

GIZARTE EKONOMIAREN SAILARTEKO PLAN ESTRATEGIKOA. 2021-2024

“LURRALDEAN ERROTUTAKO ARLO
KOLEKTIBOAREN INDARRA”

2021ko abendua

Euskadi, auzolana, bien común

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

LAN ETA ENPLEGU
SAILA
DEPARTAMENTO DE TRABAJO
Y EMPLEO

HITZAURREA ETA GESPEren TESTUINGURUA..... 6

I. ATALA: DIAGNOSTIKOA..... 11

1. EAEKO GIZARTE-EKONOMIAREN EZAUGARRIAK ETA ZIFRAK..... 12

 1.1 Sarrera.....13

 1.2 Gizarte-ekonomiaren magnitude nagusiak15

 1.3 Gizarte-ekonomiaren bilakaera Euskadin.....21

 1.4 Gizarte-ekonomiaren beste ezaugarri batzuk.....30

 1.5 Konparaketa ekonomia ez-sozialarekin.....32

 1.6 Espainiarekiko eta Europarekiko alderaketa36

 1.6.1 Gizarte-ekonomia Estatuan36

 1.6.2 Gizarte-ekonomia Europan48

2. GIZARTE EKONOMIA SUSTATZEKO PROGRAMAK 51

 2.1 Sarrera.....52

 2.2 Lan eta Enplegu Saileko Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako diru-laguntzak53

 2.2.1 Dauden diru-laguntza lerroak53

 2.2.2 Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren gastua eta jardueraren oinarritzko adierazleak gauzatzea56

3. DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTU KUALITATIBO KRITIKOAK (AMIA) 63

 3.1 AMIA diagnostikoa64

 3.1.1 Ahuleziak eta mehatxuak.....64

 3.1.2 Indarguneak eta Aukerak.....65

II. ATALA: PLAN ESTRATEGIKOA 67

1. HELMUGA, BALIOAK ETA HELBURU ESTRATEGIKOAK 68

 1.1 HELMUGA ETA BALIOAK69

 1.2 PLANAREN HELBURU ESTRATEGIKOAK69

2. ARDATZ ESTRATEGIKOAK, JARDUERA-ILDOAK ETA EKINTZAK 71

3. PLANAREN AURREKONTUA 94

4. PLANAREN GOBERNANTZA..... 96

5. PLANAREN JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA 98

A. Eranskina APLIKATUTAKO METODOLOGIA 102

A.1. Azterketa estatistikoa eta dokumentuen analisia 103

A.2. Elkarriketa pertsonalak funtsezko erakunde/eragile publiko eta pribatuekin..... 103

A.3. Lan-taldeak..... 105

A.4. Bilerak Sailarteko Batzordearekin..... 106

EUSKO LEGEBILTZARREKO LAN ETA ENPLEGU BATZORDEAK ONETSITAKO EBAZPENAK 107

Taulen aurkibidea

1.1 taula	Gizarte-ekonomiaren zifra handien bilakaera Euskadin, 2018	15
1.2 taula	Euskadiko gizarte-ekonomiaren kuantifikazioa, 2018	16
1.3 taula	Fakturazioaren kuantifikazioa eta Gizarte ekonomiaren BEG, 2018	19
1.4 taula	Gizarte-ekonomiaren zifra handien bilakaera Euskadin, 2012-2018	21
1.5 taula	Gizarte-ekonomiako establezimenduen bilakaera, 2014-2018	22
1.6 taula	EGFen enpleguaren bilakaera, 2016-2018	25
1.7 taula	Gizarte-ekonomiako enpleguaren bilakaera, familien arabera, 2012-2018	26
1.8 taula	Gizarte-ekonomiaren fakturazioaren bilakaera Euskadin, 2012-2018	28
1.9 taula	Gizarte-ekonomiaren BEGd-aren bilakaera, familien arabera, 2012-2018	29
1.10 taula	Gizarte-ekonomiaren adierazle nagusien bilakaera estatuan	36
1.11 taula	Espainiako gizarte-ekonomiako erakundeen kuantifikazioa, 2019	37
1.12 taula	Gizarte-ekonomiaren enpleguaren kuantifikazioa Espainian, 2019	39
1.13 taula	Estatuko kooperatibetako erakundeak eta enplegua, autonomia-erkidegoen arabera, 2019	41
1.14 taula	Autonomia-erkidegoek eraturako kooperatiben urteko bilakaera, 2016-2020	43
1.15 taula	Erakundeak eta enplegua Estatuko lan-sozietateetan, autonomia-erkidegoen arabera, 2019	45
1.16 taula	Autonomia-erkidegoen arabera erregistratutako lan-sozietate berrien urteko bilakaera, 2016-2020	47
2.1 taula	Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren laguntza-ildoen laburpena	55
2.2 taula	Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren gastuaren partida ekonomikoen xehetasuna	59
2.3 taula	Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzak lagundutako erakunde sustatzaileak, bideragarritasun-azterlanak eta LPPen planak. 2017-2020	61
2.4 taula	Kolektibo espezifikoak sartzeko programari lotutako adierazleak. 2017-2020	62
5.1 taula	Aginte-aula: gauzatzeko eta inpaktu-adierazleak	100

Grafiko aurkibidea

1.1 grafikoa	Establezimenduen eta enpleguaren banaketa forma klasikoaren eta gizarte-ekonomiaren beste forma batzuen arabera, 2018	17
1.2 grafikoa	Euskadiko gizarte-ekonomiaren kuantifikazioa, 2018	18
1.3 grafikoa	Fakturazioaren eta BEGaren banaketa, modu klasikoaren eta gizarte-ekonomiaren beste forma batzuen arabera, 2018	19
1.4 grafikoa	Fakturazioaren kuantifikazioa eta Gizarte ekonomiaren BEG, 2018	20
1.5 grafikoa	Euskadiko gizarte-ekonomiaren adierazle nagusien bilakaera, 2012-2018.....	21
1.6 grafikoa	Gizarte-ekonomiaren establezimenduak Euskadin, 2019.....	23
1.7 grafikoa	Euskadiko gizarte-ekonomiako enpleguaren bilakaera, 2012-2018	23
1.8 grafikoa	Euskadiko EGLFren enpleguaren bilakaera, 1994-2019.....	24
1.9 grafikoa	Enpleguaren kontratu-harremana Euskadiko GEFKetan, 2012-2018	26
1.10 grafikoa	Borondatezko enplegua gizarte-sektorean Euskadin, 2014-2018	27
1.11 grafikoa	Gizarte-ekonomiaren fakturazioaren bilakaera Euskadin, 2012-2018	27
1.12 grafikoa	Gizarte-ekonomiaren BEGd-aren bilakaera Euskadin, 2012-2018.....	28
1.13 grafikoa	Enpresak kudeatzeko tresnak Euskadiko GEFKetan	30
1.14 grafikoa	Ingurumenari lotutako jardueraren bat egiten duten gizarte-ekonomiako enpresen bilakaera	31
1.15 grafikoa	Euskal gizartearen rol bereizgarriaz eta gizarte-ekonomiak garapen sozioekonomikoari egiten dion ekarpenaz enpresak duen pertzepzioa	31
1.16 grafikoa	Gizarte-ekonomiako enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadin, 2012-2018	32
1.17 grafikoa	EGFen enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadin, 1994-2018	32
1.18 grafikoa	GEFKen enpleguaren pisu erlatiboa jarduera-sektorearen eta lurralde historikoaren arabera Euskadin, 2018	33
1.19 grafikoa	Enpleguaren sektore- eta lurralde-banaketaren konparazioa GEFKetan, Euskadiko ekonomia osoarekin, 2018.....	33
1.20 grafikoa	GEFKen enpleguaren jarduera-sektorearen araberako banaketarekin konparazioa, sexuaren arabera, Euskadiko ekonomia osoarekin, 2018	34
1.21 grafikoa	Euskadiko EGFen enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera, 2012-2018	34
1.22 grafikoa	Gizarte-ekonomiako produktuaren eta/edo prozesuaren berrikuntzaren konparazioa, Euskadiko ekonomia osoarekin alderatuta, 2018	35
1.23 grafikoa	Gizarte-ekonomiako erakundeak Espainian, 2019	37
1.24 grafikoa	Euskadiko gizarte-ekonomiako entitateen pisua estatuko guztizkoaren gainean, 2018	38
1.25 grafikoa	Familien pisua EAEko eta Espainiako gizarte-ekonomian.....	38
1.26 grafikoa	Gizarte-ekonomiaren enplegua Espainian, 2019.....	39
1.27 grafikoa	Kooperatibetako entitateen eta enpleguaren bilakaera estatuan, 2009-2019	40
1.28 grafikoa	Kooperatiba-sozietateak autonomia-erkidegoen arabera, 2019.....	42

1.29 grafikoa	Entitateen eta enpleguaren bilakaera lan-sozietateetan estatu mailan, 2009-2019	44
1.30 grafikoa	Lan-sozietateak autonomia-erkidegoen arabera, 2019	46
1.31 grafikoa	Enpleguaren bilakaera gizarte-ekonomian EB-28ko herrialdeetan	48
1.32 grafikoa	Enpleguaren garrantzia gizarte-ekonomian Europako herrialdeetan, 2014-2015	49
1.33 grafikoa	Gizarte-ekonomiako enpleguaren banaketa Euskadin, Espainian eta EB-28ko herrialdeetan	50
2.1 grafikoa	Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak egindako gastuaren bilakaera	56
2.2 grafikoa	Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren aurrekontuaren gauzatze-maila	57
2.3 grafikoa	Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzak egindako gastuaren banaketa, gastu-lerroaren arabera	58
2.4 grafikoa	Gastuaren bilakaera programa motaren arabera 2017-2020	59
2.5 grafikoa	Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak gauzatutako guztizko gastuaren gainean Gizarte Ekintzailatzeko Laguntzek duten portzentajezko pisua. 2017-2020	60
2.6 grafikoa	Helburua: ekitea. Sortutako/eraldatutako kooperatibak eta lan-sozietateak. 2017-2020	61
2.7 grafikoa	Helburua: ekitea. Sortutako enpleguak. 2017-2020	61

HITZAURREA ETA GESPEren TESTUINGURUA

Legebiltzarraren agindua

Dokumentu honetan jasotzen den Gizarte Ekonomiako Sailarteko Plan Estrategikoa Eusko Legebiltzarrak 2021eko martxoaren 4an egindako bilkuran 5/2021 mozioa onartu zuen aginduari erantzuten dio. Bertan honako hau zehazten zen:

"Eusko Legebiltzarrak Lan eta Enplegu Sailari eskatzen dio Gizarte Ekonomiaren plan estrategikoa egiten jarrai dezala, sailen arteko zeharkakotasunetik eta sektorearen partaidetzarekin, 2021eko bigarren seihilekoan Legebiltzar honetara bidaltzeko, Jaurlaritzak Lan eta Enplegu Batzordeari jakinarazteko, eztabaida monografikoa egin dezan, Eusko Legebiltzarraren Erregelamenduaren 199. artikulua araberan".

Plan Estrategiko honek aintzat hartzen du gizarte-ekonomian esku hartzen duten eragile guztien (enpresak eta entitateak, elkarte sektorialak, erakundeak, bitartekaritza-erakundeak, garapen ekonomikorako erakundeak, etab.) zerbitzurako erreferentziako dokumentu bat edukitzeko nahia.

Plan berritzailea

Gainera, plan berritzailea da, Gizarte Ekonomiako lehen Euskal Plan Estrategikoa baita, gizarte-ekonomiako familia guztien ikuspegi integrala hartzen duena eta inplikaturako Eusko Jaurlaritzako sailen ekarpenak jasotzen dituena. Sailen artekoa denez, esparru integratu bat eratzen laguntzen du, inplikaturako politiken eta araudien koherentzia, osagarritasuna eta koordinazioa hobetzeko.

Aldeko testuingurua eta beste plangintza-tresna batzuekiko lerrokadura

Plan hau gizarte-ekonomia bultzatzearen aldeko testuinguru politikoan kokatzen da. Hain zuzen ere, eredu hori indartzea eta aitortzea esplizituki agertzen da Europar (Gizarte Ekonomiaren Europako Ekintza Plana), Estatuan (Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana) edo Euskadin egindako plan, gobernu-programa, finantzaketa-tresna eta adierazpen politikoetan; azken kasu horretan, adierazi behar da Plan hau Euskadiko plangintza-programa eta -tresna hauekin lerrokatuta dagoela:

- XII. legegintzaldiko Eusko Jaurlaritzaren programa

XII. legegintzaldiko Eusko Jaurlaritzaren Programaren 6. konpromisoak *gizarte-ekonomiaren zeregina indartzeko lau ekimen planteatzen ditu: 1) Euskadiko Kooperatiben Legea garatzea; 2) Gizarte-ekonomiako enpresen garapena babestea, horien dimentsioa indartzeko, bazkide berriak sartzeko eta horien arteko inter-lankidetzeta eta asoziazionismoa sustatzeko jarduerak erraztuz; 3) Gizarte-ekonomiako enpresetan enpresa-kudeaketa eta plangintza, gobernu onaren prestakuntza eta sustapena eta gizarte-erantzukizun korporatiboa hobetzen laguntzea; 4) Gizarte-ekonomiako enpresetan berrikuntza teknologikoko eta ez-teknologikoko proiektuak sustatzea, sektoreko elkarte eta taldeekin lankidetzan.*

Era berean, 7. konpromisoak *laneratzea sustatzea eta zailtasun handienak dituzten langabetuen laneratzea hobetzea planteatzen du, eta Gizarteratzeko enpresek eta enplegu-zentro bereziek oso zeregin garrantzitsua betetzen dute eremu horretan.*

- Enpleguaren Euskal Estrategia 2030 eta Enplegu Plan Estrategikoa 2021-2024

2030erako Enpleguaren Euskal Estrategiaren lehen Bektore Estrategikoak, Kalitatezko Enpleguari buruzkoak, gizarteratzeko eta giza garapenerako funtsezko tresna gisa, *ekintzailtza kolektiboa sustatzeko beharra planteatzen du, etorkizuneko enpresa-erronkei aurre egiteko modu gisa. Enpleguan, eta bereziki ekintzailtzari dagokionez, kolektiboari balioa ematea inoiz baino baliotsuagoa da une honetan. Tradizio kooperatibista gure produkzio-sarearen bereizgarri bat da, eta enpresa-eredu tradizionalagoen aldean balio bereizgarriak dituzten enpresa eta erakundeen tipologia sustatzen lagundu du. Kolektiboaren filosofia enplegua sortzeko modu iraunkorragoekin lotuta egon ohi da, eta horietan kalitatea eta erresilientzia enplegua eratzeko funtsezko printzipio gisa integratzen dira. Era berean, langileek enpresetan duten parte-hartzeak eta espirtu ekintzaileak agerian uzten dute kolektiboak lan-merkatuan sartzeko eta/edo bertan mantentzeko aukera gisa duen potentziala, ingurunearekin eta bertan lan egiten duten pertsonekin konpromiso handia duten erakundeetan. Beste era batera esanda, ekintzailtza kolektiboa sustatzea beste bide bat da, baina ez bakarria, enplegu solidario, inklusibo eta kalitatezkoa sustatzeko, enpresa-kudeaketa arduratsuaren esparruan, printzipio eta balio sozial eta etikoetan oinarrituta, eta horiek gizartearen eta giza garapenaren alde egingo dute, enpresa-eredu inklusibo, parte-hartzaile, berdintasuneko eta bidezkoagoen bidez.*

Era berean, adierazi behar da 2030erako Enpleguaren Euskal Estrategiak, bere zeharkako bektorean, aukera-berdintasunaren alde egiten duela euskal enplegu-politikaren funtsezko ardatz gisa, berariaz aipatuz gizarteratzearen eta laneratzearen gaia eta enplegu-zentro bereziak bezalako tresnak indartzeko beharra.

Halaber, 2021-2024 Enplegu Planak (lantzen ari da) bere helburuen artean gizarte-ekonomiari laguntzea eta enplegu inklusiboa babestea ditu.

- Ekonomia eta Enplegua Suspertzeko Berpiztu Programa 2020-2024

Berpiztu Programaren 7. atala, Ekintzailtza-programari buruzkoa. Enpresa berriek ekintzailtza eta gizarte-ekonomiako enpresa berrien sorrera aipatzen dute, eta esplizituki planteatzen dute (Ekintzailtzako Erakunde arteko Planaren ildotik) *gizarte-ekonomiako enpresa berrien sorrera bultzatzeko programei babesa eman behar zaiela, bai eta horiek sendotu eta garatu ere, eta Bind 4.Ori enpresa-eredu hori gehitu behar zaiola.*

Era berean, Berpiztu Programaren 9. atalean, laneratzeari buruzkoan, berariaz jasotzen da gizarteratze-enpresei eta enplegu-zentro bereziei ematen zaien laguntza.

Gizarte-ekonomiaren funtsezko eginkizuna gaur egungo garaietan

Gizarte-ekonomiak eta horrek dakarren ekintzailtza kolektiboak funtsezko rola bete dezakete hainbat ikuspegitatik: ekonomiaren eta gizartearen garapenaren motore gisa, etorkizuneko enpresa-erronkei aurre egiteko modu gisa, tokiko eta eskualdeko garapenari laguntzen dion formula gisa, enplegu solidario, inklusibo eta kalitatezkoa bultzatzeko bitarteko gisa, eta, azkenik, gizartea eraldatzeko elementu gisa. Ekonomia eta enpresa ulertzeko beste modu bat da Gizarte Ekonomia, eta ekoizteko, ekiteko, kudeatzeko, kontsumitzeko beste modu bat dakar.

Horrek guztiak etorkizunari begira funtsezko enpresa-segmentu bihurtzen du Gizarte Ekonomia, eta egungo krisi-garaietan ekonomiarako eta gizarte-susperraldirako palanka, euskal eta europar

gizarteak eta ekonomiak datozen urteetan izango dituzten erronkei erantzun berritzaile eta integratzaileak emateko gai izango dena.

Horrela, Europako Batzordeak 2021eko abenduaren 9an aurkeztutako Gizarte Ekonomiaren Europako Ekintza Planaren helburua da Europako gizarte-ekonomiari aurrera egiten laguntzea, ekonomiaren ikuspegitik bere potentziala ustiatuz enplegua sortzeko, susperraldi justu eta inklusibo baterako eta trantsizio ekologiko eta digitalerako. Plan honek hiru eremutan jardun nahi du:

- Gizarte-ekonomia garatzeko baldintza egokiak sortzea, zerga-esparrua, merkatu publikoak eta estatuko laguntza ekonomikoak egokituz. Batzordeak gai horiek jorratuko ditu Kontseiluak gizarte-ekonomiaren esparru-baldintzen definizioari buruz 2023an proposatuko duen gomendio batean.
- Gizarte-ekonomiako enpresa eta erakundeentzat aukerak sortzea horiek garatzeko, eta, besteak beste, gizarte-ekonomiaren finantzaketarako sarbidea hobetzea eta gizarte-ekonomiako Europako atari berri bat irekitzea, leihatila bakar gisa (EBren finantzaketari, estrategiei, prestakuntza-ekintzei eta ekimenei buruzkoa), gizarte-ekonomiak trantsizio berde eta digitalei egiten dien ekarpena laguntzeko ere balioko duena.
- Gizarte-ekonomia eta haren potentziala ikusarazten eta aitortzen dela zaintzea, gizarte-ekonomiaren rola eta berezitasunak erakusten dituzten komunikazio-ekintzen bidez, gizarte-ekonomiari buruzko informazioa biltzen duten azterlanen bidez, funtzio publikoko langileei zuzendutako prestakuntzaren bidez, eta abar.

Gizarte Ekonomiaren Euskal Plana, orain aurkeztuko duguna, guztiz bat dator Europako Planean definitutako lan-ardatzekin.

Gizarte-ekonomia eta, bereziki, lan elkartuko kooperatibak Euskadiren nortasun-ikurra dira, eta gure erkidegoa da munduko erreferentea. Beharrezkoa da lidergo horri eustea, are gehiago proiektatzea eta bere zutabe sendoetan oinarrituz hazkundearen eta eredu arrakastatsu honen sendotasunaren bidean jarraitzea.

Gizarte-ekonomiako eta lidergoko familien partaidetza- eta integrazio-plana

Formulatutako orientabide estrategikoak aurretiko diagnostiko bati jarraiki eta Gizarte Ekonomia osatzen duten familiek identifikatutako beharrak, lehenetsunak eta erronkak kontuan hartuta egin dira. Askotariko errealitateei dagokien plan bat da, baina guztiek bat egiten dute gure lurraldeko gizarte- eta ekonomia-sareari balio bereizgarria ematearekin.

Plan honek hausnarketa estrategikoko prozesu bat burutzea dakar, metodologia parte-hartzailea aplikatuz gauzatu dena, helburuak identifikatzeko eta helburuak lortzeko ekintzak formulatzeko erantzukizun partekatutik abiatuta.

Parte hartzeko funtsezko bideak honako hauek izan dira: elkarrizketa pertsonalak, lantaldeak, Sailarteko Mahaiaren bilerak eta, azkenik, zirriborro-dokumentuaren bidalketa inplikaturako Eusko Jaurlaritzako sailei eta sektoreko eragileei, ekarpenak eta iradokizunak egin ditzaten gonbidatuz.

Arreta berezia jarri da zeharkakotasunaren kulturean, inplikaturako eragile publiko eta pribatuen arteko loturak kontuan hartuta, eta Gizarte Ekonomia datozen urteetan aurrera egingo duen norabidean eta erritmoan eragiten duten beste plan batzuekiko artikulazioa kontuan hartuta

(Ekintzailtza Plana, Enpleguaren Euskal Estrategia eta Enplegu Plana, 2021-2024 Industria Garatzeko eta Nazioartekotzeko Plana,...).

Azken batean, definitutako Plan Estrategikoa Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzak gidatuko du, eragile eta animatzaile nagusi gisa, baina, egia esan, eragile ugari ditu, Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuekin helburuak biltzen eta partekatzen baititu, eta, zalantzarik gabe, sektorearen lankidetzaz eskatzen du, behar bezala inplementatzeko.

EGEari eta GJHei lotutako gizarte-ekonomiaren balioak

Gizarte-ekonomiaren balioek, hala nola tokiko garapenarekiko konpromisoa, gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasuna, gizarte-kohesioa, gizarte-bazterketako arriskuan dauden pertsonen gizarteratzea, enplegu egonkorra eta kalitatezkoa sortzea, bizitza pertsonala, familiarra eta lanekoa bateratzea eta iraunkortasuna bultzatzen dituen gizartearekiko elkartasuna sustatzeak, lotura dute erakundeetan zabaltzen diren balioekin, Enpresaren Gizarte Erantzukizuna (EGE) eta Garapen Jasangarriaren Helburuen (GJH) bitartez. Bestalde, Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren atalean egituratzeko dekretuak Enpresaren Gizarte Erantzukizuna Sustatzea eta bultzatzea aurreikusten du. Horregatik guztiagatik, jarduketak egingo dira honako ildo honetan:

Enpresaren Gizarte Erantzukizuna enpresetan ezartzen laguntzea, jasangarritasun-memoriak eginez, honako metodologia hauei jarraituz: GRI, SG21, ISO2300, Gizarte Auditoretza, Gizarte Kontabilitatea, Txosten ez-finantzarioak, etab. Halaber, GJHak enpresetan ezartzen lagunduko da, dagozkion memoriak eginez.

Epea

Planak orainari begiratzen dio, eta epe ertainerako ekintzaren mugarri nagusiak zirriborratzen ditu, 2024ra arte hartutako konpromisoak jasoz. Nolanahi ere, argi dago aurreikusitako jarduera-ildo askoren indarraldia denbora-muga horretatik harago luzatuko dela, eta hori eskasa dela ezarritako helburuak eta espero diren emaitzak lortzeko.

Plana behar diren bitartekoez (giza baliabideak eta baliabide finantzarioak) hornitzea funtsezkoa izango da plana gauzatzea eta bideragarria izatea bermatu nahi bada. Finantzaketa-iturri erantsien kanalizazioak (Next Generation funts europarrak eta beste batzuk) ibilbide-orri honetan definitutako ekintzak bizkortzea ahalbidetuko du.

Nolanahi ere, egokitu daitekeen plan bat da, denboran zehar garatuko dena, errealitate sozioekonomikoaren inguruabar aldakorretara egokitu beharko baita. Doikuntza horiek bermatuta egongo dira Planaren indarraldiko urteetan zehar ebaluazioa eta jarraipena egitea aurreikusita dagoen neurrian.

Edukia eta egitura

Planaren edukiari dagokionez, aurrera egin daiteke bultzatu beharreko esparru berriak (non gertatuko dela uste dena ez den gertatzen) eta dagoeneko lantzen ari garen arloak barne hartzen dituela, baina ahaleginak areagotu egin behar direla uste da. Azpimarratzekoa da, halaber, gizarte-ekonomiako familia jakin batzuei gehiago dagozkien jarduerak daudela, eta, aldiz, beste lan-ildo batzuek familia guztiei eragiten dietela.

Azkenik, txostenaren egiturari dagokionez, Hitzaurre honetaz gain, dokumentua bi zati handiren inguruan antolatu da: lehenengoak Diagnostikoa jasotzen du eta bigarrenak Plana bera.

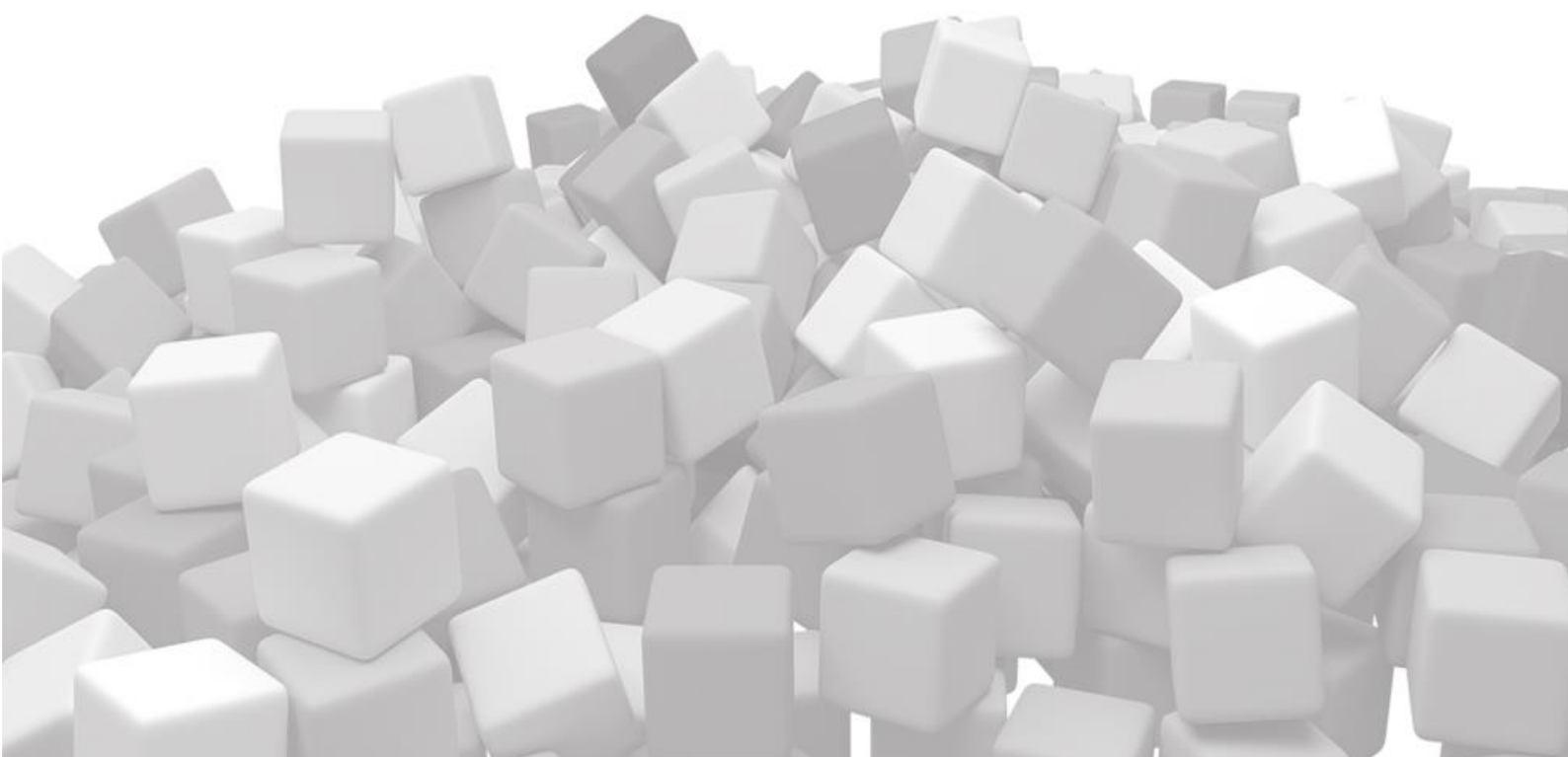
Diagnostikoaren blokean honako hauek jasotzen dira: zifra nagusiak eta lehendik dauden iturrietatik abiatuta egindako estatistika- eta dokumentu-berrikuspena, EAEko gizarte-ekonomia bultzatzeko laguntzen azterketa eta beste autonomia-erkidego batzuetan dauden sustapen-mekanismoen panoramika sintetiko bat, gizarte-ekonomiaren garapenaren aldeko apustuagatik gailentzen direnak, eta gizarte-ekonomia bultzatzeko Europako ildo nagusien panoramika egiten da.

Planari buruzko multzoan, xedea, balioak eta helburu estrategikoak eta ardatzak, jarduera-ildoak eta ekintzak jasotzen dira. Gainera, Plana garatzeko behar den aurrekontu-zuzkidura, gobernantza-elementuak eta Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko adierazleak zehazten ditu.

Eranskinetan, hausnarketa estrategikoaren prozesu osoan aplikatutako metodologiaren deskribapen laburra jasotzen da.

I. ATALA

DIAGNOSTIKOA

1.

**EAEKO GIZARTE-EKONOMIAREN
EZAUGARRIAK ETA ZIFRAK**

1. EAEKO GIZARTE-EKONOMIAREN EZAUGARRIAK ETA ZIFRAK

1.1 Sarrera

Gizarte-ekonomiaren egungo konfigurazioa martxoaren 29ko 5/2011 Legeak, Gizarte Ekonomiari buruzkoak, markatzen du; izan ere, araudi horrek inflexio-puntua ekarri du sektorearen aintzatespenerako, ikusgarritasunerako eta garapenerako.

Legeak honela definitzen du gizarte-ekonomia: ekonomia- eta enpresa-jardueren multzoa, zeinak, eremu pribatuan, honako printzipio hauen arabera, interes ekonomiko edo sozial orokorra bilatzen duten erakundeek gauzatzen dituzte, edo biak.

Gizarte-ekonomia bideratzen duten printzipioen artean, honako hauek nabarmendu behar dira:

- Pertsonak eta helburu soziala kapitalaren gaintetik egotea, kudeaketa autonomo eta garden, demokratiko eta parte-hartzailean gauzatzen dena, eta, horren ondorioz, erabakiak hartzea lehenesten da, pertsonen eta erakundeari egindako lan- eta zerbitzu-ekarpenen arabera edo helburu sozialaren arabera, kapital sozialari egindako ekarpenei dagokienez baino gehiago.
- Jarduera ekonomikotik lortutako emaitzak aplikatzea, batez ere, egindako lanaren eta bazkideek edo bazkideek egindako zerbitzu edo jardueraren arabera, eta, hala badagokio, erakundearen helburu sozialaren arabera.
- Tokiko garapenarekiko, gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasunarekiko, gizarte-kohesioarekiko, gizarte-bazterketako arriskuan dauden pertsonen gizarteratzearekiko, enplegu egonkor eta kalitatezkoa sortzearekiko, bizitza pertsonala, familiakoa eta lanekoa uztartzearekiko eta iraunkortasunarekiko konpromisoa bultzatzen duen barne-elkartasuna eta gizarteratzearekiko elkartasuna sustatzea.

Era berean, Legeak ezartzen duenaren arabera (5. Artikulua), honako erakunde hauek osatzen dute enpresa-multzo eta gizarte-ekonomikoa askotariko hori:

- Kooperatibak
- Mutualitateak
- Jarduera ekonomikoa gauzatzen duten fundazioak eta elkarteak
- Lan-sozietateak
- Gizarteratzeko enpresak
- Enplegu Zentro Bereziak
- Arrantzaleen kofradiak
- Eraldaketarako nekazaritza-sozietateak (ETS)
- Erakunde bereziak

Euskadiren kasuan, eskumen propioa eta lege arautzaileak daude eremu hauetan:

- Kooperatibak-> 2019/11 Legea, abenduaren 20koa, Euskadiko Kooperatibena
- Arrantzaleen kofradiak-> 16/1998 Legea, ekainaren 25ekoa, Arrantzaleen Kofradiei buruzkoa
- BGAEak -> 5/2012 Legea, otsailaren 23koa, Borondatezko Gizarte Aurreikuspeneko Erakundeei buruzkoa
- Elkartek-> Euskadiko Elkarteei buruzko ekainaren 22ko 7/2007 Legea
- Fundazioak-> 9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzkoa

Jarraian, Eusko Jaurlaritzak argitaratutako gizarte-ekonomiaren bi urtez behingo estatistikatik datozen euskal gizarte-ekonomiako datu nagusiak aurkezten dira. Txosten hau Euskal Gizarte Ekonomiaren Estatistikan oinarrituta egin da. 2018a eta 2019ko aurrerapena; hurrengo edizioa 2022ko lehen seihilekoan argitaratzea aurreikusten da. Bertan jasotzen diren datuek aukera emango dute pandemiaren garaian gizarte-ekonomiaren sektoreak izan duen jokabideari buruzko azterketa egiteko.

Dokumentu honetan, eskuragarri dauden azken datuetatik abiatuta, gizarte-ekonomiaren jarduera osoaren zifra globalak azaldu nahi dira, eta hura osatzen duten familia bakoitzaren adierazle ekonomiko nagusien bilakaera ezagutu. Amaitzeko, Gizarte Ekonomiaren eta Ekonomia ez-sozialaren arteko alderaketa egin da.

Jarraian, Espainiako gizarte-ekonomiaren zifra handietara hurbiltzen gara, Euskadik estatuko testuinguruan egiten duen ekarpena ezagutzeko. Gizarte-ekonomia osatzen duten erakunde guztiei buruzko argitalpen ofizialik ez dagoenez, Gizarte Ekonomiaren Espainiako Konfederazioak argitaratutako informaziora jotzen da. Eta, amaitzeko, gizarte-ekonomiak Europan duen pisua deskribatzen du.

1.2 Gizarte-ekonomiaren magnitude nagusiak

Euskadiko gizarte-ekonomia 4.937 establezimenduk osatzen dute, eta 87.693 pertsona okupatzen dituzte

2018ko datuekin, gizarte-ekonomia 4.937 establezimendu dituen eta 87.693 pertsonako urteko enplegu ordaindua sortzen duen enpresa eta entitateen amalgama batek osatzen du. Termino erlatiboetan, kalkulatzeko da euskal biztanleriaren % 9,4 gizarte-ekonomian okupatuta dagoela.

EAEko gizarte-enpleguak 10.708 milioi euro fakturatu zituen 2018an, eta BEGaren 3.400 milioi eurora iritsi zen, hau da, Euskadiko BEGaren % 5era 2018an.

1.1 taula Gizarte-ekonomiaren zifra handien bilakaera Euskadin, 2018

	Erantsitako gizarte-ekonomia (GEFK +GEBF)	Euskadi	Gizarte-ekonomiaren %
Establezimenduak*	4.937	173.849	% 2,8
Urteko enplegu ordaindua*	87.693	935.600	% 9,4
BEG*	3.432.673.074	69.172.651.000	% 5,0

* Bikoizketarik gabe.

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritz, Lan eta Enplegu Saila

Kooperatibak eta Lan Sozietateak Gizarte Ekonomiako establezimenduen % 67 dira

Euskadiko gizarte-ekonomia osatzen duten enpresak eta erakundeak nahiko heterogeneoak dira. Kooperatibak eta lan-sozietateak, Gizarte Ekonomiaren Estatistikak azken edizioan erabilitako terminologiaren arabera, gizarte-ekonomiaren forma klasikoak (Kooperatibak, SLLes eta SALES) kontuan hartuta, 3.337 establezimendu dira eta 60.609 enplegu sortzen dituzte 2018ko datuekin.

1.2 taula Euskadiko gizarte-ekonomiaren kuantifikazioa, 2018

	Establezimenduak		Enpleguak	
	Kop.	%	Kop.	%
Gizarte ekonomiaren forma klasikoak (GEFK)	3.337	% 67,3	60.609	% 68,2
Kooperatibak	2.590	% 52,2	53.390	% 60,1
Lan-sozietateak	747	% 15,1	7.219	% 8,1
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk (GEBF)	1.623	% 32,7	28.251	% 31,8
Fundazioak	762	% 15,4	13.045	% 14,7
Enplegu Zentro Bereziak	106	% 2,1	9.986	% 11,2
Onura publikoko elkarteak	418	% 8,4	4.103	% 4,6
Gizarteratzeko enpresak	70	% 1,4	719	% 0,8
Eraldaketarako nekazaritza-sozietateak (ENS)	85	% 1,7	233	% 0,3
Arrantzaleen kofradiak	17	% 0,3	91	% 0,1
BGAEak	165	% 3,3	74	% 0,1
GUZTIRA	4.960	% 100,0	88.860	% 100,0
GUZTIRA (Bikoizketarik gabe)*	4.937	--	87.693	--

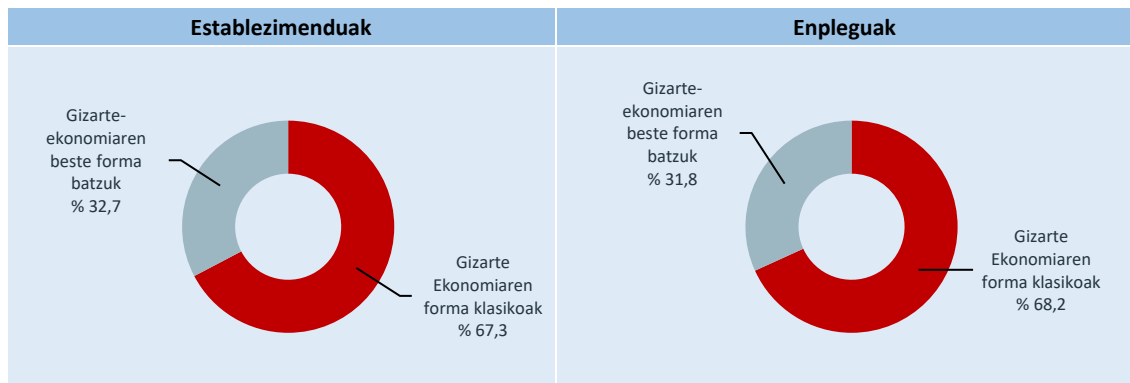
*Ekonomia sozial klasikoari lotutako forma juridikoa duten enplegu-zentro bereziei eta Gizarteratzeko enpresei (kooperatibak, lan-sozietate mugatuak, lan-sozietate anonimoak) lotutako bikoizketa-efektua kentzen da.

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila

Forma klasikoak Euskadiko gizarte-ekonomiako establezimenduen % 67 eta enplegu osoaren % 68 dira.

Zehazki, bi establezimendutik bat kooperatibei dagokie. 2018an 2.590 kooperatiba zenbatu dira. Kooperatibismoaren garrantzia handiagoa da sortutako enpleguari dagokionez: 53.390 pertsonak lan egiten dute kooperatibetan, EAEko enplegu sozialaren % 61ek. Gainera, Euskadin 747 lan-sozietate daude, eta enpresa horietako kapital soziala langileena eta okupatuena da gehienbat. Euskadiko 7.219 pertsonak lan egiten zuten 2018an lan-sozietateetan.

1.1 grafikoa Establezimenduen eta enpleguaren banaketa forma klasikoaren eta gizarte-ekonomiaren beste forma batzuen arabera, 2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila

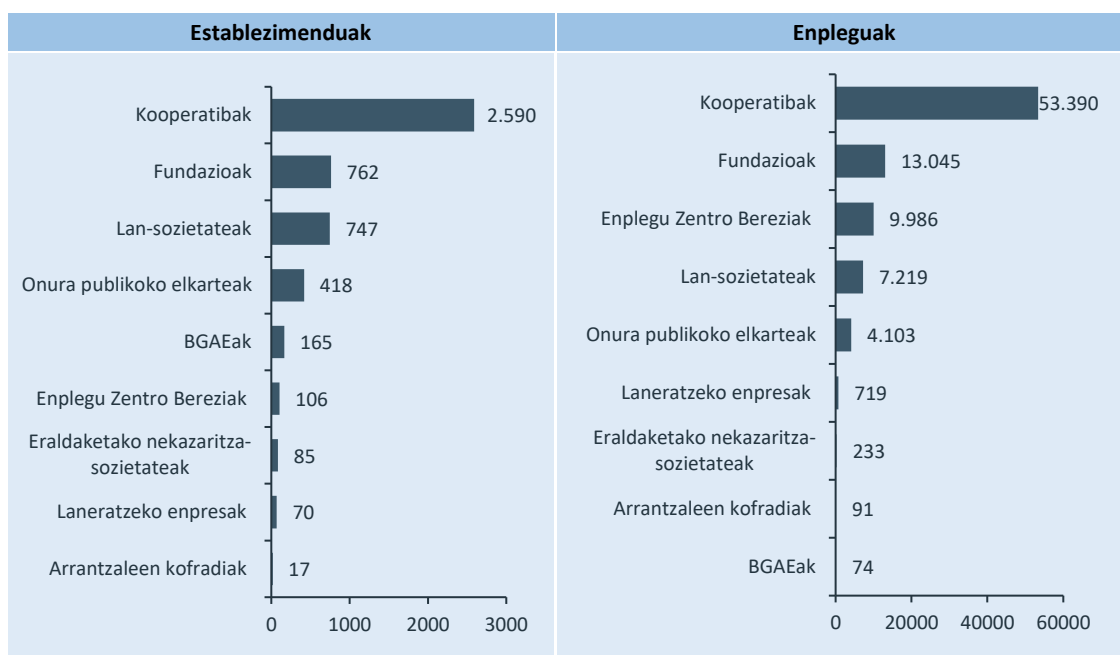
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk honako hauek osatzen dituzte: Fundazioak, Enplegu Zentro Bereziak, Onura Publikoko Elkarteak, Gizarteratzeko enpresak, Eraldaketarako Nekazaritza Sozietateak (ETS), Arrantzaleen Kofradiak eta BGAEak. Guztira 1.623 establezimendu dira eta 28.251 enplegu sortzen dituzte. Sortutako enpleguari dagokionez, fundazioak nabarmendu behar dira, irabazi asmorik gabeko erakundeak. Euskadin 606 fundazio daude 762 establezimendurekin eta 13.045 pertsona enplegatzen dituzte.

Ondoren, enplegu-bolumenaren arabera, enplegu-zentro bereziak daude. Euskal Autonomia Erkidegoan 37 enplegu-zentro berezi daude, 106 establezimendurekin. Enpresa horiek bateragarri egiten dituzte bideragarritasun ekonomikoa eta merkatuan duten partaidetza eta lan-merkatuan aukera gutxien dituzten kolektiboekiko gizarte-konpromisoa. Azken datuen arabera, 9.986 langile daude enplegu-zentro berezietan.

Onura publikoko 354 elkarte ere badaude (418 establezimendu), 4.103 pertsona eta 43 laneratze-enpresa enplegatzen dituztenak (70 establezimendu eta 719 pertsona enplegatu), enplegarritasun-zailtasunak dituzten kolektiboek enplegua lortzeko aukera ematea helburu dutenak.

Gizarte-ekonomiaren barruan sartzen dira Eraldaketarako Nekazaritza Sozietateak (ENS), Euskadin 85 establezimendu eta 233 enplegu dituztenak; Arrantzaleen Kofradiak, 17 establezimendu eta 91 enplegu dituztenak; eta BGAEak, 165 establezimendu eta 74 enplegu dituztenak.

1.2 grafikoa Euskadiko gizarte-ekonomiaren kuantifikazioa, 2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila

2018an, Euskadiko gizarte-ekonomiak 10.709 milioi euro fakturatu zituen, eta 3.433 milioi euroko BEGa ekarri zuen.

BEGaren fakturazio- eta ekarpen-bolumenari dagokionez, gizarte-ekonomiaren forma klasikoak ekarpenaren % 79 eta % 87,5 dira, hurrenez hurren.

Laburbilduz, 2018an, kooperatibek eta lan-sozietateek 8.485 milioi euroko fakturazioa lortu zuten. Euskal gizarte-ekonomiaren kontu klasikoek 416 milioi euroko mozkinak izatea lortu dute 2018an, eta 2008ko krisi ekonomikoaren aurretik lortutako emaitzetatik hurbil daude. Balio erantsi gordina 3.016 milioi eurora iritsi da 2018an, eta, neurri handi batean, industria-sektoreak eta zerbitzu-sektoreak sostengatzen dute.

Gizarte-ekonomiaren beste moduetatik, nabarmentzekoa da Fundazioek 219 milioi euroekin eta Enplegu Zentro Bereziak 142 milioi euroekin garatutako jardueraren BEGd-ari egindako ekarpena. Gainerako erakundeek ekarpen txikiagoa dute.

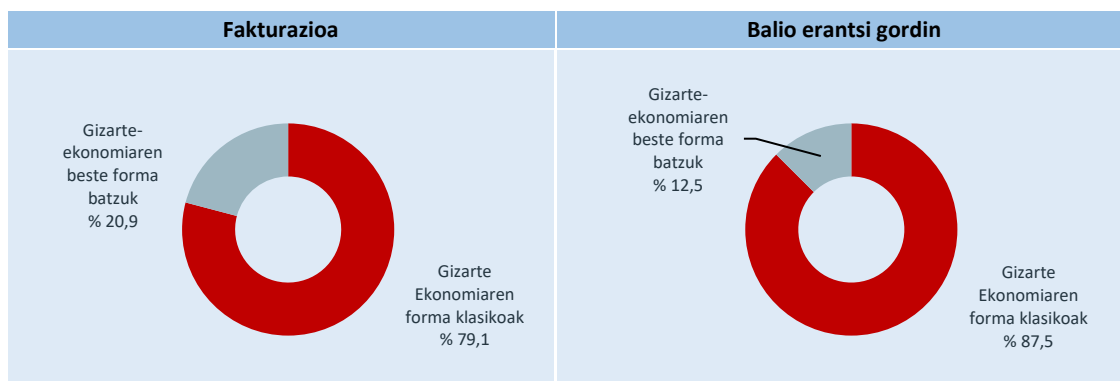
1.3 taula Fakturazioaren kuantifikazioa eta Gizarte ekonomiaren BEG, 2018

	Fakturazioa		Balio erantsi gordin	
	Kop.	%	Kop.	%
Gizarte ekonomiaren forma klasikoak (GEFK)	8.484.629.727	% 79,1	3.016.735.246	% 87,5
Kooperatibak	7.756.386.131	% 72,3	2.704.133.938	% 78,4
Lan-sozietateak	728.243.596	% 6,8	312.601.308	% 9,1
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk (GEBF)	2.244.865.959	% 20,9	431.723.036	% 12,52
Fundazioak	566.774.214	% 5,3	219.152.609	% 6,4
Enplegu Zentro Bereziak	374.345.154	% 3,5	142.589.542	% 4,1
Onura publikoko elkarteak	116.634.051	% 1,1	45.431.820	% 1,3
Gizarteratzeko enpresak	74.426.287	% 0,7	10.409.887	% 0,3
Eraldaketarako nekazaritza-sozietateak (ENS)	64.416.123	% 0,6	10.045.637	% 0,3
Arrantzaileen kofradiak	21.773.415	% 0,2	4.093.542	% 0,1
BGAeak	1.026.496.716	% 9,6	nd	--
GUZTIRA	10.729.495.686	% 100,0	3.448.458.282	% 100,0
GUZTIRA (Bikoizketarik gabe)*	10.708.507.772		3.432.673.074	

*Ekonomia sozial klasikoari lotutako forma juridikoa duten enplegu-zentro bereziei eta Gizarteratzeko enpresei (kooperatibak, lan-sozietate mugatuak, lan-sozietate anonimoak) lotutako bikoizketa-efektua kentzen da.

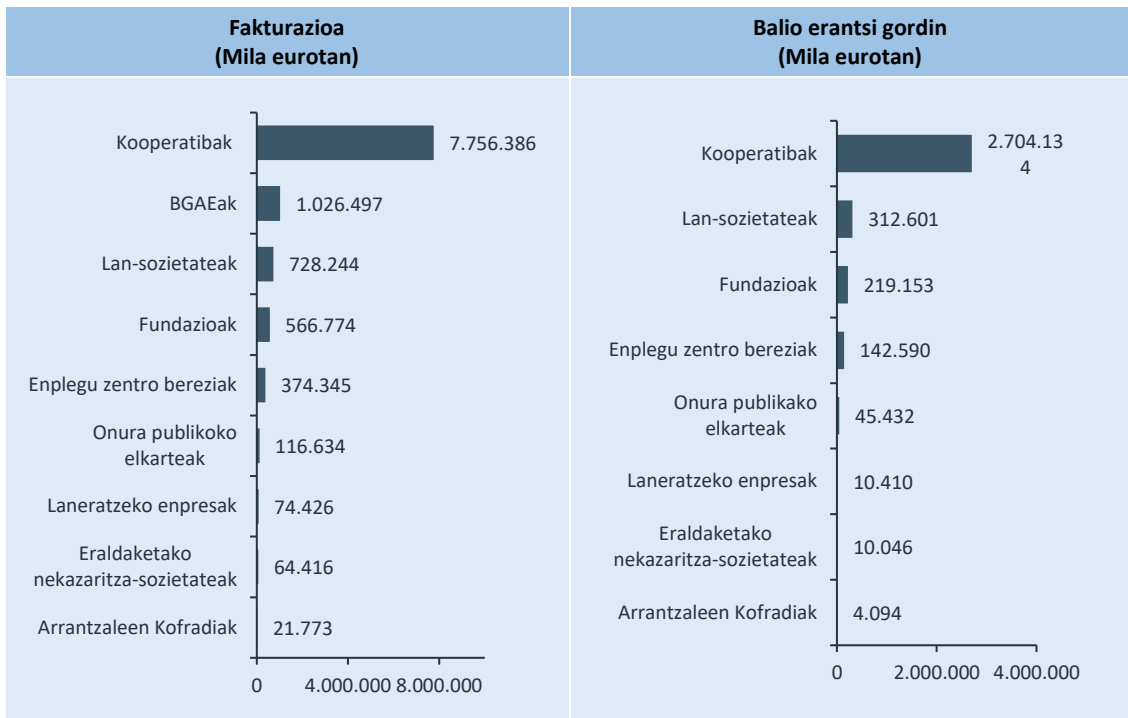
Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila

1.3 grafikoa Fakturazioaren eta BEGaren banaketa, modu klasikoaren eta gizarte-ekonomiaren beste forma batzuen arabera, 2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila

1.4 grafikoa Fakturazioaren kuantifikazioa eta Gizarte ekonomiaren BEG, 2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

1.3 Gizarte-ekonomiaren bilakaera Euskadin

Gizarte-ekonomia hazi egin da munduko atzeraldi ekonomikoaren ondoren

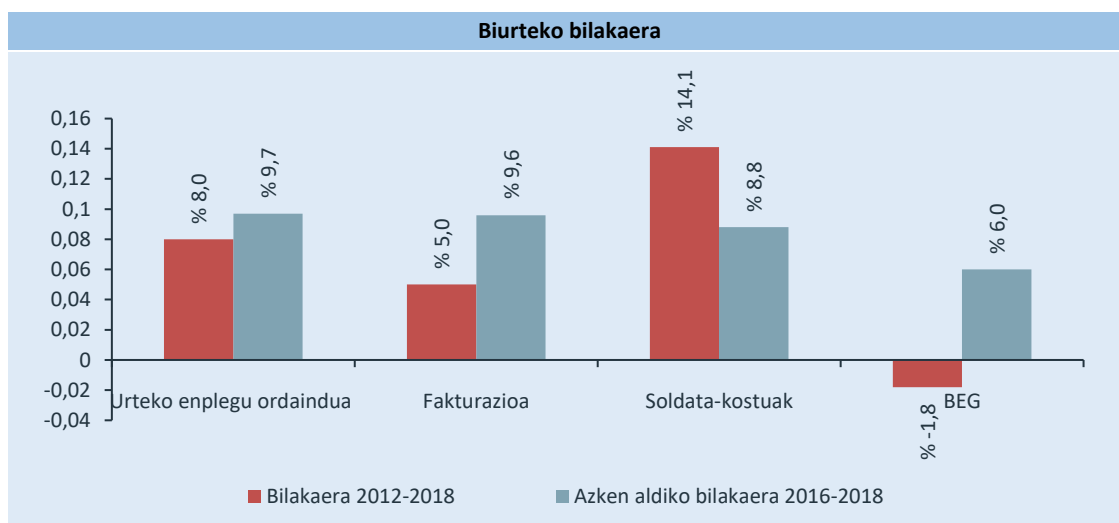
Euskadiko gizarte-ekonomia oro har hartuta, adierazle ekonomikoek erakusten dute gizarte-sektoreak hobera egin duela eta gora egin duela azken urteotan. 2012-2018 aldian, ikusten da enpleguak eta fakturazio-bolumenak behera egin dutela 2014ra arte, munduko atzeraldi ekonomikoaren ondorioz; hala ere, gero, susperraldi argia ikusi da, eta 2012an ikusitako mailak gainditu dira enpleguari, fakturazioari eta soldata-masari dagokienez, baina ez balio erantsi gordinari dagokionez (2018ko datuetan).

1.4 taula Gizarte-ekonomiaren zifra handien bilakaera Euskadin, 2012-2018

	Erantsitako gizarte-ekonomia (GEFK +GEBF)					
	2012	2014	2016	2018	Bilakaera 2012-2018	2016-2018 aldiko bilakaera
Urteko enplegu ordaindua	81.224	76.843	79.942	87.693	% 8,0 ▲	% 9,7 ▲
Fakturazioa (milioi eurotan)	10.196	9.855	9.773	10.709	% 5,0 ▲	% 9,6 ▲
Soldata-masa (milioi euro)	2.691	2.647	2.822	3.070	% 14,1 ▲	% 8,8 ▲
BEG (milioi eurotan)	3.495	3.068	3.238	3.433	% -1,8 ▼	% 6,0 ▲

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

1.5 grafikoa Euskadiko gizarte-ekonomiaren adierazle nagusien bilakaera, 2012-2018

Iturria: gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Gizarte Ekonomiako establezimenduen kopuruak gora egin du, baina aldeak daude familien arabera

Euskadiko gizarte-ekonomiaren sektoreko magnitude makroekonomikoen susperraldiak ez du lotura argirik establezimendu-kopuruan. 2018an erregistratutako 4.927 establezimenduek % 3,1eko hazkundera izan dute 2016 eta 2018 artean, baina oraindik ez dira iritsi 2014ko kopurura (5.172 establezimendu).

Gizarte-ekonomiaren forma klasikoak % 4,5 gehitu dira, kooperatiben kopurua nabarmen igo delako (+%9); aldiz, lan-sozietateen kopuruak behera egin du (- %8).

1.5 taula Gizarte-ekonomiako establezimenduen bilakaera, 2014-2018

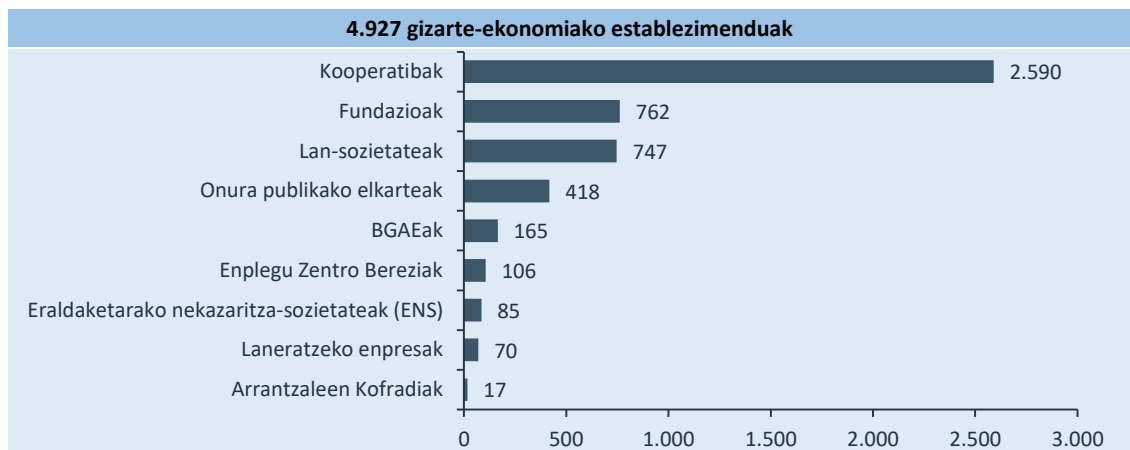
	Establezimenduak			
	2014	2016	2018	%▲ 2016-2018
Gizarte ekonomiaren forma klasikoak (GEFK)	3.127	3.193	3.337	% 4,5 ▲
Kooperatibak	2.233	2.378	2.590	% 8,9 ▲
Lan-sozietateak	894	815	747	% -8,3 ▼
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk (GEBF)	2.061	1.611	1.623	% 0,7 ►
Fundazioak	1.021	762	762	%0,0 ►
Enplegu Zentro Bereziak	109	72	106	% 47,2 ▲
Onura publikoko elkarteak	533	418	418	% 0,0 ►
Gizarteratzeko enpresak	117	100	70	% -30,0 ▼
Eraldaketarako nekazaritza-sozietateak (ENS)	87	79	85	% 7,6 ▲
Arrantzaleen kofradiak	15	15	17	% 13,3 ▲
BGAEak	179	165	165	% 0,0 ►
GUZTIRA (Bikoizketarik gabe)*	5.172	4.780	4.927	% 3,1 ▲

*2018ko gizarte-ekonomiaren estatistikaren edizioan doikuntza bat egin da establezimenduetan.

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Bestalde, gizarte-ekonomiako beste modu batzuen multzoa (1.623 establezimendu 2018an) ia egonkor mantendu da azken bi urteetan, eskuragarri dauden datuekin, baina ez da berreskuratu 2014an erregistratutako zifra (2.061 establezimendu). Ildo horretan, enpresetan eta elkarteetan beherakada izan da 2014-16 aldian. Era berean, adierazi behar da enplegu-zentro bereziek gora egin dutela eta Gizarteratzeko enpresak desagertu direla aztertutako aldian.

1.6 grafikoa Gizarte-ekonomiaren establezimenduak Euskadin, 2019

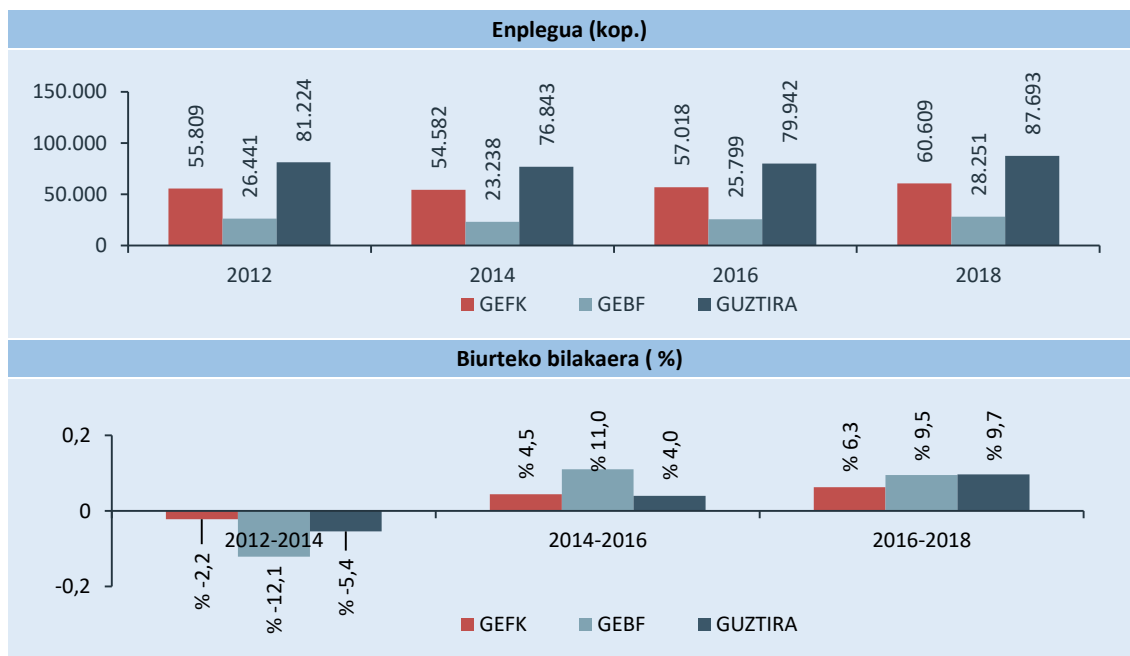

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Euskal Ekonomiako enplegua % 9,7 hazi da 2016 eta 2018 artean

Euskal gizarte-ekonomiako enplegua asko hazi da 2016 eta 2018 artean, eta, guztira, % 9,7ko igoera erregistratu da, zifra absolutuetan 7.751 lanpostu sortu baitira, 2014aren aurreko urteetako enplegu-galera atzean utzita. 2018an, gora egin du gizarte-ekonomiaren forma klasikoek sortutako enpleguak (+ % 6,3), kooperatiben eta lan-sozietateen artean 3.591 enpleguren finkapenarekin, bai eta gizarte-ekonomiaren beste forma batzuen artean ere, % 9,5 haztea lortu baitu 2016 eta 2018 artean (2.452 enplegu berri).

1.7 grafikoa Euskadiko gizarte-ekonomiako enpleguaren bilakaera, 2012-2018

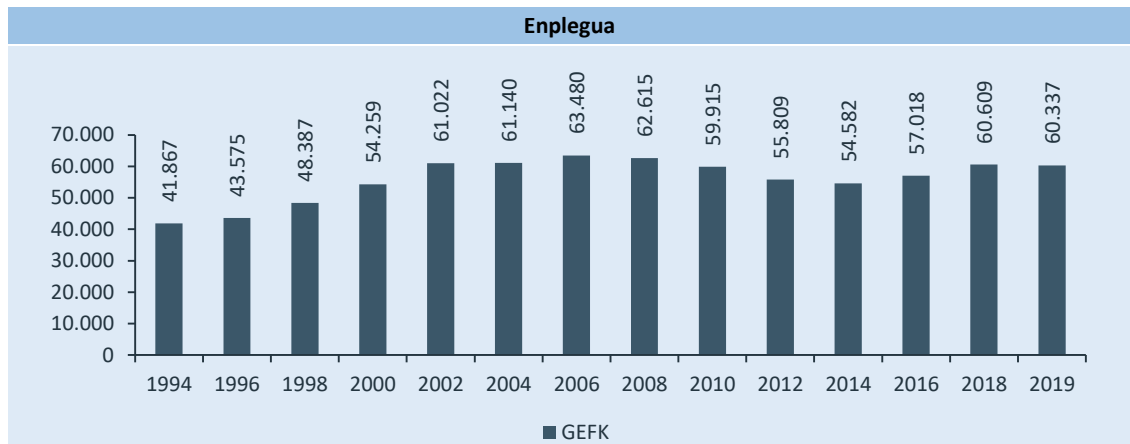

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Aumenta principalmente el empleo en cooperativas y en el sector industrial y de servicios

Epe luzera begira, ikusten da gizarte-ekonomiaren forma klasikoetan okupatutako enplegua ia % 50 hazi dela azken 25 urteetan: 1994an 42.000 enplegu inguru izatetik 2019an 60.000 baino gehiago izatera igaro da. Halaber, 2008tik aurrerako atzeraldiaren eta ondorengo susperraldiaren eragin kaltegarria ikusten da.

1.8 grafikoa Euskadiko EGLFren enpleguaren bilakaera, 1994-2019

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Zehazki, 2016-18 aldiaren enplegua % 6,3 hazi da, batez ere euskal kooperatibek sortutako igoeragatik, eta 2008ko krisi ekonomikoan suntsitutako enpleguaren % 75 berreskuratzea lortu du, euskal lan-merkatu osoan izandako susperraldiaren gaineratik (% 52).

Hala ere, 2016-2018 biurtekoan enpleguaren hazkundeak isla desberdina izan du jarduera-sektoreen arabera, batez ere zifra absolutuetan handituz industrian (+1.539 enplegu) eta zerbitzuen sektorean (+1.724); lurraldeka, Gipuzkoan nabarmen hazi da (+2.766) eta enpresa-tipologiaren arabera kooperatiben artean (+3.507 enplegu), enpresa handien enpleguaren ekarpen handiarekin (+3.014 enplegu).

2019ko datuen aurrerapenak gizarte-ekonomiako ohiko formetako enpleguari eutsiko zaiola iragartzen du, 60.337 enplegurekin.

1.6 taula EGFen enpleguaren bilakaera, 2016-2018

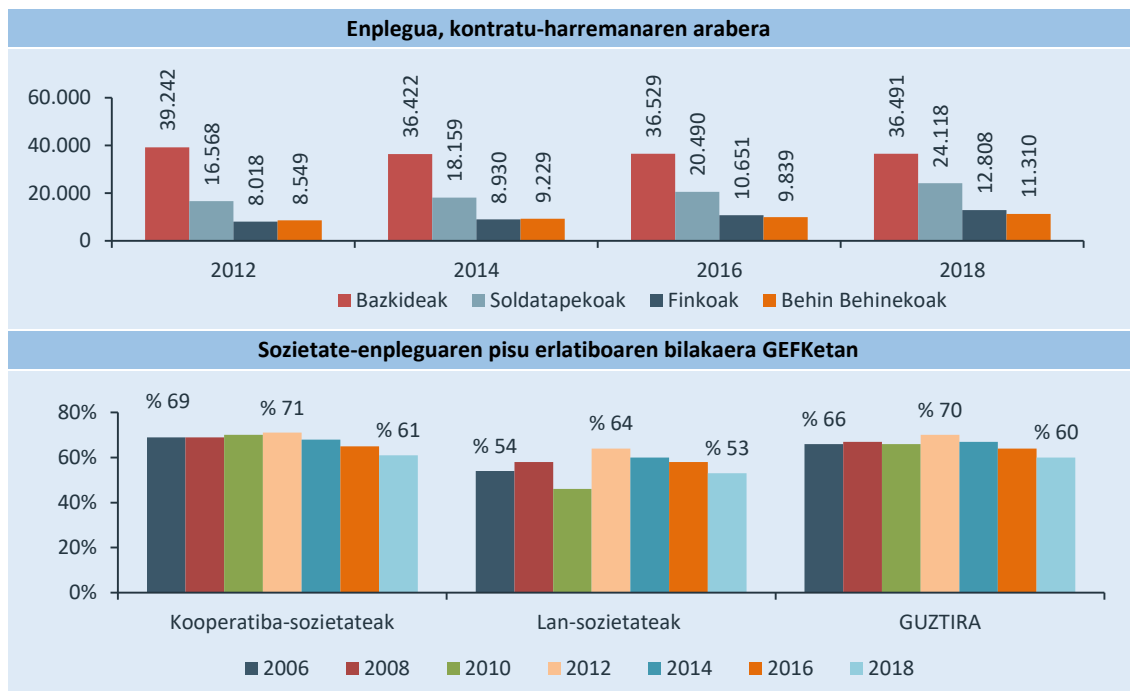
	EGF			Bilakaera 2016-2018	
	2016	2018	% ver.	Absolutuak	%
Forma juridikoa					
Kooperatibak	49.883	53.390	% 88,1	3.507	% 7,0 ▲
Lan-sozietateak	7.136	7.219	% 11,9	83	% 1,2 ▲
LSA	2.848	3.029	% 5,0	181	% 6,4 ▲
LSM	4.288	4.190	% 6,9	- 98	% -2,3 ▼
Sektorea					
Lehen-sektorea	186	190	% 0,3	4	% 2,2 ▲
Industria	25.240	26.779	% 44,2	1.539	% 6,1 ▲
Eraikuntza	1.619	1.944	% 3,2	325	% 20,1 ▲
Zerbitzuak	29.973	31.697	% 52,3	1.724	% 5,8 ▲
Lurraldeko					
Araba	5.674	5.665	% 9,3	- 9	% -0,2 ►
Bizkaia	21.807	22.641	% 37,4	834	% 3,8 ▲
Gipuzkoa	29.537	32.303	% 53,3	2.766	% 9,4 ▲
Enpleguaren dimentsioa					
5 enplegu arte	4.193	4.391	% 7,2	198	% 4,7 ▲
6 -15	4.499	4.239	% 7,0	-260	% -5,8 ▼
16-50	5.875	6.032	% 10,0	157	% 2,7 ▲
51-100	6.176	6.761	% 11,2	585	% 9,5 ▲
101-200	6.466	6.902	% 11,4	436	% 6,7 ▲
201-500	8.071	7.531	% 12,4	-540	% -6,7 ▼
500 enplegu baino gehiago	21.737	24.751	% 40,8	3.014	% 13,9 ▲
GUZTIRA	57.018	60.609	% 100,0	3.591	% 6,3 ▲

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Sozietate-enpleguak behera egin du, eta soldatapekoak gehitu egin dira

Sozietate-enplegua Euskadiko gizarte-ekonomiaren ezaugarri berezietako bat da. 2018an, gizarte-ekonomiak 36.491 bazkide zituen, hau da, kooperatiben eta lan-sozietateen enpresa-sarearen enpleguaren % 60. Hala ere, azken urteetan sozietateen kolektiboak beheranzko joera izan du, soldatapekoen garrantzia handituz.

1.9 grafikoa Enpleguaren kontratu-harremana Euskadiko GEFKetan, 2012-2018

Iturria: gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Fundazioek, Enplegu Zentro Bereziek eta onura publikoko elkarteek enplegua irabazi dute, Gizarteratzeko enpresetan izandako galeraren aurrean

Enpleguaren bilakaerak nahiko joera desberdina izan du gizarte-ekonomiaren beste forma batzuetan. Fundazioek, Enplegu Zentro Bereziek eta onura publikoko elkarteek sortutako enpleguaren hazkunde handiaren aurrean, Euskadiko Gizarteratzeko enpresek enplegua asko murriztu dute aztertutako aldian.

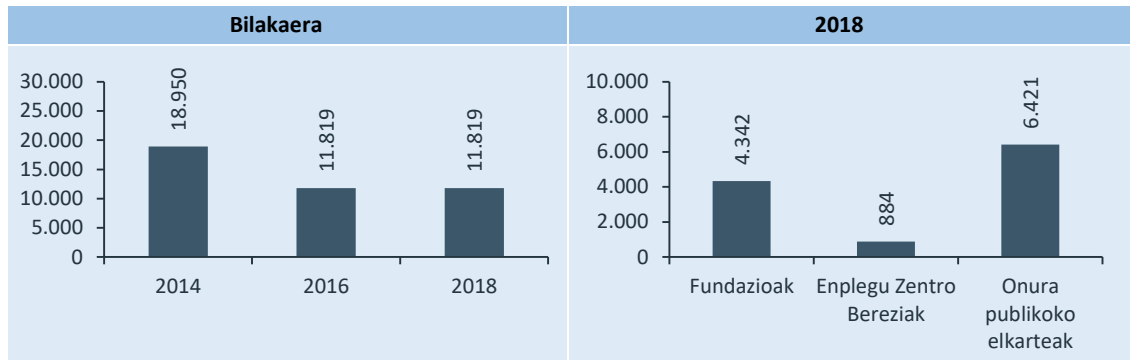
1.7 taula Gizarte-ekonomiako enpleguaren bilakaera, familien arabera, 2012-2018

	Enplegu					
	2012	2014	2016	2018	% ▲ 2012-2018	% ▲ 2016-2018
Gizarte ekonomiaren forma klasikoak (GEFK)	55.809	54.581	57.019	60.609	% 8,6 ▲	% 6,3 ▲
Kooperatibak	47.981	47.322	49.883	53.390	% 11,3 ▲	% 7,0 ▲
Lan-sozietateak	7.828	7.259	7.136	7.219	% -7,8 ▼	% 1,2 ►
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk (GEBF)	26.441	23.238	25.799	28.251	% 6,8 ▲	% 9,5 ▲
Fundazioak	12.315	10.482	11.811	13.045	% 5,9 ▲	% 10,4 ▲
Enplegu Zentro Bereziak	9.368	7.920	9.047	9.986	% 6,6 ▲	% 10,4 ▲
Onura publikoko elkarteak	3.078	3.593	3.704	4.103	% 33,3 ▲	% 10,8 ▲
Gizarteratzeko enpresak	1.252	846	926	719	% -42,6 ▼	% -22,4 ▼
Eraldaketarako nekazaritza-sozietateak (ENS)	248	239	170	233	% -6,0 ▼	% 37,1 ▲
Arrantzaleen kofradiak	90	63	62	91	% 1,1 ►	% 46,8 ▲
BGAeak	90	95	79	74	% -17,8 ▼	% -6,3 ▼
GUZTIRA (Bikoizketarik gabe)*	81.224	76.843	79.942	87.693	% 8,0 ▲	% 9,7 ▲

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Gainera, gizarte-ekonomiaren sektore horrek 25.236 pertsonaren babesa du, batez ere laguntza puntuala eskaintzen duen kolektiboa (% 73) eta onura publikoko elkarteekin eta fundazioekin oso lotuta dagoena. Bilakaerari dagokionez, borondatezko enpleguan azken urteetan izandako jaitziera egiaztatzen da.

1.10 grafikoa Borondatezko enplegua gizarte-sektorean Euskadin, 2014-2018

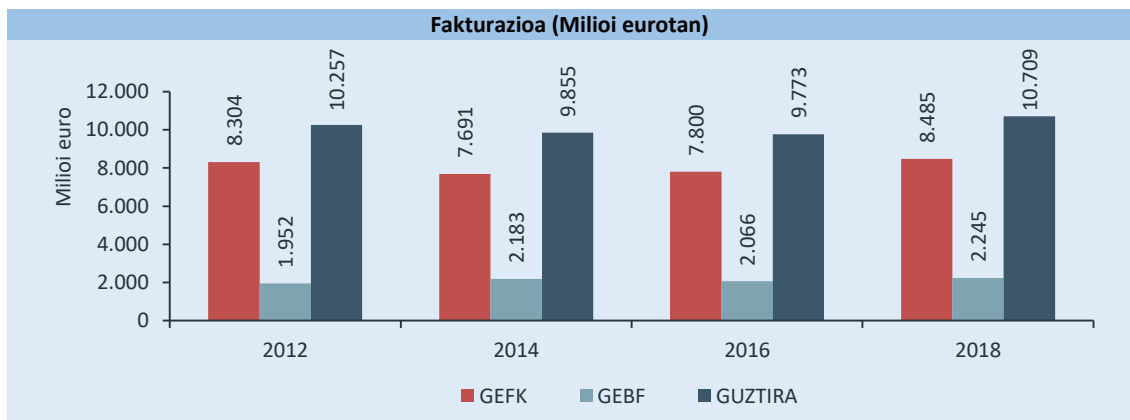
Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Gizarte-ekonomiaren fakturazioak gora egin du 2018an, 2014-16 aldian izandako beherakadaren ondoren

2018an, euskal gizarte-ekonomiaren fakturazio-bolumena % 9,4 hazi da, eta 10.700 milioi eurora iritsi da, 8.500 milioi euro gizarte-ekonomiaren forma klasikoetatik, eta 2.245 milioi euro gainerako entitateetatik, % 9ko eta % 9,5eko hazkundeekin, hurrenez hurren, 2016 eta 2018 artean.

Bilakaeraren ikuspegitik, azpimarratzekoa da 2016 eta 2018 artean sektore ekonomiko hori osatzen duten familia guztiak izan dutela fakturazioaren hazkundera, Gizarteratzeko enpresek eta BGAEek izan ezik, azken horiek uzkuritu egin baitira.

1.11 grafikoa Gizarte-ekonomiaren fakturazioaren bilakaera Euskadin, 2012-2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

1.8 taula Gizarte-ekonomiaren fakturazioaren bilakaera Euskadin, 2012-2018

	Fakturazioa					
	2012	2014	2016	2018	%▲ 2012-2018	%▲ 2016-2018
Gizarte ekonomiaren forma klasikoak (GEFK)	8.304.498.000	7.690.772.395	7.799.506.070	8.484.629.727	% 2,2 ▲	% 8,8 ▲
Kooperatibak	--	7.060.422.858	7.174.159.205	7.756.386.131	--	% 8,1 ▲
Lan-sozietateak	--	630.349.537	625.346.865	728.243.596	--	% 16,5 ▲
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk (GEBF)	1.952.412.155	2.183.241.640	2.066.413.513	2.244.865.960	% 15,0 ▲	% 9,5 ▲
Fundazioak	09.981.974	524.009.095	441.966.336	566.774.214	% -7,1 ▼	% 28,2 ▲
Enplegu Zentro Bereziak	175.567.575	229.053.360	311.633.567	374.345.154	% 113,2 ▲	% 20,1 ▲
Onura publikoko elkarteak	171.161.456	92.434.283	90.502.772	116.634.051	% -31,9 ▼	% 28,9 ▲
Gizarteratzeko enpresak	25.534.006	33.862.744	36.288.405	21.773.415	% -14,7 ▼	% -40,0 ▼
Eraldaketak nekazaritza-sozietateak (ENS)	24.665.216	40.498.269	51.207.992	74.426.287	% 201,7 ▲	% 45,3 ▲
Arrantzaleen kofradiak	21.751.742	31.817.185	37.369.141	64.416.123	% 196,1 ▲	% 72,4 ▲
BGAeak	923.750.186	1.231.566.704	1.097.445.300	1.026.496.716	% 11,1 ▲	% -6,5 ▼
GUZTIRA (Bikoizketarik gabe)*	10.256.910.155	9.854.938.841	9.773.248.851	10.708.507.772	% 4,4 ▲	% 9,6 ▲

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

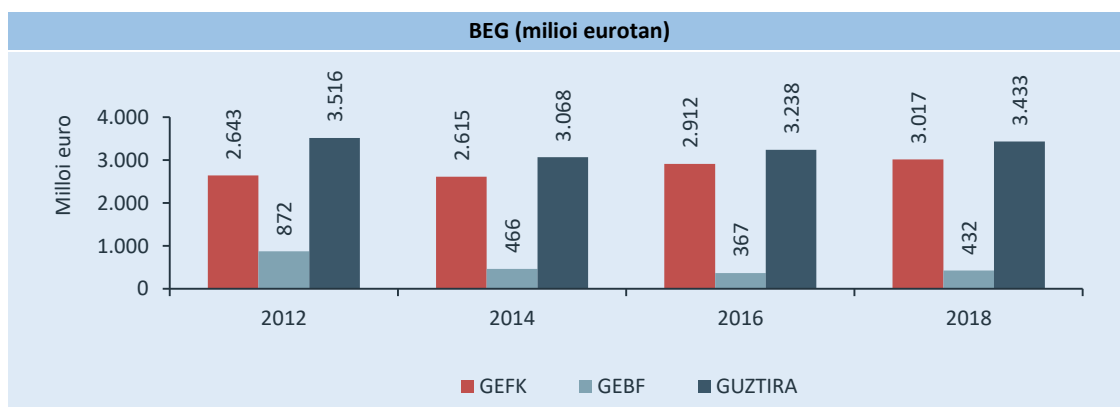
Balio Erantsi Gordinak bere hazkundeari eutsi dio, aurreko urteetako zifrak berreskuratuz

2018an, Euskadiko gizarte-ekonomiaren balio erantsi gordinak gora egiten jarraitzen du, eta 2012ko mailetara hurbiltzen ari da. Zehazki, azken urtean % 6 igo da BEGa, 3.400 milioi eurora iritsiz, 3.000 milioi euro kooperatiben eta lan-sozietateen artean eta 432 milioi euro gainerako familien artean.

Bilakaeraren ikuspegitik, kooperatiben eta lan-sozietateen BEGaren dinamismoa nabarmentzen da, goranzko joera baitu 2014an erregistratutako minimoaren ondoren.

Gizarte-ekonomiaren gainerako familietan gorakada positiboak izan dira azken bi urteetan onura publikoko fundazioetan eta elkarteetan, eraldaketako nekazaritza-sozietateetan eta arrantzale-kofradietan. Aldiz, jaitsi egin da enplegu-zentro berezietan edo Gizarteratzeko enpresetan erregistratutako BEGa.

1.12 grafikoa Gizarte-ekonomiaren BEGd-aren bilakaera Euskadin, 2012-2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

1.9 taula Gizarte-ekonomiaren BEGd-aren bilakaera, familien arabera, 2012-2018

	BEG					
	2012	2014	2016	2018	%▲ 2012-2018	%▲ 2016-2018
Gizarte ekonomiaren forma klasikoak (GEFK)	2.643.375.000	2.615.128.000	2.911.659.224	3.016.735.246	% 14,1▲	% 3,6▲
Kooperatibak	2.394.313.000	2.358.885.000	2.636.354.713	2.704.133.938	% 12,9▲	% 2,6▲
Lan-sozietateak	249.062.000	256.243.000	275.304.511	312.601.308	% 25,5▲	% 13,5▲
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk (GEBF)	872.405.585	466.485.254	366.533.179	431.723.037	% -50,5▼	% 17,8▲
Fundazioak	361.170.506	266.926.686	133.853.845	219.152.609	% -39,3▼	% 63,7▲
Enplegu Zentro Bereziak	135.727.460	118.350.755	158.815.149	142.589.542	% 5,1▲	% -10,2▼
Onura publikoko elkarteak	114.248.935	44.587.734	34.612.142	45.431.820	% -60,2▼	% 31,3▲
Gizarteratzeko enpresak	24.197.042	16.187.617	16.535.783	10.045.637	% -58,5▼	% -39,2▼
Eraldaketarako nekazaritza-sozietateak (ENS)	5.312.731	8.023.843	7.097.322	10.409.887	% 95,9▲	% 46,7▲
Arrantzaleen kofradiak	4.009.580	2.330.840	3.583.721	4.093.542	% 2,1▲	% 14,2▲
BGAeak	227.739.331	10.077.779	12.035.217	n.d.	--	--
GUZTIRA (Bikoizketarik gabe)*	3.515.780.585	3.067.572.000	3.237.868.265	3.432.673.074	% -2,4▼	% 6,0▲

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

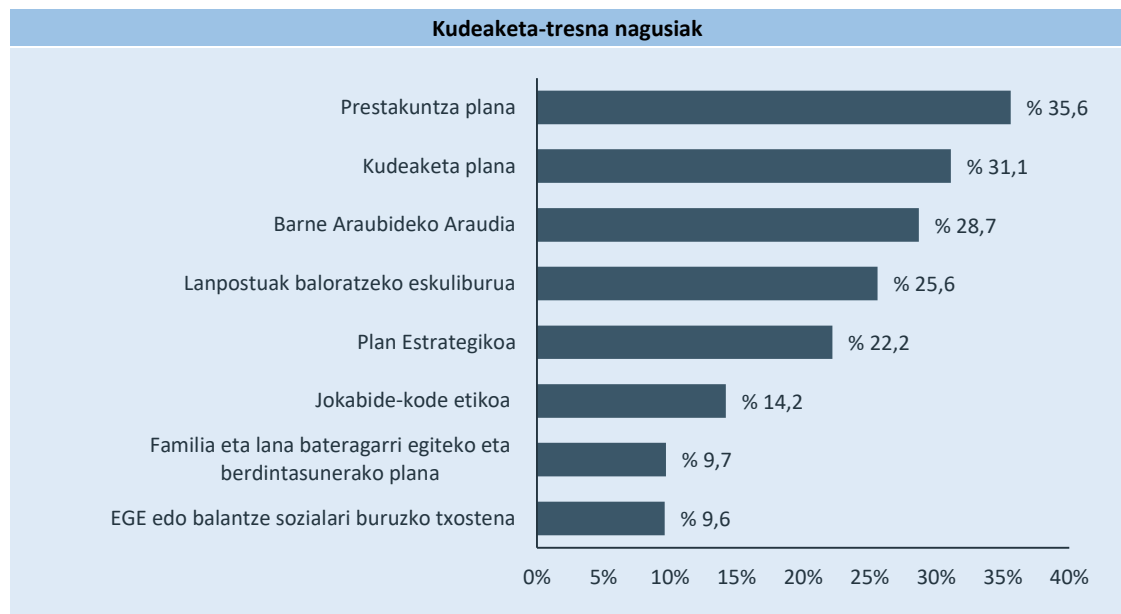
1.4 Gizarte-ekonomiaren beste ezaugarri batzuk

Enpresa-kudeaketaren ereduari laguntzeko tresnak

Gizarte-ekonomiako enpresak eta erakundeak aktibo mantentzen dira eta enpresa-kudeaketako tresnekin lan egiten dute, enpresa-tamaina handitu ahala praktika askoz ere handiagoarekin. Kooperatiben eta lan-sozietateen % 36k prestakuntza-plan bat du, eta % 31k kudeaketa-plan bat. Lau enpresatik batek barne-araudi bat du, lanpostuak baloratzeko eskuliburua, eta plan estrategikoa bat egin du bere jarduera-ildoak zehazteko.

Gizarte-ekonomiako enpresen % 10ek, gutxi gorabehera, berdintasun-plan bat eta EGEri edo erakundearen balantze sozialari buruzko txostenak dituzte.

1.13 grafikoa Enpresak kudeatzeko tresnak Euskadiko GEFKetan

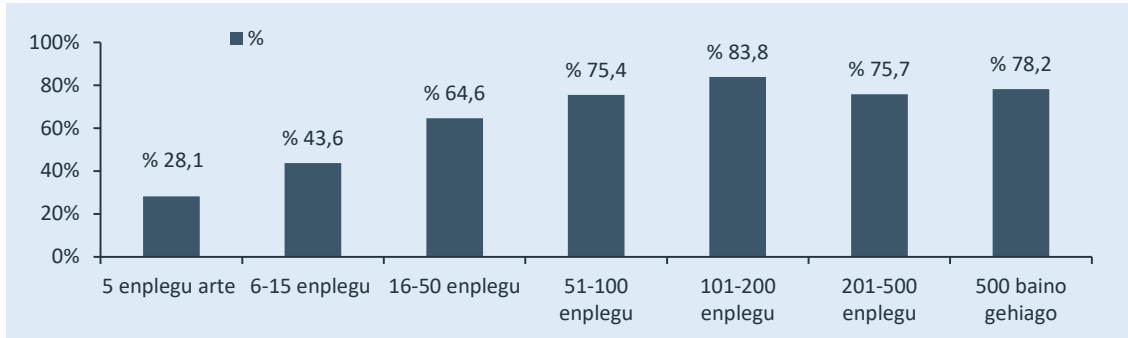

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

50 enplegu edo gehiagoko enpresen % 75ek baino gehiagok ingurumenari lotutako jarduerak egiten dituzte

Interesgarria da egiaztatzea gizarte-ekonomiako enpresen zati handi batek ingurumenean eta iraunkortasunean duten eragina minimizatzea bideratutako jarduerak dituela, batez ere tamaina ertainekoak eta handikoak.

1.14 grafikoa Ingurumenari lotutako jardueraren bat egiten duten gizarte-ekonomiako enpresen bilakaera

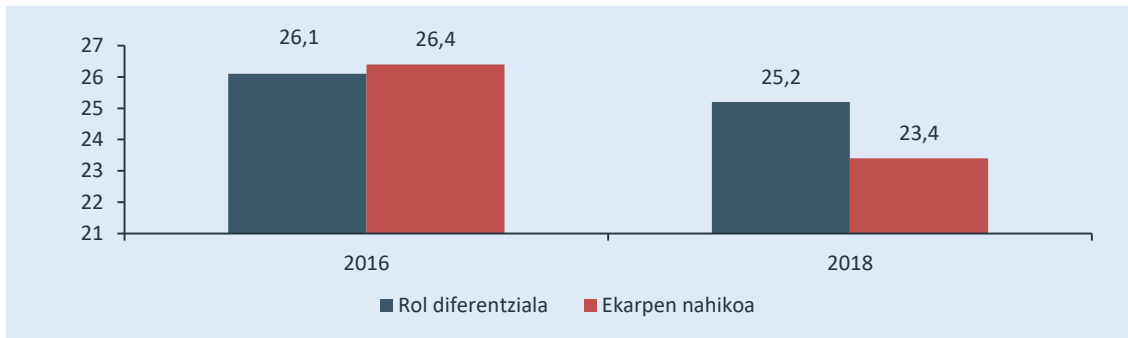

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Euskadiren garapen sozioekonomikoari egiten zaion ekarpenari buruzko pertzepzio moderatua

Azkenik, egiaztatu behar da gizarte-ekonomiako lau enpresatik batek balorazio positiboa egiten duela euskal gizartearen aldetik sektorearen rol diferentzialari eta Euskadiren garapen ekonomikoari egiten dion ekarpenari dagokienez. Bi adierazle horiek behera egin dute 2016 eta 2018 artean.

1.15 grafikoa Euskal gizartearen rol bereizgarriaz eta gizarte-ekonomiak garapen sozioekonomikoari egiten dion ekarpenaz enpresak duen pertzepzioa

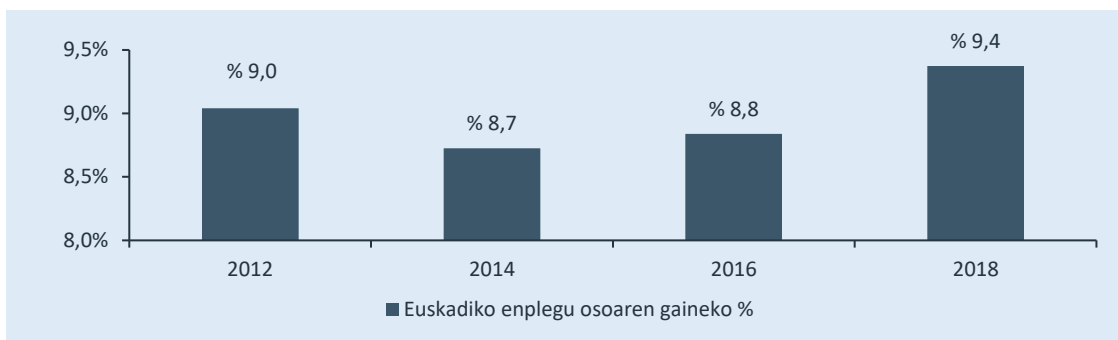
Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

1.5 Konparaketa ekonomia ez-sozialarekin

Gizarte-ekonomiak Euskadiko enpleguaren % 9,4 ematen du

Termino erlatiboetan, aipatu behar da gizarte-ekonomiako enplegua Euskadiko biztanleria landunaren % 9,4 dela. Bilakaerari dagokionez, adierazi behar da Euskadiko enplegu sozialak berriro berreskuratu duela galdutako pisua, 2008an hasitako atzeraldi ekonomikoaren ondoren.

1.16 grafikoa Gizarte-ekonomiako enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadin, 2012-2018

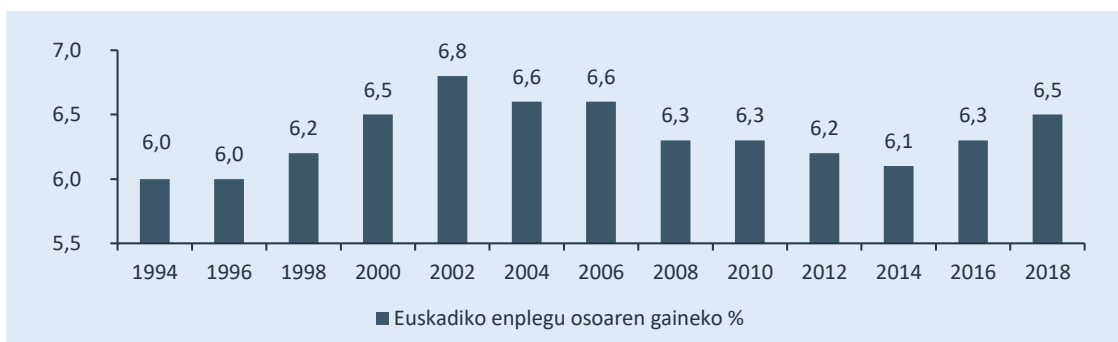

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Gora egin du kooperatiben eta lan-sozietateen enpleguak Euskadiko enplegu osoan duen pisuak

Termino erlatiboetan, esan daiteke gizarte-ekonomiaren forma klasikoetako enplegua Euskadiko biztanleria landunaren % 6,5 dela, eta ehuneko hori 2002an eta 2006an lortutako mailarik altuenen azpitik mantentzen da oraindik, baina azken urteetan goranzko joera izan du.

1.17 grafikoa EGfen enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadin, 1994-2018

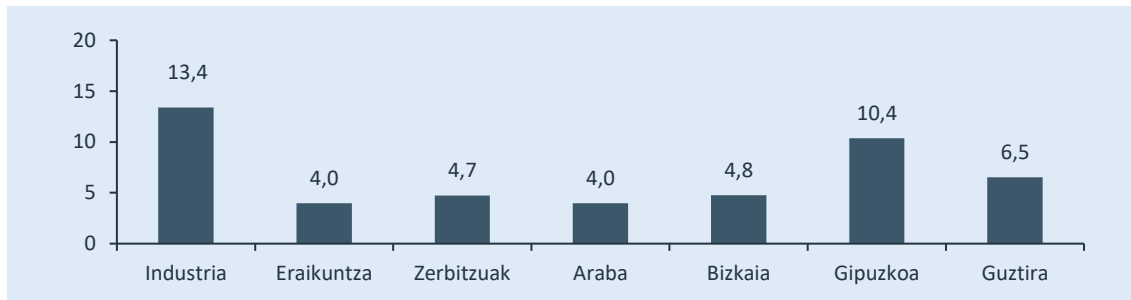

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Pisu industrial handiagoa eta kontzentrazio handiagoa Gipuzkoan

Kooperatiben eta lan-sozietateen enpleguaren garrantziak % 13ko maximoak lortzen ditu industria-sektorean, batez besteko globala (% 6,5) bikoiztuz eta eraikuntzaren edo zerbitzuen (% 4-%5) oso gaineratik, eta % 10ekoak Gipuzkoan, Araban eta Bizkaian (% 4-%5) baino askoz ere gehiago.

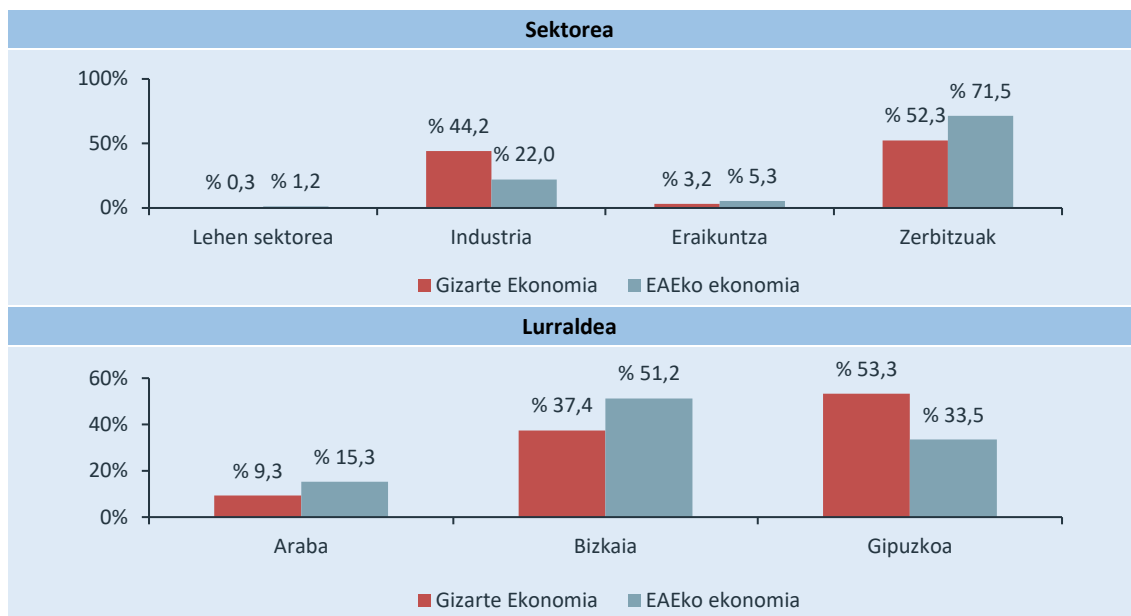
1.18 grafikoa GEFKen enpleguaren pisu erlatiboa jarduera-sektorearen eta lurralde historikoaren arabera Euskadin, 2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Kooperatiben eta lan-sozietateen espezializazio industrial eta gipuzkoar hori agerian geratzen da, berriz ere, Euskadiko gizarte-ekonomiako eta enplegu osoko enpresa horietako enpleguaren banaketa konparatiboa aztertuz gero: enplegu kooperatiboaren % 44 eta LSA-en industria-enplegua batez bestekoaren bikoitza da euskal ekonomia osoan, eta erdia Gipuzkoan dago (% 33 globalean).

1.19 grafikoa Enpleguaren sektore- eta lurralde-banaketaren konparazioa GEFKetan, Euskadiko ekonomia osoarekin, 2018

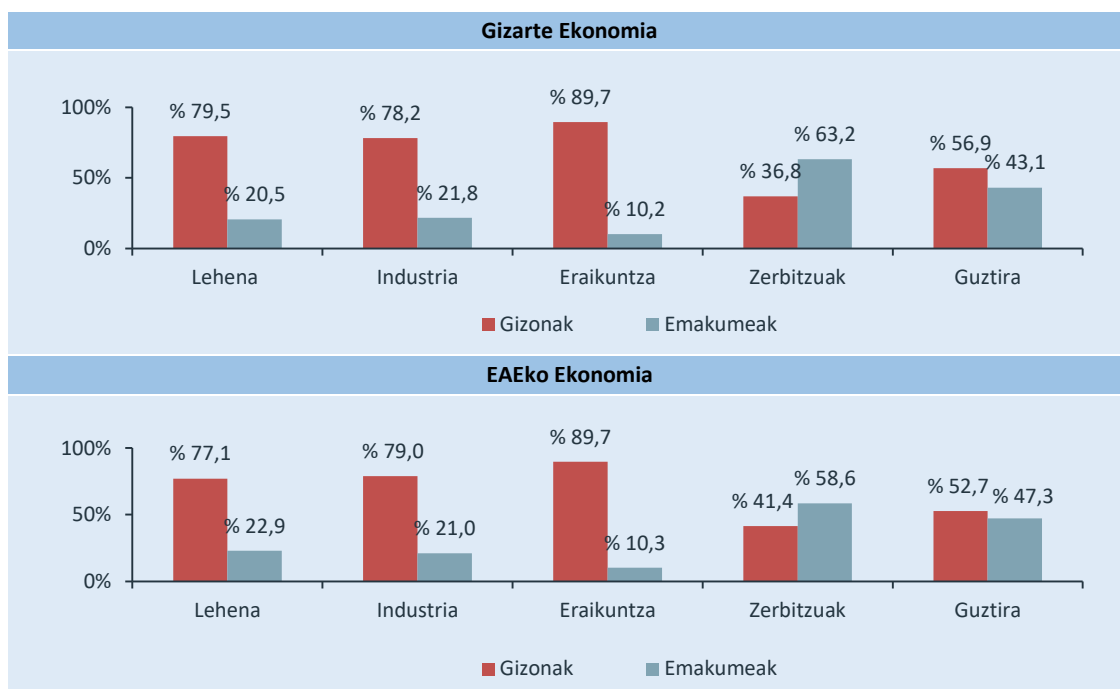

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Gizonen enpleguaren pisu erlatiboa handiagoa da ekonomia ez-sozialean baino

Genero-ikuspegiari dagokionez, emakumeak gizarte-ekonomian lan egiten duten biztanleen % 43 dira, eta pisu hori EAEko ekonomia osoan erregistratutakoa baino zertxobait txikiagoa da (% 47). Emaitza hori lotuta dago gure lan-merkatuaren segmentazio sektorialarekin, sexuen arabera, eta horrek esan nahi du industria-sektorean emakumeen ordezkari txikiagoa dela eta emakumeak gehiegizko ordezkari duela zerbitzuen sektorean. Emaitza hori, beraz, arestian aipatu den industria-enpleguaren osagai handiari zor zaio, funtsean. Aitzitik, nabarmentzekoa da emakumeek zerbitzuen sektorean duten parte-hartze handia, baita euskal ekonomia osoarekin alderatuta ere.

1.20 grafikoa GEFken enpleguaren jarduera-sektorearen arabera banaketarekin konparazioa, sexuaren arabera, Euskadiko ekonomia osoarekin, 2018

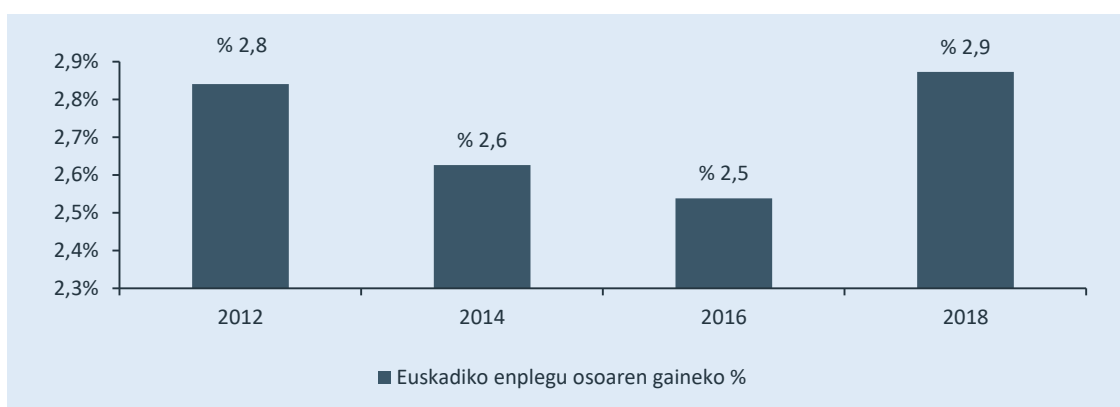

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Gora egin du, halaber, gizarte-ekonomiako beste formatako enpleguaren pisuak

Bestalde, aipatu behar da gizarte-ekonomiaren beste moduek Euskadiko enpleguaren % 2,9 dakartela, eta atzeraldi ekonomikoan izandako murrizketaren ondoren, 2016 eta 2018 artean ere gora egin duela.

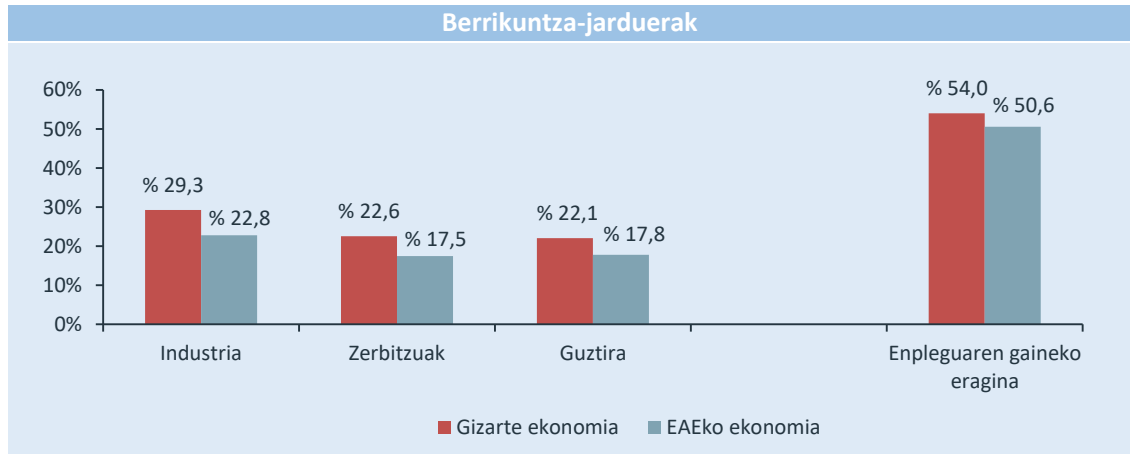
1.21 grafikoa Euskadiko EGFen enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera, 2012-2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

Berrikuntzaren aldeko apustu sendoa gizarte-ekonomiako enpresen artean

2018ko datuekin, garrantzitsua da egiaztatzea gizarte-ekonomian produktuaren berrikuntzako edo prozesuko jarduerak garatzen dituzten enpresen proportzioa % 22koa dela, eta tasa hori % 29raino igotzen da industria-sektorean. Bi ehuneko horiek jarduera berritzailearen gaineratik daude euskal enpresa guztietan. Baieztatzen da berrikuntzak enpleguan duen eragina, gainera, euskal ekonomiako establezimendu guztiei lotutakoa baino handiagoa dela.

1.22 grafikoa Gizarte-ekonomiako produktuaren eta/edo prozesuaren berrikuntzaren konparazioa, Euskadiko ekonomia osoarekin alderatuta, 2018

Iturria: Gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritza, Lan eta Enplegu Saila.

1.6 Espainiaren eta Europaren alderaketa

1.6.1 Gizarte-ekonomia Estatuan

a) Gizarte-ekonomia, oro har

Espainiako gizarte-ekonomia BPGren % 10 da fakturazioan

Cepes Gizarte Ekonomiako Espainiako Enpresarien Konfederazioak argitaratutako informazioa erreferentziatzat hartuta, gizarte-ekonomiak 43.192 erakunde biltzen ditu eta 2.184.234 pertsona enplegatzen ditu Espainian. 2018 eta 2019 artean 2.944 enpresa berri eta 12.860 enplegu berri sortu dira.

2019an, Espainiako gizarte-ekonomia BPGren % 10 da fakturazioari dagokionez, Europako batez bestekoaren gainetik (BPGaren % 8). Bilakaerari dagokionez, estatu mailan adierazleak hobetu egin dira 2019an, eta aztertutako urteetan bilakaera apur bat irregularra izan da.

1.10 taula Gizarte-ekonomiaren adierazle nagusien bilakaera estatuan

	Entitateak	Enplegu	Elkartekideak	Enplegu berriak
2013	44.563	2.215.175	16.528.039	13.695
2016	43.059	2.225.362	21.415.632	16.402
2017	43.435	2.231.607	21.484.827	12.767
2018	42.140	2.177.256	21.108.626	12.929
2019	43.192	2.184.234	21.625.063	12.860

Iturria: Cepes (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

Gutxi gorabehera 43.000 erakundek osatzen dute gizarte-ekonomia Espainian

Ez dago estatu mailan gizarte-ekonomia osatzen duten enpresen edo erakundeen bolumena kuantifikatzea ahalbidetzen duen iturri bakar bat; horregatik, Cepes gizarte-ekonomiako enpresa-konfederazioak argitaratutako zifrak aurkezten dira, hainbat informazio-iturritan oinarrituta.

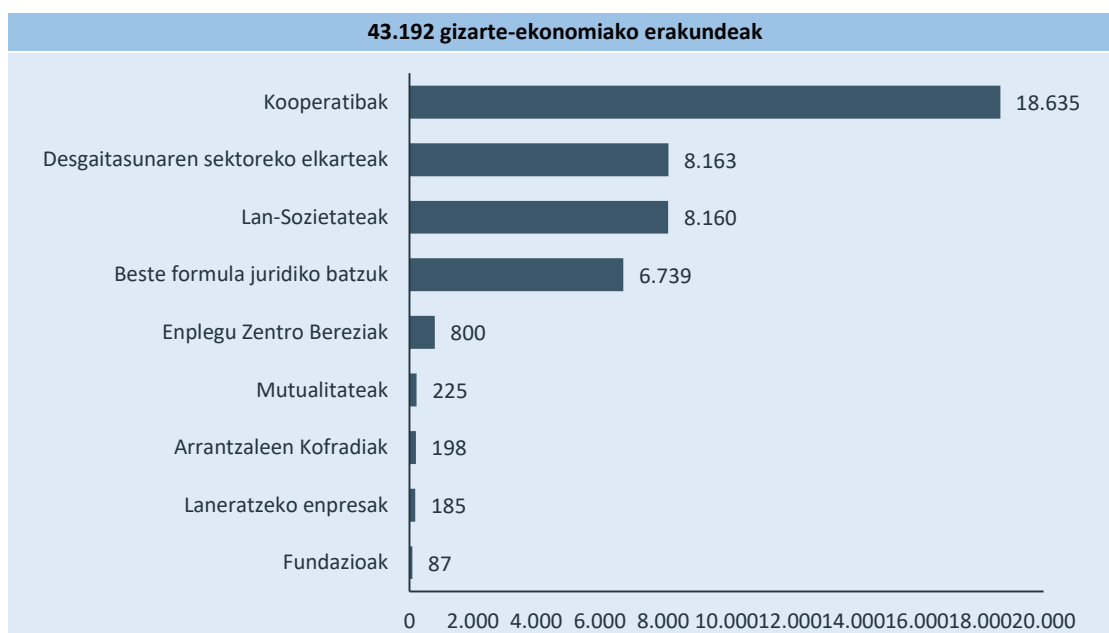
Estatuan 43.192 erakunde daude gizarte-ekonomiari lotuta. Zehazki, 18.635 kooperatiba eta 8.160 lan-sozietate daude. Bestalde, sektorean desgaitasunaren sektoreko 8.163 elkartek, 800 Enplegu Zentro Berezik, 185 Gizarteratzeko enpresak eta 87 Fundaziok jarduten dute. Halaber, 225 mutualitate, arrantzaleen 198 kofradia eta beste formula juridiko bat duten 6.739 enpresa sartzen dira.

1.11 taula Espainiako gizarte-ekonomiako erakundeen kuantifikazioa, 2019

	Estatu mailako erakundeak	
	Kop.	%
Gizarte ekonomiaren forma klasikoak (GEFK)	26.795	% 62,0
Kooperatibak	18.635	% 43,1
Lan-sozietateak	8.160	% 18,9
Gizarte-ekonomiaren beste forma batzuk (GEBF)	16.397	% 38,0
Fundazioak	87	% 0,2
Enplegu Zentro Bereziak	800	% 1,9
Desgaitasunaren sektoreko elkarteak	8.163	% 18,9
Gizarteratzeko enpresak	185	% 0,4
Arrantzaleen kofradiak	198	% 0,5
BGAE/Mutualitateak	225	% 0,5
Beste forma juridiko batzuk	6.739	% 15,6
GUZTIRA	43.192	% 100,0

Iturria: Cepas (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

1.23 grafikoa Gizarte-ekonomiako erakundeak Espainian, 2019

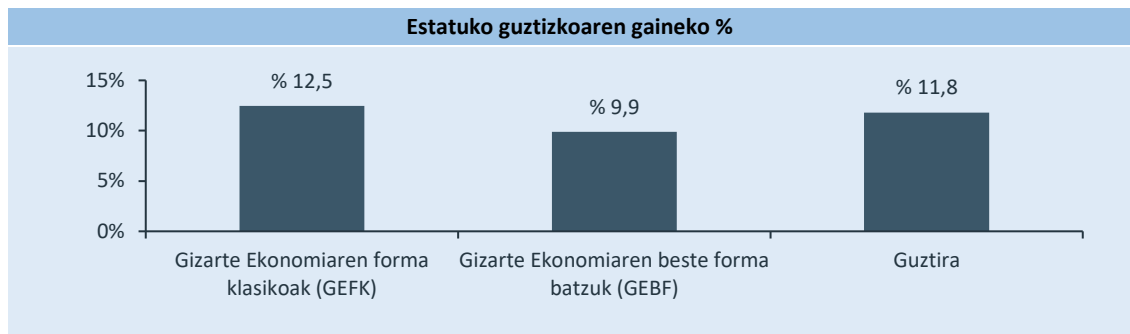

Iturria: Cepas (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

Espainiako gizarte-ekonomiako erakundeen % 11,8 Euskadin daude

Espainiako gizarte-ekonomiako entitateen datu globaletatik abiatuta (42.140 2018an), Euskadiko establezimenduak % 11,8 inguru direla zenbatetsi daiteke; proportzio hori % 12,5era igotzen da forma klasikoetan, eta % 9,9koa da gainerako forma juridikoetan.

1.24 grafikoa Euskadiko gizarte-ekonomiako entitateen pisua estatuko guztizkoaren gainean, 2018

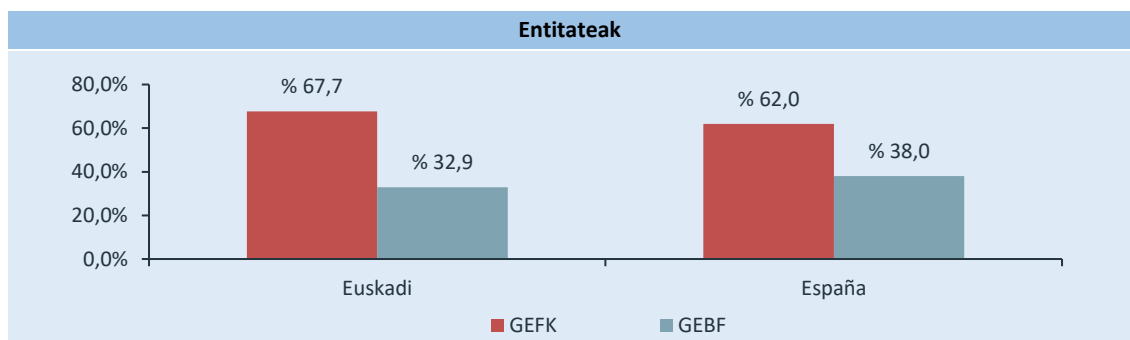

Iturria: Cepas (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>); gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritz, Lan eta Enplegu Saila.

Euskadin Ekonomiako forma klasikoek pisu handiagoa dute Estatu osoan baino

Euskadirekin alderatuta, datuek erakusten dute euskal kooperatibismoak garrantzi handia duela gizarte-ekonomia osoan. Euskadin mota klasikoak establezimenduen ia % 68 dira, baina proportzioa % 62 da estatu mailan. Aitzitik, beste gizarte-formek entitateen % 38 biltzen dute estatu mailan, eta Euskadin, aldiz, % 33 dira.

1.25 grafikoa Familien pisua EAEko eta Espainiako gizarte-ekonomian

Iturria: Cepas (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>); gizarte-ekonomiaren estatistika, Eusko Jaurlaritz, Lan eta Enplegu Saila.

2 milioi pertsona baino gehiago ari dira lanean gizarte-ekonomian estatu mailan

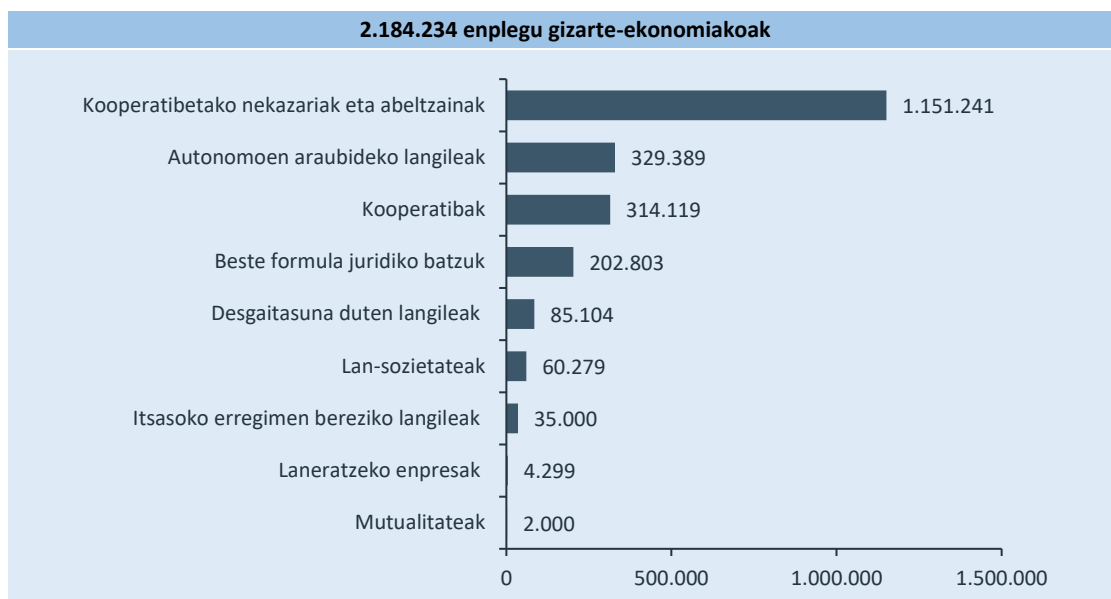
Enpleguari dagokionez, CEPESek uste du Espainiako gizarte-ekonomiak zuzeneko eta zeharkako 2.184.234 enplegu dituela, eta biztanleria landunak garrantzi handia duela nekazaritzaren eta abeltzaintzaren sektorean (1.151.241 nekazari eta abeltzain kooperatibekin elkartuta 2019an). Gainera, 314.119 langile-bazkide eta soldatapeko bazkide daude kooperatibetan, eta 60.279 lan-sozietateetan.

1.12 taula Gizarte-ekonomiaren enpleguaren kuantifikazioa Espainian, 2019

	Estatu mailako enplegua	
	Kop.	%
Kooperatibetako nekazariak eta abeltzainak	1.151.241	% 52,7
Kooperatibak	314.119	% 14,4
Lan-sozietateak	60.279	% 2,8
Autonomoen araubideko langileak	329.389	% 15,1
Desgaitasuna duten langileak	85.104	% 3,9
Gizarteratzeko enpresak	4.299	% 0,2
Itsasoko erregimen bereziko langileak	35.000	% 1,6
Mutualitateak	2.000	% 0,1
Beste formula juridiko batzuk	202.803	% 9,3
GUZTIRA	2.184.234	% 100,0

Iturria: Cepes (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

1.26 grafikoa Gizarte-ekonomiaren enplegua Espainian, 2019

Iturria: Cepes (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

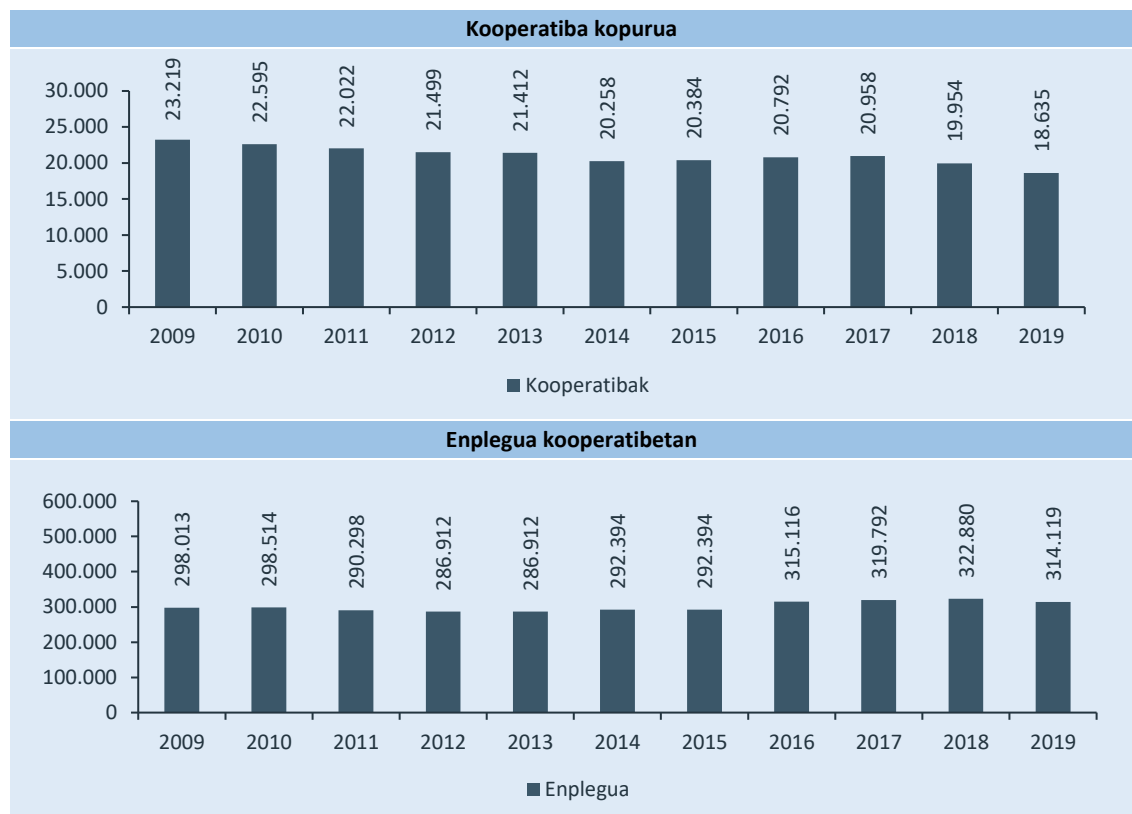
b) Kooperatiba Sozietateak

Estatuan kooperatiba-sozietateen kopuruak behera egin du, baina enpleguak bere horretan jarraitzen du

Lehen aipatu den bezala, Espainian, 2019an, 18.635 kooperatiba daude, eta horietan 314.119 pertsonak egiten dute lan.

Euskadin azken urteotan ikusitako hazkunde-joeretan ez bezala, estatu mailan behera egin du enpresa-sare kooperatiboak serie historikoan 2009tik, baina azken urteetan ez da susperraldirik izan. Aitzitik, erakunde mota horiek sortutako enplegua suspertzen hasi zen 2014tik aurrera, baina badirudi 2019an gelditu egin dela.

1.27 grafikoa Kooperatibetako entitateen eta enpleguaren bilakaera estatuan, 2009-2019

Iturria: Cepas (<https://www.cepas.es/social/estadisticas>)

Estatu mailan kontabilizatutako kooperatiben % 9 Euskadin kokatzen dira eta enplegu kooperatibistaren % 37 ematen dute

2019ko datuen arabera, Euskadi estatu mailan dauden kooperatiben % 8,7 da, eta laugarren postuan dago, Andaluzia, Katalunia eta Valentziaren atzetik. Enpleguari dagokionez, CEPESen datuek erakusten dute Euskadik kooperatibek¹ sortutako enpleguaren % 37 dakarrela, Andaluziaren atzetik bigarren postuan, nekazaritza-kooperatibetan biztanleria landun asko baitago erkidego horretan. Elementu bereizgarria da Euskadin industriak hamar enplegutik lau hartzen dituela.

¹ Adierazi behar da iturri horrek Euskadirako emandako zifrak Eusko Jaurlaritzak argitaratutako gizarte-ekonomiaren estatistikan jasotakoak baino txikiagoak direla.

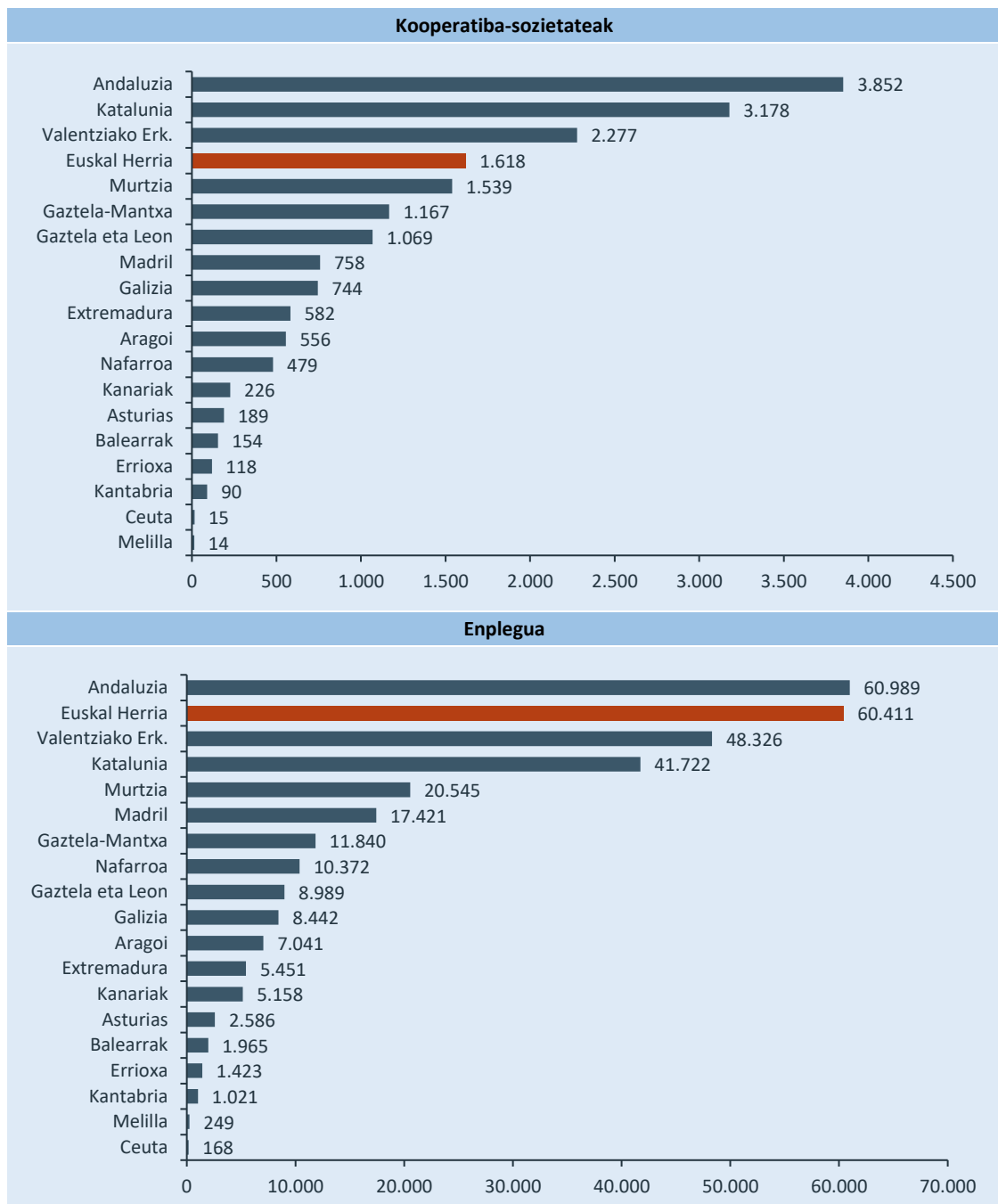
Gainerako autonomia-erkidegoekiko alde nagusia da Euskadik kooperatiba handiagoak dituela. Hala, estatu mailako kooperatiben batez besteko tamaina 17 enplegukoa bada ere, Euskadin batez bestekoa 37 enplegukoa da kooperatiba bakoitzeko.

1.13 taula Estatuko kooperatibetako erakundeak eta enplegua, autonomia-erkidegoen arabera, 2019

	Kooperatiba-sozietateak		Enplegua		Batez besteko enplegua, kooperatiba bakoitzeko
	Kop.	%	Kop.	%	
Andaluzia	3.852	% 20,7	60.989	% 19,4	15,8
Aragoi	556	% 3,0	7.041	% 2,2	12,7
Asturias	189	% 1,0	2.586	% 0,8	13,7
Balearrak	154	% 0,8	1.965	% 0,6	12,8
Kanariak	226	% 1,2	5.158	% 1,6	22,8
Kantabria	90	% 0,5	1.021	% 0,3	11,3
Gaztela-Mantxa	1.167	% 6,3	11.840	% 3,8	10,1
Gaztela eta Leon	1.069	% 5,7	8.989	% 2,9	8,4
Katalunia	3.178	% 17,1	41.722	% 13,3	13,1
Valentziako Erk.	2.277	% 12,2	48.326	% 15,4	21,2
Extremadura	582	% 3,1	5.451	% 1,7	9,4
Galizia	744	% 4,0	8.442	% 2,7	11,3
Madril	758	% 4,1	17.421	% 5,5	23,0
Murtzia	1.539	% 8,3	20.545	% 6,5	13,3
Nafarroa	479	% 2,6	10.372	% 3,3	21,7
Euskal Herria	1.618	% 8,7	60.411	% 19,2	37,3
Errioxa	118	% 0,6	1.423	% 0,5	12,1
Ceuta	15	% 0,1	168	% 0,1	11,2
Melilla	14	% 0,1	249	% 0,1	17,8
GUZTIRA	18.625	% 100,0	314.119	% 100,0	16,9

Iturria: Cepas. (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

1.28 grafikoa Kooperatiba-sozietateak autonomia-erkidegoen arabera, 2019

Iturria: Cepas. (<https://www.cepas.es/social/estadisticas>)

Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioak argitaratutako Kooperatiben Estatistikak kooperatiba-sozietate berriak sortzeko dinamismoari buruzko datuak ematen ditu. Azken bost urteetan, 2016 eta 2020 artean, 7.255 kooperatiba eratu dira Espainian, eta horietatik 853 Euskadiri dagozkie, guztizkoaren % 12. Aldi horretan, batez beste, urtean 1.451 kooperatiba eratu dira estatu mailan, eta 171 Euskadin. 2020ko zifrak batez besteko balio horien azpitik daude.

2020an, Estatuan eraturako kooperatiben kopuruak behera egin du, eta Euskadin, berriz, % 19, 2019arekin alderatuta. Beherakada orokorra izan da autonomia-erkidego guztietan, Aragoi izan ezik.

1.14 taula Autonomia-erkidegoek eraturako kooperatiben urteko bilakaera, 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Guztira 2016-2020	%
Andaluzia	256	214	281	468	398	1617	% 22,3
Aragoi	34	33	29	20	25	141	% 1,9
Asturias	14	14	13	6	6	53	% 0,7
Balearrak	6	9	6	6	22	49	% 0,7
Kanariak	10	12	5	4	2	33	% 0,5
Kantabria	15	15	15	15	14	74	% 1,0
Gaztela-Mantxa	26	24	26	34	24	134	% 1,8
Gaztela eta Leon	45	40	39	46	45	215	% 3,0
Katalunia	177	166	210	217	149	919	% 12,7
Valentziako Erk.	155	174	203	168	163	863	% 11,9
Extremadura	35	16	36	30	22	139	% 1,9
Galizia	49	39	72	110	98	368	% 5,1
Madril	131	94	114	102	51	492	% 6,8
Murtzia	121	115	150	160	127	673	% 9,3
Nafarroa	91	103	115	86	62	457	% 6,3
Euskal Herria	196	175	175	169	138	853	% 11,8
Errioxa	6	8	10	6	3	33	% 0,5
Ceuta	-	1	1	-	-	2	% 0,0
Melilla	33	23	40	29	15	140	% 1,9
GUZTIRA	1.400	1.275	1.540	1.676	1.364	7.255	% 100,0

Iturria: Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioa. Eraturako kooperatiben estatistika.

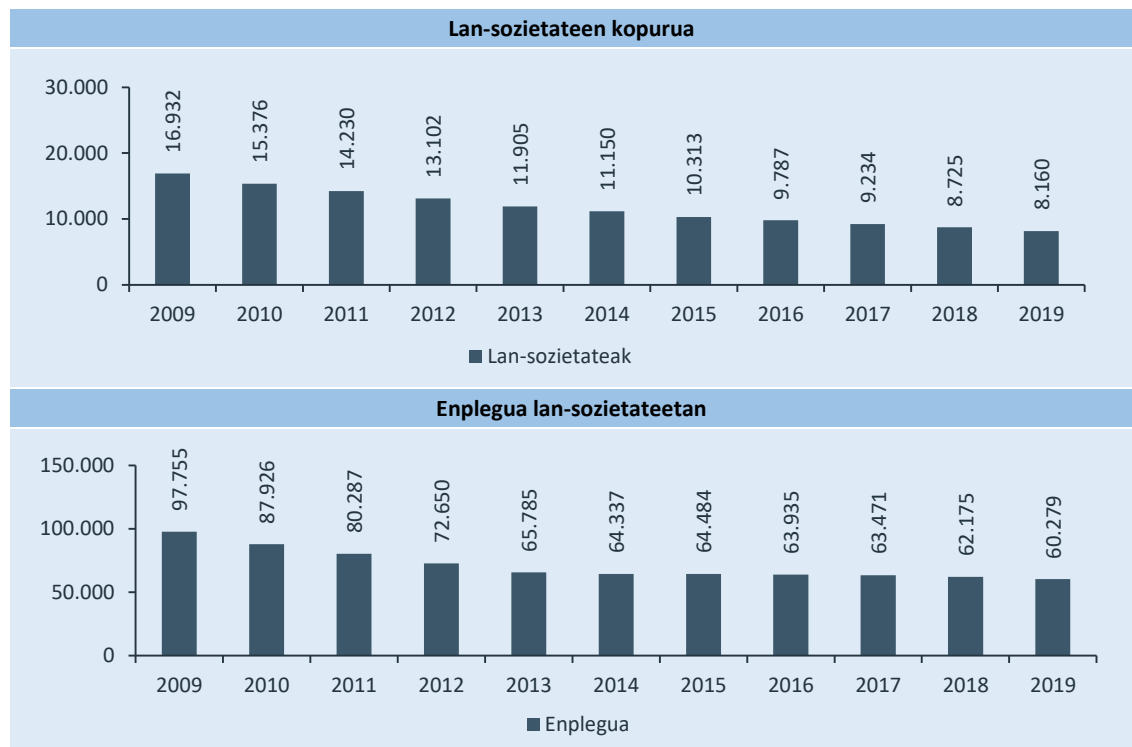
c) Lan Sozietateak

Estatuan etengabe murrizten dira lan-sozietateak eta sortutako enplegua

2019an 8.160 lan-sozietate daude Estatuan, hamar urte lehenago zeuden erdia baino gutxiago, eta 2009tik etengabeko jaitsiera izan da. Enpleguari dagokionez, jaitsiera ez da hain nabarmena, baina 2019an zenbatutako 60.279 lanpostuak 2009an erregistratutako 97.000 lanpostuen ia % 40tik behera daude.

Euskadirekin alderatuta, lan-sozietateetako enpleguak zertxobait gora egin du aztertutako azken biurtekoan (+%1,2 2016-2018 aldian), baina urte batzuk lehenago ere galerak izan ditu.

1.29 grafikoa Entitateen eta enpleguaren bilakaera lan-sozietateetan estatu mailan, 2009-2019

Iturria: Cepas (<https://www.cepas.es/social/estadisticas>)

Lan-sozietateen % 6,6 eta Estatuko enpleguaren % 11 hartzen ditu Euskadik

Euskadin, Estatuko lan-sozietateen % 6,6 daude 2019an, eta ehuneko hori % 11ra igotzen da enpleguari dagokionez². Autonomia Erkidegoen zerrendan, Euskadi seigarren postuan dago eratutako lan-sozietateen kopuruari dagokionez, eta hirugarren postuan enpleguari dagokionez. Lan-sozietateen batez besteko tamaina 7 enplegukoa da lan-sozietate bakoitzeko estatu mailan, eta batez besteko hori bikoiztu egiten da euskal lan-sozietateen kasuan, 12,5 enplegu ertain baitaude.

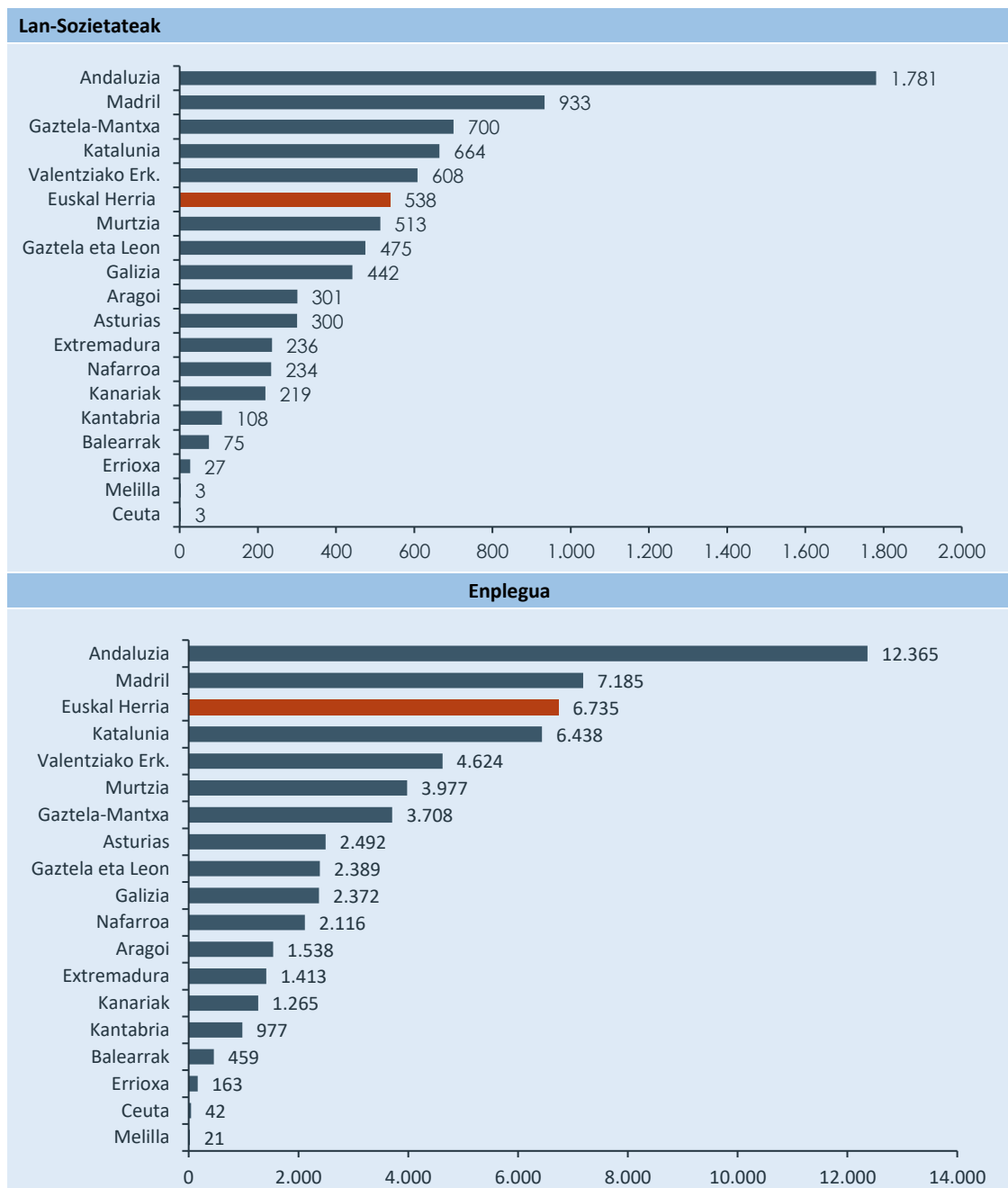
1.15 taula Erakundeak eta enplegua Estatuko lan-sozietateetan, autonomia-erkidegoen arabera, 2019

	Lan-sozietateak		Enplegua		Bataz besteko enplegua. Lan-sozietateak
	Kop.	%	Kop.	%	
Andaluzia	1.781	% 21,8	12.365	% 20,5	6,9
Aragoi	301	% 3,7	1.538	% 2,6	5,1
Asturias	300	% 3,7	2.492	% 4,1	8,3
Balearrak	75	% 0,9	459	% 0,8	6,1
Kanariak	219	% 2,7	1.265	% 2,1	5,8
Kantabria	108	% 1,3	977	% 1,6	9,0
Gaztela-Mantxa	700	% 8,6	3.708	% 6,2	5,3
Gaztela eta Leon	475	% 5,8	2.389	% 4,0	5,0
Katalunia	664	% 8,1	6.438	% 10,7	9,7
Valentziako Erk.	608	% 7,5	4.624	% 7,7	7,6
Extremadura	236	% 2,9	1.413	% 2,3	6,0
Galizia	442	% 5,4	2.372	% 3,9	5,4
Madril	933	% 11,4	7.185	% 11,9	7,7
Murtzia	513	% 6,3	3.977	% 6,6	7,8
Nafarroa	234	% 2,9	2.116	% 3,5	9,0
Euskal Herria	538	% 6,6	6.735	% 11,2	12,5
Errioxa	27	% 0,3	163	% 0,3	6,0
Ceuta	3	% 0,0	42	% 0,1	14,0
Melilla	3	% 0,0	21	% 0,0	7,0
GUZTIRA	8.160	% 100,0	60.279	% 100,0	7,4

Iturria: Cepas. (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

² Lan-sozietateak eta hauei lotutako enplegua zertxobait gehiago dira Euskadin, Eusko Jaurlaritzak argitaratutako gizarte-ekonomiaren estatistikaren arabera.

1.30 grafikoa Lan-sozietateak autonomia-erkidegoen arabera, 2019

Iturria: Cepes. (<https://www.cepes.es/social/estadisticas>)

Eratutako lan-sozietateen estatistikari esker, sortutako sozietate berriei buruzko datuak ere eskura daitezke. Azken bosturtekoan, 2016tik 2020ra, 1.561 lan-sozietate eratu dira Estatuan, 69 Euskadin (Estatuko guztizkoaren % 4).

Batez beste, 312 lan-sozietate eratzten dira urtero, 14 Euskadin. Hala ere, lan-sozietateen erregistroa % 17 jaitsi da 2020an estatu mailan. Euskadin ere jaitsiera % 17koa izan da azken urtean. 2020an Andaluzian eta Murtzian erregistratutako lan-sozietateen kopuruak bakarrik egin du gora.

1.16 taula Autonomia-erkidegoen arabera erregistratutako lan-sozietate berrien urteko bilakaera, 2016-2020

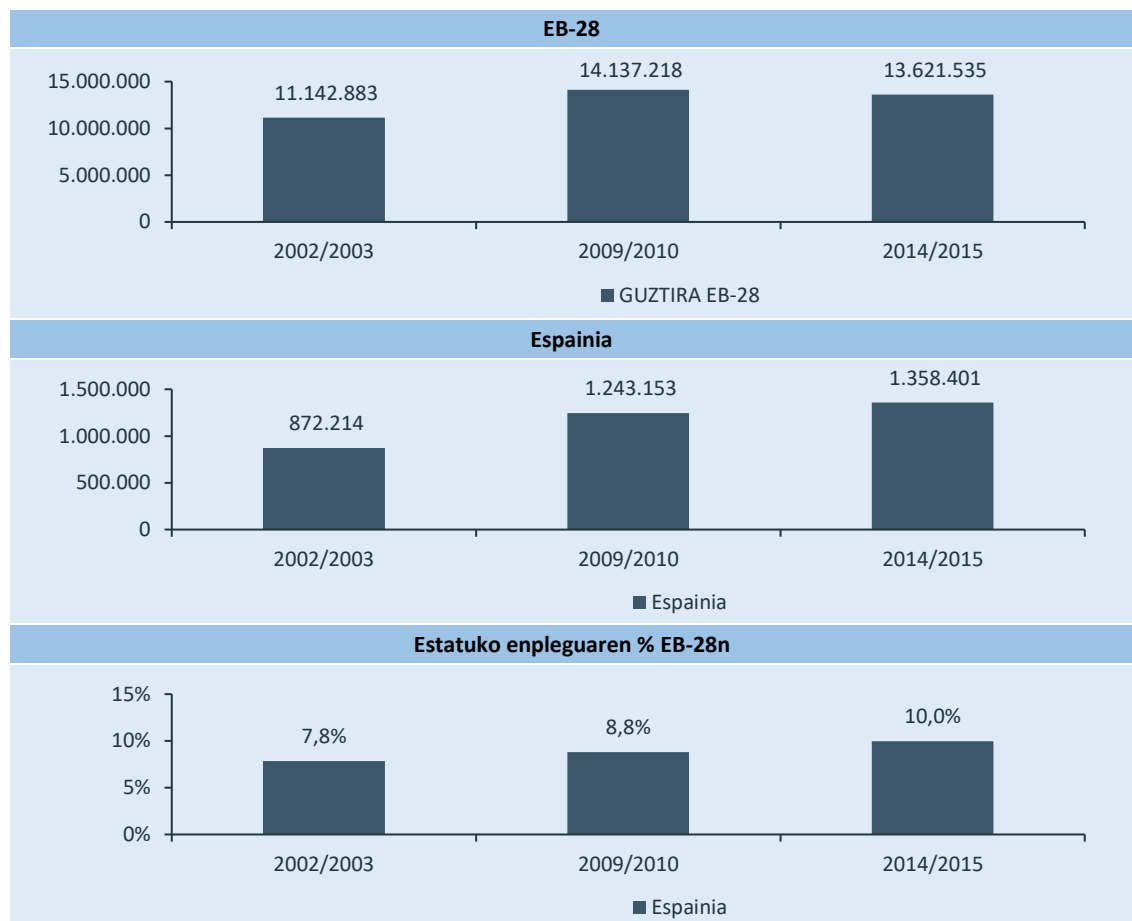
	2016	2017	2018	2019	2020	Guztira 2016-2020	%
Andaluzia	65	46	38	12	17	178	% 11,4
Aragoi	30	30	19	10	4	93	% 6,0
Asturias	38	36	16	20	16	126	% 8,1
Balearrak	2	1	2	-	-	5	% 0,3
Kanariak	12	11	9	12	9	53	% 3,4
Kantabria	11	9	8	9	9	46	% 2,9
Gaztela-Mantxa	19	13	13	10	6	61	% 3,9
Gaztela eta Leon	38	31	44	16	9	138	% 8,8
Katalunia	21	14	14	11	4	64	% 4,1
Valentziako Erk.	39	20	18	17	13	107	% 6,9
Extremadura	8	14	17	15	5	59	% 3,8
Galizia	29	29	45	33	22	158	% 10,1
Madril	46	31	51	51	48	227	% 14,5
Murtzia	36	24	30	22	37	149	% 9,5
Nafarroa	8	5	8	5	2	28	% 1,8
Euskal Herria	15	17	15	12	10	69	% 4,4
Errioxa	0	0	0	0	0	0	% 0,0
Ceuta-Melilla	0	0	0	0	0	0	% 0,0
GUZTIRA	417	331	347	255	211	1.561	% 100,0

Iturria: Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioa. Eratutako lan-sozietateen estatistika.

1.6.2 Gizarte-ekonomia Europan**Espainiak Europako gizarte-ekonomiako enpleguaren % 10 ematen du**

Europako gizarte-ekonomiak 14 milioi pertsona inguru enplegatzen ditu (EB-28rako 2015eko datuetan) eta Espainiak sektoreko enpleguaren % 10 ematen du Europa mailan. Ehuneko hori Espainiako biztanleria landunaren Europako ehunekoaren gainera dago (28-EBko % 8,5 inguru).

2010-2015 aldian, Europako gizarte-ekonomiako enpleguak % 3,6 egin du behera; aldi horretan, ordea, % 9,3ko igoera erregistratu da Espainian, eta Estatuko enpleguak Europako gizarte-ekonomia osoari egiten dion ekarpena handitu egin da.

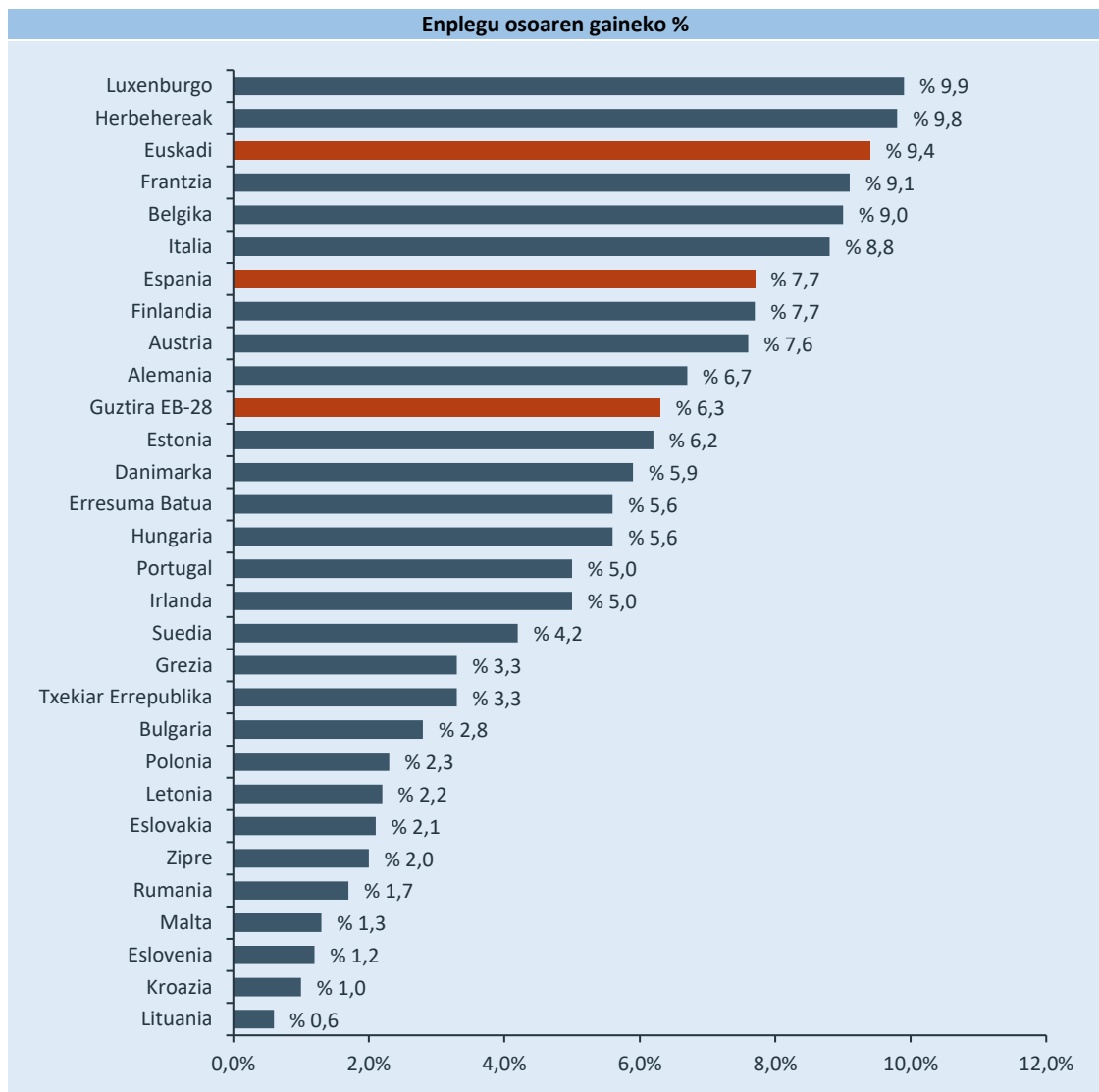
1.31 grafikoa **Enpleguaren bilakaera gizarte-ekonomian EB-28ko herrialdeetan**

Iturria: Recent Evolutions of the Social Economy in the EU. European Economic and Social Committee, 2016

Euskadi gizarte-ekonomian enplegu-proporzio handiena duten Europako herrialdeen buru

Europan, gizarte-ekonomiako enplegua ordaindutako enplegu osoaren % 6 da. Proporzio hori handiagoa da Espainian (% 7,7). Euskadi, gizarte-ekonomian okupatutako enpleguaren % 9,4rekin, lehenengoan artean dago, Luxenburgok (% 9,9) eta Herbehereek (% 9,8) soilik aurreratuta.

1.32 grafikoa Enpleguaren garrantzia gizarte-ekonomian Europako herrialdeetan, 2014-2015

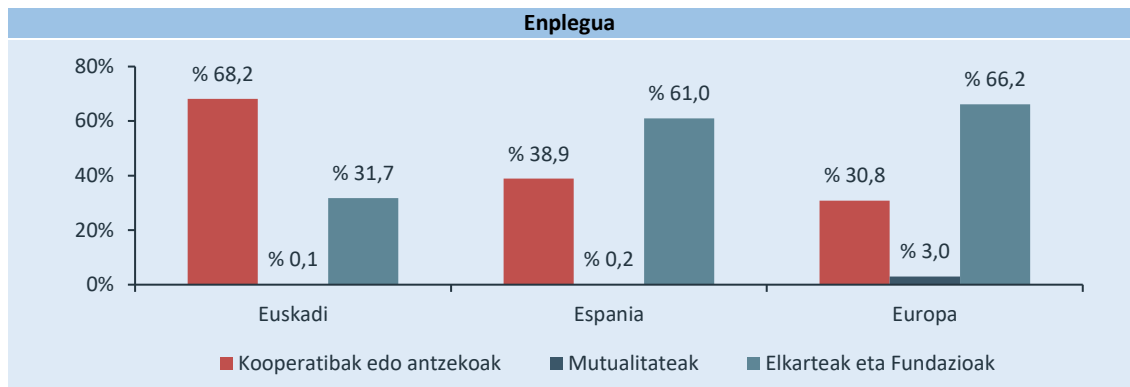

Iturria: Recent Evolutions of the Social Economy in the EU. European Economic and Social Committee, 2016

Euskal kooperatibismoak Gizarte Ekonomiako 10 enplegutik 6 ematen ditu, Europako batez bestekoaren oso gainetik

Europako datuekin alderatuta, adierazi behar da Euskadik garrantzi handia duela kooperatibetako eta lan-sozietateetako enpleguak, sektoreko enpleguaren % 68 hartzen baitu. Lan elkartuaren garrantzia askoz txikiagoa da Europan.

1.33 grafikoa Gizarte-ekonomiako enpleguaren banaketa Euskadin, Espainian eta EB-28ko herrialdeetan

Iturria: Recent Evolutions of the Social Economy in the EU. European Economic and Social Committee, 2016.

2.

**GIZARTE EKONOMIA SUSTATZEKO
PROGRAMAK**

2. GIZARTE EKONOMIA SUSTATZEKO PROGRAMAK

2.1 Sarrera

Kapitulu honetan EAEn Gizarte Ekonomia sustatzea helburu duten diru-laguntzen multzoa aztertzen da. Gainera, konparazio sintetiko bat egiten da beste autonomia-erkidego batzuetan dauden sustapen-mekanismoekin, gizarte-ekonomiaren garapenaren aldeko apustuagatik nabarmentzen baitira.

Dauden laguntzen esparruari erantzuteak helburu eta lehentasun politikoak identifikatzea ahalbidetzen du, eta Gizarte Ekonomiaren Sailarteko Plan Estrategikoa egiteko orduan kontuan hartu beharreko pieza garrantzitsua da.

Lehenik eta behin, Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Sailaren eta, zehazkiago, Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren diru-laguntzen ildoak jasotzen dira, sustapen-programak eta -politikak diseinatu eta gauzatzeko funtsezko eragilea baita. Era berean, diru-laguntza lerro bakoitzeko gastuaren zifrak eta 2017-2020 aldiari dagozkion egindako jardueraren adierazleak jasotzen dira.

Ondoren, Eusko Jaurlaritzari atxikitako beste sail edo erakunde batzuek gizarte-ekonomiari laguntzeko emandako tresnetan oinarritzen da interesa. Hala, Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailak, Lanbidek (Euskal Enplegu Zerbitzua) edo Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailak, besteak beste, emandako laguntza-ildoak aipatzen dira.

Foru Aldundien berezko diru-laguntzei dagokienez, ez da antzeman Gizarte Ekonomiako enpresa eta erakundeentzako diru-laguntza lerro espezifiko eta eskusiborik, baina badira nagusiki kultura- edo gizarte-arloko elkarteei zuzendutako laguntza batzuk. Nolanahi ere, komeni da nabarmentzea Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen Departamentuko Hiritar Energia Kooperatiben proiektua, datozen urteetan indartu nahi dena.

Era berean, merezi du adieraztea foru-aldundiek diskriminazio positiboko politikak dituztela gizarte-ekonomiako erakundeen alde, Bizkaiko Foru Aldundiaren ekimen ekintzaileak sustatzeko maiatzaren 25eko 77/2021 Foru Dekretuak islatzen duen bezala, non laguntzak emateko balorazio-irizpideek puntuazio handiagoa ematen baitiete gizarte-ekonomiako enpresei (kooperatibak edo lan-sozietateak) ³.

EAEn eskuragarri dauden diru-laguntzen programak azertu ondoren, kapitulu honetan Gizarte Ekonomia sustatzeko diru-laguntzen programa nagusiak aztertzen dira beste autonomia-erkidego batzuetan, zehazki, Andaluzian, Katalunian, Murtziako Eskualdean eta Valentziako Erkidegoan, gizarte-ekonomia sustatzeko dituzten politikengatik interes berezikotzat jotzen baitira.

Amaitzeko, gizarte-ekonomiaren Europako testuingurura eta politiketara hurbiltzen da.

Kapitulu honen eranskin batek txosten honetan gizarte-ekonomiari laguntzeko identifikatu diren ildoehetasunak jasotzen ditu.

³ Ikus 77/2021 Foru Dekretua, maiatzaren 25ekoa, Bizkaiko Foru Aldundiarena: https://3seuskadi.eus/wp-content/uploads/Diru-laguntza_iniziatiba-ekintzaileak-270521-20210527130543.pdf

2.2 Lan eta Enplegu Saileko Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako diru-laguntzak

2.2.1 Dauden diru-laguntza lerroak

Hona hemen Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren urteko laguntza arruntak:

- **Gizarte-ekonomiaren arloko ekintzaitetza sustatzea**

Laguntza-multzo honen helburua da kooperatiba edo lan-sozietate berriak sortzea (berriak berez edo merkataritza-enpresak eraldatzearen ondorioz), edo lehendik zeudenak mantentzea/sendotzea, Covid-19aren krisiak eragina izan badu.

Laguntza-mota hauek definitzen dira:

- Enpresak eratzeko laguntzak.
- Enpresak sustatzeko laguntzak.
- Bideragarritasun-azterketetarako laguntzak.
- Lurralde-sustapen planifikaturako laguntzak, gizarte-ekonomiako enpresa-proiektu berriak eskualdeka garatzeko, tokiko garapenari lagunduz.
- COVID-19aren krisiak kaltetutako enpresak sendotzeko laguntzak.

- **Gizarte-ekonomiako enpresen sozietate-oinarria zabaltzea**

Laguntzak ematen dira kolektibo jakin batzuk gizarte-ekonomiako enpresetan bazkide gisa sartzeko. Helburua da pertsonen gizarte-ekonomiako enpresetan duten zentraltasuna sendotzea, gizarte-ekonomiako enpresen kapital soziala eta sozietate-oinarria indartuz, eta kolektibo jakin batzuen (langabetuak, desgaituak, bazkideak ez diren besteren konturako langileak, nekazaritzako, abeltzaintzako, basogintzako edo mistoko ustiategiaren titularrak) nahitaezko ekarpena izenpetzea erraztuz.

- **Gizarte-ekonomiako enpresak kudeaketa-tresnez hornitzea**

Enpresa-kudeaketako tresna aurreratuak eta gizarte-ekonomiako enpresetara egokituak ezartzea.

- **Ekonomia sozial eta solidarioaren elkarte- eta ordezkari-tz-egiturak finkatzea**

Laguntzek gizarte-ekonomiako, lan autonomoko, enplegu-zentro berezietako eta ekonomia solidarioko elkarte-egiturei laguntzen diete.

- **Prestakuntza-jarduera espezifikoak sustatzea eta Gizarte Ekonomia zabaltzea**

Laguntzen helburua da gizarte-ekonomiaren prestakuntza espezifikoa eta berezia bultzatzea, eta gizarte-ekonomia argitalpenetan zabaltzea, dibulgazio-ekitaldiak egitea eta gizarte-ekonomiaren eremuan ikerketa berritzaileak eta erabilgarriak egitea.

- **Gizarte-ekonomiako enpresen arteko lankidetzaren sustatzea**

Gizarte-ekonomiako enpresen arteko lankidetzaren bultzatzea nahi da, horien artean eta gizarte-ekonomiaren mundutik kanpoko enprekin ere.

- **Langileen parte-hartzea**

Laguntzen helburua da langileek parte hartzea merkataritzako tipo juridikoen (ez gizarte-ekonomiakoen) pean dabilzan enpresen kudeaketan, onuretan eta/edo jabetzan. Horrez gain, gizarte-ekonomiako enpresetan bazkide langileen partaidetza indartzeko mekanismoetan sakondu nahi da.

- **Enpresaren gizarte erantzukizuna**

Enpresen Gizarte Erantzukizuna zabaltzea nahi da euskal enpresetan, batez ere enpresa txiki eta ertainetan, eta iraunkortasun-memoriak ezartzen lagundu.

2.1 taula Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren laguntza-ildoen laburpena

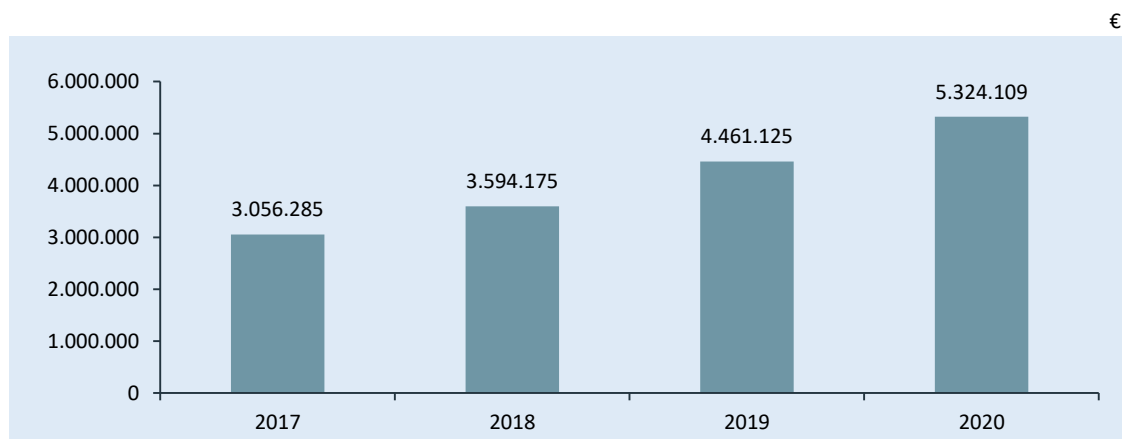
Helburu	Mota	Nori
Ekimena	Konstituzioa	Kooperatiba-sozietateak eta lan-sozietateak
	Sustapena	Kooperatiba-sozietateak, lan-sozietateak, egoitza Euskal Autonomia Erkidegoan duten unibertsitateak eta elkarteak.
	Bideragarritasuna	Kooperatiba-sozietateak eta lan-sozietateak
	Plangintzaren lurralde-sustapena	Kooperatiba-sozietateak, lan-sozietateak eta elkarteak
	Finkapena	Kooperatiba-sozietateak eta lan-sozietateak
Eransketa	-	Pertsona fisikoak (Kooperatiba-sozietateak eta lan-sozietateak, nekazaritza-kooperatibak, nekazaritza-, abeltzaintza-, basogintza-ustiategi eta ustiategi-mistoen titularrak)
Laguntza teknikoa	Kudeaketa-tresnak	Kooperatiba-sozietateak, lan-sozietateak eta elkarteak.
	Diagnostikoak COVID-19aren aurrean	Kooperatiba-sozietateak, lan-sozietateak eta elkarteak.
Elkarte-egiturak	Lan elkartua edo lan-sozietateak	Elkarteak
	Ekonomia Solidarioa edo Enplegu Zentro Bereziak	Elkarteak
	Beste Kooperatiba Federazio, Konfederazio eta Integrazio Erakunde batzuk.	Elkarteak
	Langile autonomoen sektore arteko erakundeak.	Elkarteak
Formakuntza	-	Kooperatiba-sozietateak, lan-sozietatea, egoitza Euskal Autonomia Erkidegoan duten unibertsitateak eta elkarteak.
Elkar-lankidetzak	-	Kooperatiba-sozietateak, lan-sozietateak eta elkarteak
Parte-hartzea	-	Kooperatiba-sozietateak, lan-sozietateak eta elkarteak.
Enpresaren gizarte-erantzukizuna	-	Kooperatiba-sozietateak
Aparteko laguntzak	-	<i>Kooperatiba-sozietateak eta lan-sozietateak</i>

2.2.2 Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren gastua eta jardueraren oinarritzko adierazleak gauzatzea

Atal honetan, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren egindako gastua eta jardura-adierazle batzuk aztertzen dira, 2017-2020 aldiko laguntza-ildo desberdinak kontuan hartuta. Zuzendaritza horren betearazpena bakarrik aztertzea erabaki da, zuzendaritza horrek duen garrantziagatik Eusko Jaurlaritzak gizarte-ekonomia garatzeko ezartzen dituen politika guztietan, batez ere ekintzailetzaren arloan.

Hala ere, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak gauzatutako aurrekontuak goranzko joera izan du azterketa-aldian, eta 2020an 5,3 milioi euroko maximoa lortu du, 2017an 3 milioi eurokoa baitzen. Azken urtean ikusitako hazkunde handia (+%19,3), neurri batean, Covid-19aren krisiaren aurrean zailtasunak izan dituzten enpresei laguntzeko laguntzek azaltzen dute.

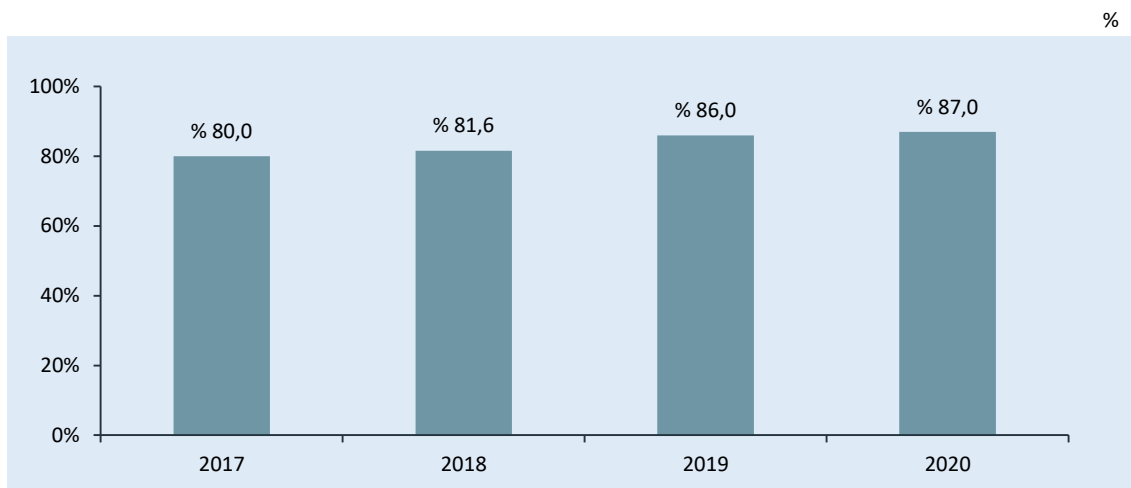
2.1 grafikoa Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak egindako gastuaren bilakaera

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Saila.

Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren aurrekontuaren gauzatze-maila aztertuta, azterketa-aldian batez beste % 80-86koa izatea lortzen da, baina alde handiak daude urtearen eta lortu nahi den lan-ildoaren edo helburuaren arabera. Interesa 2020. urtean zentratzen bada, egiaztatzen da % 100 baino gehiago izan zirela honako programa hauek: «Kolektiboak sartzeara», «Gizarte-ekonomian hastea» eta «parte-hartzea» (zehazki, % 122, % 114 eta % 108).

2.2 grafikoa Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren aurrekontuaren gauzatzeko-maila

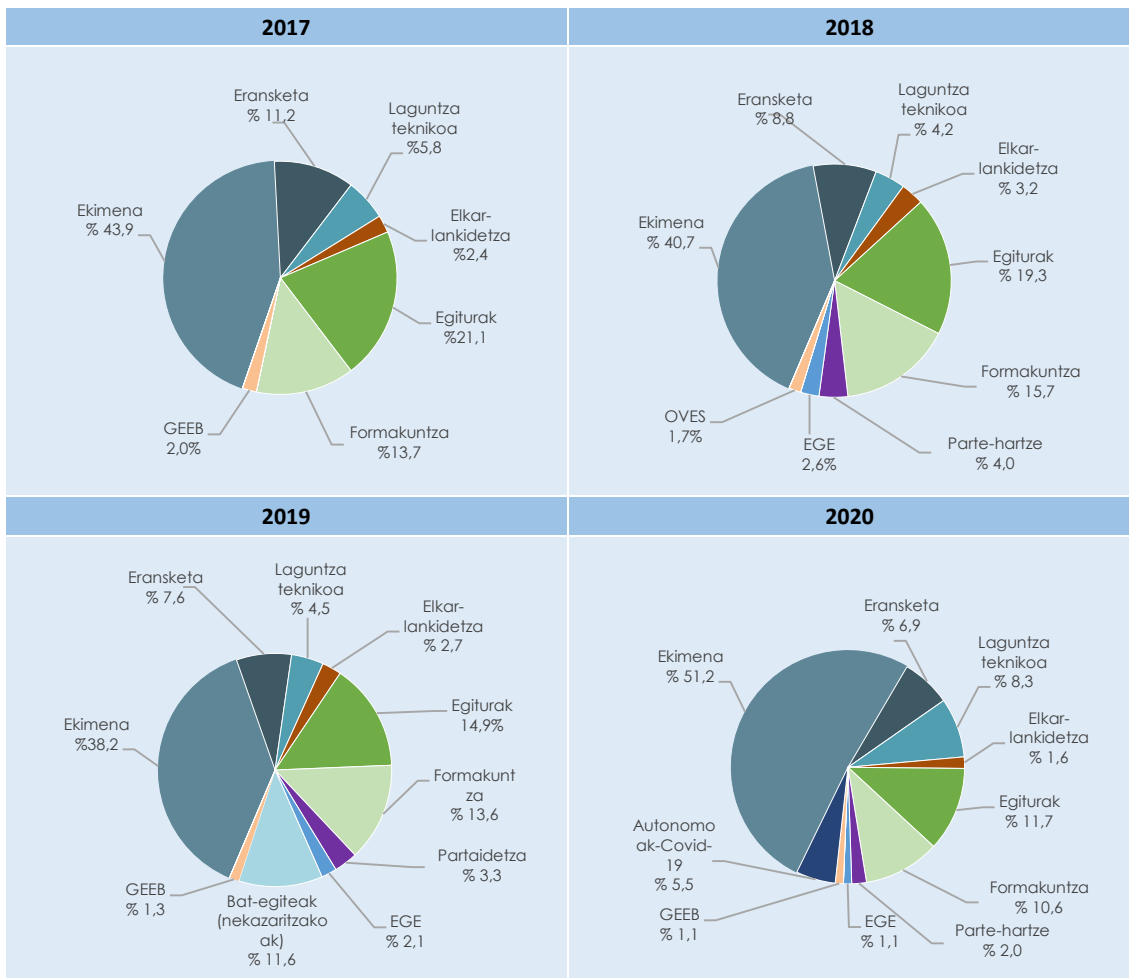

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Saila.

Emandako laguntzaren kontzeptuaren arabeko gastuaren banaketari dagokionez, egiaztatu da gizarte-ekonomian ekiteko programak bereganatzen duela aztertutako lau urteetako gastu-kuotarik handiena, bai termino absolutuetan, bai erlatiboetan, eta bereziki nabarmentzekoa da 2020ko pisua eta zenbatekoa (gastu osoaren % 52, 2,7 milioi euro).

Bigarrenik, «Ekin» ildoaren atzetik, ekonomia sozial eta solidarioaren elkarre- eta ordezkari-tza-egiturak sendotzera bideratutako laguntza-programa dago. Urteko batez besteko zenbatekoa 656.000 euro ingurukoa da, eta gorabehera txikia izan du aztertutako lau urteetan. Jarraian, tarteko tarte batean, ekimen hauek daude: «Prestakuntza eta dibulgazioa», «Elkartekideak sartzea» eta «laguntza teknikoa». Azken blokean, pisu erlatibo txikiekin, partaidetzara, parte-hartzera, gizarteratzera eta lankidetzara bideratutako diru-laguntzak agertuko lirateke.

2.3 grafikoa Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzak egindako gastuaren banaketa, gastu-lerroaren arabera

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

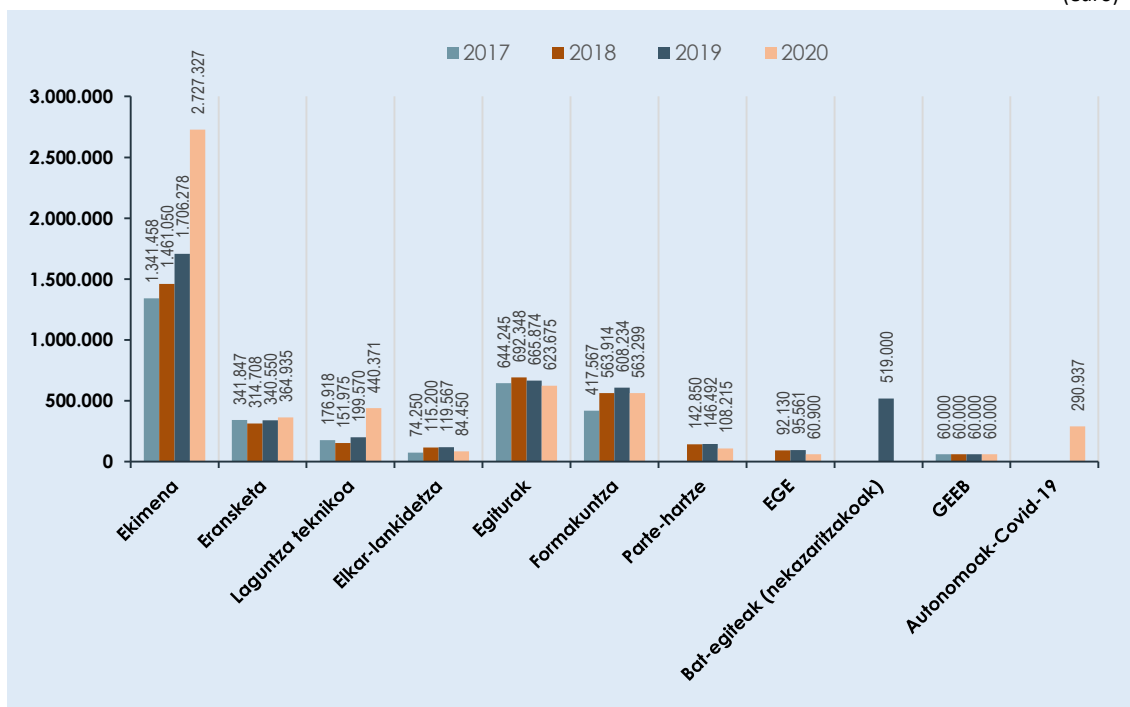
2.2 taula Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren gastuaren partida ekonomikoen xehetasuna

Helburu	Gastu-aurrekontua			
	2017	2018	2019	2020
Ekimena	1.341.458	1.461.050	1.706.278	2.727.327
Eransketa	341.847	314.708	340.550	364.935
Laguntza teknikoa	176.918	151.975	199.570	440.371
Elkar-lankidetzak	74.250	115.200	119.567	84.450
Egiturak	644.245	692.348	665.874	623.675
Formakuntza	417.567	563.914	608.234	563.299
Parte-hartzea		142.850	146.492	108.215
EGE		92.130	95.561	60.900
Bat-egiteak (nekazaritzakoak)			519.000	
GEEB	60.000	60.000	60.000	60.000
Autonomoak-Covid-19				290.937
Egindako gastua	3.056.285	3.594.175	4.461.126	5.324.109

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

2.4 grafikoa Gastuaren bilakaera programa motaren arabera 2017-2020

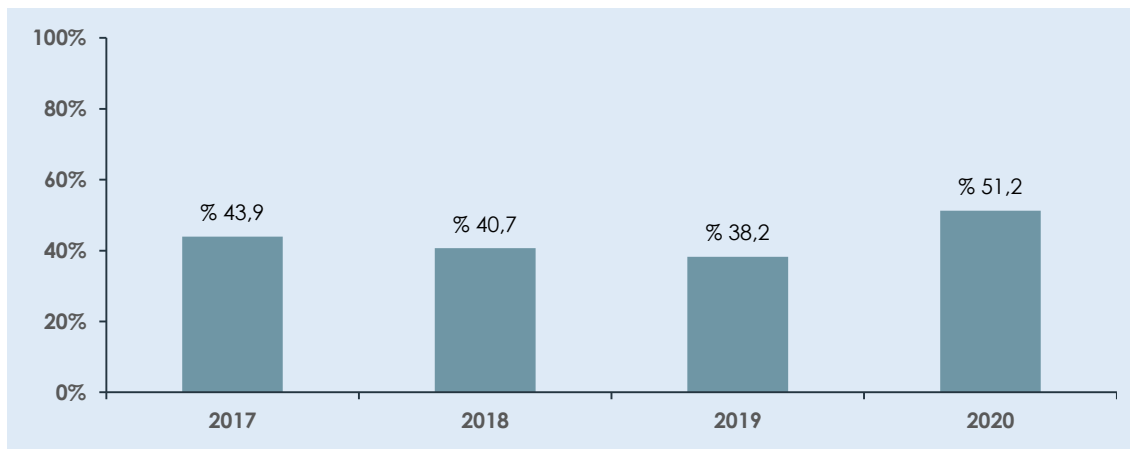
(euro)

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

Laguntza-multzo nagusiari buruzko azterketa zehatzagoa eginez, hau da, "Ekin Gizarte Ekonomian" epigrafeari dagokionez, ikusten da kooperatibak eta lan-sozietateak sortzeak dakarrela baliabide gehien ikusitako lau urteetan. Gizarte-ekonomiako enpresen sustapena bigarren ekimen mota garrantzitsua da 2017tik 2019ra bitartean, baina 2020an Covid-19ak eragindako enpresak sendotzeko programa da aurretik jartzen dena (599.000 euroko aurrekontuarekin), eta hirugarren postuan jartzen du «promozioa» ildo. Lurralde Sustapen Planifikatuko Planak, 220.000 euro inguruko urteko batez bestekoa xurgatuz, sailkapeneko hurrengo postuan daude. Azkenik, zenbateko askoz txikiagoekin (27.000 euro zenbateko handieneko urtean, 2019an), bideragarritasun-azterlanak eta jarduera ekintzailea hedatzeko beste ekimen batzuk agertzen dira (lehiaketak, foroak...).

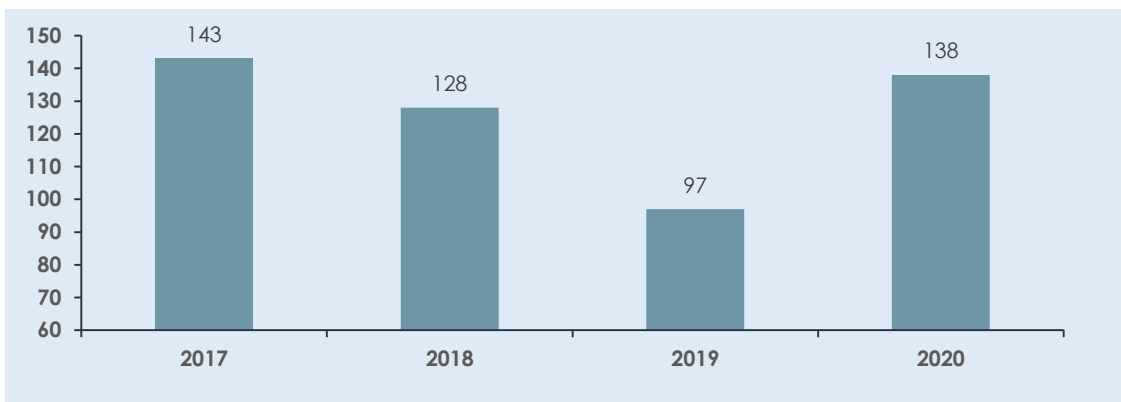
2.5 grafikoa Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak gauzatuak guztizko gastuaren gainean Gizarte Ekonomian Ekintzailtzeko Laguntzek duten portzentajezko pisua. 2017-2020

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

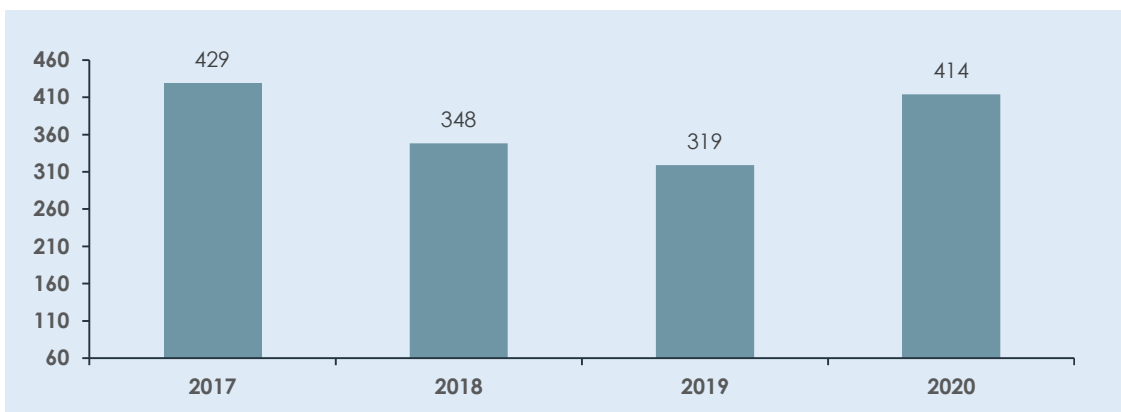
Arreta jarri behar zaie Gizarte Ekonomiako Ekintzailtzaren gastu-ildoari lotutako jardueradierazleei. Adierazle horiek hurrengo taulan agertzen dira, eta agerian uzten dute 2017-2020 laurtekoan Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren laguntzarekin sortutako/eraldatutako Kooperatiben eta Lan Sozietateen guztizko kopurua 506 izan zela (127 urtean, batez beste), eta 1.510 enplegu sortu zirela (2019an urteko gutxienekoa 319koa izan zen, eta 2017an gehienekoa). Azkenik, laguntza jaso zuten erakunde sustatzaileen kopurua 17koa izan zen laurteko horretan, eta 22 bideragarritasun-azterlanetarako eta planifikatutako lurralde-sustapeneko 13 planetarako laguntzak eman ziren.

2.6 grafikoa Helburua: ekitea. Sortutako/eraldatutako kooperatibak eta lan-sozietateak. 2017-2020

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

2.7 grafikoa Helburua: ekitea. Sortutako enpleguak. 2017-2020

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

2.3 taula Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzak lagundutako erakunde sustatzaileak, bideragarritasun-azterlanak eta LPPen planak. 2017-2020

Helburua: ekitea	2017	2018	2019	2020	Metatua
Erakunde sustatzaileen kopurua	5	4	4	4	17
Bideragarritasun-azterlanen kopurua	6	5	9	2	22
LPPen plan lagunduak	3	3	3	4	13

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

Halaber, interesgarria da jakitea zer adierazle erabili diren gizarte-ekonomian kolektiboak sartzeari dagokion ildo egiteko. Aztertutako laurtekoan bazkide gisa sartutako pertsonen kopurua 1.009 dela ikusi da, eta gehienak besteren konturako langileak dira (550 guztira). Desgaitasuna duten pertsonen kopuru oso garrantzitsua lortzen dute, lau urteko datuak metatuz (341). Oso urrun daude nekazaritza-ustiategien titularrak (95), eta langabetuak 23 baino ez dira 2017-2020 aldiko metatuan.

2.4 taula Kolektibo espezifikoak sartzeko programari lotutako adierazleak. 2017-2020

	2017	2018	2019	2020	Metatua
Langabeak	11	2	2	8	23
Desgaitasuna duten pertsonak	79	138	47	77	341
Nekazaritzako ustiategien titularrak	22	23	32	18	95
Besteren konturako langileak	139	93	156	162	550
Guztira	251	256	237	265	1.009

Iturria: Geuk egina, Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzak emandako datuetan oinarrituta. Lan eta Enplegu Saila

3.

**DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTU
KUALITATIBO KRITIKOAK (AMIA)**

3. DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTU KUALITATIBO KRITIKOAK (AMIA)

3.1 AMIA diagnostikoa

3.1.1 Ahuleziak eta mehatxuak

1. Errealitate (familia) oso heterogeneoen amalgama, ereduarekiko ikuspegia eta atxikimendua zailtzen duena. Beren burua baztertutzat/marjinatutzat duten beste familia batzuen aurrean nagusi diren familiak. Lankidetzak eskasa, baita familia bakoitzaren barruan ere.
2. Defentsarako eredu den «beste bat» (sozietate anonimo, sozietate mugatu) kontrajartzearen eredia nagusitzen da; Gizarte Ekonomian bertan ere antzekotasunak bilatzeko erresistentziak; beste eragile batzuen (patronala, sindikatuak, etab.) errezeloak.
3. Oro har, ekintzaitza kolektiboari ez zaio mesederik egin (lan autonomoari dagokionez) Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzatik kanpo aplikatutako enplegu- eta ekintzaitza-politiketan. Enpresak birmoldatzeko/txandakatzeko prozesuetan ere ez da ikusten eragile preskriptoreen artean partaidetza-formulak lehen aukeratzat hartzeko joerarik, hau da, langileei jabetza transmititzea (esaterako, enpresa inbertsio-funts bati saltzea nagusitzen da).
4. Kooperatibetako enplegu globalak gora egin du, baina soldatapeko enpleguak gero eta pisu handiagoa du. Lan Sozietateei dagokienez, azken urteetan establezimenduen kopurua eta enpleguaren zifrak uzkurtu egin direla egiaztatu da.
5. Gizarte-ekonomiaren eredia ezartzeari dagokionez, lurralde-desberdintasun garrantzitsuak (lurraldeka eta eskualdeka). Laguntza-esparrua ere ez da homogenea foru-administrazioan (fiskalitatea) eta toki-administrazioan (suspertzeko laguntza ekonomikoak).
6. Enpresa-proiektu berriak finantzatzeko zailtasunak, bereziki gizarte-ekonomian eta ekonomia solidarioan sartzen diren proiektuak garatzen dituztenek adierazitakoak.
7. Biziraupen-maila hobegarria duten kooperatiba eta lan-sozietate berrien tamaina txikia. Arreta kudeaketa-arazoak dituzten enpresa eta erakunde txikietan ardaztu beharra, talentua erakartzeko eta atxikitze zailtasunak, erronka digital, berde eta sozialari aurre egitea. Enpresetan dimentsio handiagoa lortzeko eta bat egiteko ekimenak sustatzeko erronka.
8. Gizarteak, eragileek berek (araudia, betekizunak, inplikazioak), garapen-agentziek, preskriptoreek (aholkularitzak) eta beste bitartekari potentzial batzuek gizarte-ekonomiaren ereduaren ezagutza txikia izatea. Gizarte Ekonomiako ereduari buruzko hitzaldia eta mezuak egokitzeko beharra, gaur egun ez baitira oso erakargarriak gazteengan eragina izan dezaten.
9. Enpresa hazten eta garatzen denean Gizarte Ekonomiako eredia erakargarria izaten jarraitzeko zailtasunak (adibidez, ereduarekin zerikusirik ez duten bazkide teknologikoak sartzen direnean, Gizarte Ekonomiako enpresa-ereduak sarritan ez dira ulertzen). Ereduaren iraunkortasuna arriskuan jartzen da. Eraitza positiboak dituzten gizarte-ekonomiako enpresek gizarte-ekonomia izateari uzteko arriskua/beldurra.

10. Gizarte-ekonomiari buruzko datu egituratu eta jarraitu nahikorik ez izatea (4.0 industriaren ezarpen-mailari buruzko datuak, digitalizazioa, ingurumen-iraunkortasuna, kontratu-moten genero-berdintasuna, laneko ezbehar-tasa).
11. Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren baliabide mugatuak, Gizarte Ekonomia sustatzeko politiken irismena zabaltzeko. Eskumenak sailen arabera sakabanatzea. Zeharkakotasun eskasa eta sailen eta erakundeen arteko koordinaziorik eza.
12. Gizarte-ekonomiako enpresen kudeaketarako laguntza indartzeko beharrak, bereziki tamaina txikiko kooperatibetan eta lan-sozietateetan, eta gizarte-ekonomiako eta ekonomia solidarioko erakundeen artean.
13. Gizarte-ekonomiako enpresak/erakundeak eratzeko, abian jartzeko eta funtzionatzeko administrazio-prozedurak egokitu eta sinplifikatzeko beharra. Eragile preskriptore eta ekintzaile potentzial batzuen artean, gizarte-ekonomiaren ereduari jarraiki enpresa-proiektu bat sortzeko zailtasun handiagoak hautematea: arau zurrunik eta baldintza zorrotzak (ereduarekiko konpromiso pertsonala, elkartasun-funtsa).
14. Hainbat zerbitzu eta produkturen eskari publikoa gizarte-ekonomiako erakundeen eskaintzara bideratzen duten tresnak (kontratu erreserbatuak, klausula sozialak, etab.) erabiltzeko zailtasunak.

3.1.2 Indarguneak eta Aukerak

1. Gizarte Ekonomia bultzatzearen aldeko esparru politikoa eta diskurtsoa (Euskadin, estatuan eta Europan): gobernu-programa (ES, garapen ekonomiko eta sozialaren eragile gisa), Europako Ekintza Plana (eskualde- eta toki-garapena), Madrilgo Adierazpena (EBren etorkizunerako enpresa-eredua), EEE 2030 (enplegu solidarioa, inklusiboa eta kalitatezkoa sustatzeko bidea). Next Generation EU funtsak eta Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana (Gizarte Ekonomia bultzatzea), Gizarte Ekonomiako proiektu berriak finantzatzeko aukera gisa.
2. Gazteak gero eta sentibilizatuago egotea gizarte-ekonomiaren balioekiko eta gizartea eraldatzeko elementutzat aitortzearekiko.
3. Pandemiaren ondorioz, balioak indartzea, hala nola pertsonen zentralitatea, kolektiboa, lankidetzeta eta elkartasuna, jasangarritasuna, etab. Covid-19ak susperraldi ekonomikoaren fokua jarri du kalitatezko enpleguaren sorreran, ekintzaitza kolektiboaren sustapenean, etab.
4. Gizarte-ekonomiako enpresa-ereduek erantzunkidetasuna eta lurralde-sustraitzea eragiten dute, eta funtsezkoak dira Euskadiko enpresen jarduera ekonomikoari eta erabakiguneei eusteko estrategian, batez ere globalizazio-testuinguru batean, deslokalizazioetan, kanpoko inbertsio-funtsen jabetza-hartzeetan.
5. Aukera argia da eredu inklusibo parte-hartzaileak bultzatzeko, enpresen belaunaldi-erreleboa/ondorengotza gertatzen den kasuetan, batez ere enpresa handiagoei, kaudimendunei eta bizirauteko aukera handiagoa dutenei lotuta daudenean.
6. Euskadiren nazioarteko lidergoa lan elkartuko kooperatiben presentziari eta aberastasunari eta enpleguari egiten dioten ekarpenari dagokienez. Gizarte-ekonomiaren presentzia sektore guztietan.

7. Ekonomia sozial eta solidarioko erakunde eta enpresek, enplegu inklusiboa sustatzen eta sortzen ibilbide luzea dutenek, hazteko ahalmen handia dute, enpresa publikoak eta gizarte-ekonomiako beste enpresa batzuek kontratazio arduratsua eginez. Gainera, Gizarteratzeko enpresen eta Enplegu Zentro Berezien bidez enplegua sustatzearen aldeko borondate politikoa dagoela egiaztatu da, baita klausula sozialak eta kontratazio erreserbatua aplikatzearen aldekoa ere. Gizarteratzeko enpresen eta kooperatiben artean estrategia osagarriak garatzeko aukera. Industria-sektorea, laneratze-enpresentzako aukera-eremu gisa.
8. Gizarte-ekintzailtza sustatzeko ildo sendoa (laguntza-programak eta erakunde espezializatuak) eta ekosistema garatzeko aukera, dauden sareak indartuz eta zabalduz, lurralde-estaldura hobetuz.
9. Gizarte Ekonomiaren ereduari jarraiki jarduera eta enplegua sortzeko aukera-eremu egokiak egotea: birgaitzea eta etxebizitza-kooperatibak, nekazaritza-elikagaien sektorea (km0) landa-ingurunean, norberaren zaintzari lotutako produktuak eta zerbitzuak, etab.
10. Balioetan oinarritutako prestakuntzaren eta Gizarte Ekonomiako ereduaren arloko jardunbide egokiak zabaltzeko aukera, batez ere lanbide-heziketaren eta unibertsitatearen eremuan.
11. Hobekuntzak gizarte-ekonomiaren jarduera-erregistroetan: laster izapidetze elektronikoa erregistro-espedituetan, eta sinplifikazio operatiboa erregistroan Kooperatiben eta Lan Sozietateen kasuan.
12. Interlankidetzaren garrantzia: arrakasta-ereduak MCCn (kohesio- eta garapen-funtsa, hedapen korporatiboko funtsa).
13. Gizarte Ekonomiako familien arteko harremanak gehiago eta hobeto egituratzeko aukera, EGESen bidez (Gizarte Ekonomiako Euskal Sarea), sinergia gehiago bilatzeko eta proiektu osagarriak garatzeko.

II. ATALA

PLAN ESTRATEGIKOA

1.

**HELMUGA, BALIOAK ETA HELBURU
ESTRATEGIKOAK**

1. HELMUGA, BALIOAK ETA HELBURU ESTRATEGIKOAK

1.1 HELMUGA ETA BALIOAK

LURRALDEAN ERROTUTA DAUDEN ETA EKONOMIAREN, GIZARTEAREN ETA INGURUMENAREN IKUSPEGITIK IRAUNKORRAK DIREN GIZARTE-EKONOMIAREN BALIOAK ONARTZEN ETA GARATZEN DITUZTEN ENPRESAK ETA ERAKUNDEAK SORTZEA ETA SENDOTZEA.

Balio horiek honela laburbil daitezke:

- Lurraldea errotzea eta gizarte-ekonomiak tokiko eta eskualdeko garapenari egiten dion ekarpena
- Inklusioa, gizarte-kohesioa eta elkartasuna
- Pertsonak erdigunean
- Erantzunkidetasuna
- Enpresa- eta gizarte-errentagarritasuna
- Malgutasuna eta erresilientzia
- Jasangarritasuna, garapen iraunkorrerako ekarpena

1.2 PLANAREN HELBURU ESTRATEGIKOAK

1. **GIZARTE-EKONOMIAKO EKINTZAILETZA-EREDUA ZABALTZEA ETA INDARTZEA, ENPLEGU EGONKOR ETA KALITATEZKOA MANTENDU ETA SORTZEKO: ENPRESA ETA ENPLEGU GEHIAGO ETA HOBEAGOAK**
2. **GIZARTE-EKONOMIAKO PRESTAKUNTZA SUSTATZEA**
3. **GIZARTE-EKONOMIAKO ENPRESEN/ERAKUNDEEN FINANTZAKETARAKO SARBIDEA ZIURTATZEA ETA ZABALTZEA, ETA EREDUARI KOHESIOA ETA ERAKARGARRITASUNA EMATEA, LANKIDETZAREN BIDEZ**
4. **EREDUA ERAKARGARRIAGO EGITEA ETA IKUSGARRITASUN HANDIAGOA EMATEA, HAREN BERTUTEAK ZABALDUZ**
5. **POLITIKA PUBLIKOEN GOBERNANTZA HOBETZEA ETA LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUA SUSTATZEA**
6. **LANGILEEK ENPRESETAN PARTE HAR DEZATEN SUSTATZEA**

GIZARTE-EKONOMIAKO PLAN ESTRATEGIKOAREN HELBURU ESTRATEGIKOAK

2.

**ARDATZ ESTRATEGIKOAK, JARDUERA-
ILDOAK ETA EKINTZAK**

2. ARDATZ ESTRATEGIKOAK, JARDUERA-ILDOAK ETA EKINTZAK

2021-2024 aldirako Gizarte Ekonomiaren Plan Estrategikoa 6 ardatz estrategikoren inguruan egituratzen da. Ardatz horiek planteatutako helburu estrategikoekin lerrotatzen dira, eta jarduera-ildoen bidez garatzen dira, ekintzetan banakatuta.

Helburuen eta ardatzen egitura orokorra taula honetan jasotzen da.

HELBURUA: GIZARTE-EKONOMIAKO EKINTZAILTZA-EREDUA ZABALTZE ETA INDARTZE: ENPRESA ETA ENPLEGU GEHIAGO ETA HOBEAGOAK
1. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO EKINTZAILTZA BULTZATZE, DAUDEN ENPRESAK INDARTZE, INFORMATZAILEEN ETA PRESKRIPTOREEN SAREA ETA AHOLKULARITZA-ZERBITZUAK HOBETZE
2. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO PRODUKTUEN ETA ZERBITZUEN ESKARIA BULTZATZE, EROSKETA PUBLIKO ARDURATSUAREN BIDEZ
HELBURUA: GIZARTE-EKONOMIAKO PRESTAKUNTZA SUSTATZE
3. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO PRESTAKUNTZA SUSTATZE ETA INTEGRATZE HEZKUNTZA-ETAPA GUZTIETAN, TARTEAN DIREN ERAGILEEN ARTEAN ETA SEKTOREAN BERTAN
HELBURUA: GIZARTE-EKONOMIAKO ENPRESEN/ERAKUNDEEN FINANTZAKETARAKO SARBIDEA ZIURTATZE ETA ZABALTZE, ETA EREDUARI KOHESIOA ETA ERAKARGARRITASUNA EMATEA, LANKIDETZAREN BIDEZ
4. ARDATZA: ENPRESA-EKIMEN, ENPRESA ETA ERAKUNDE TXIKI BERRIETARAKO BEHAR DEN FINANTZA-EUSKARRIA EMATEA, SENDOTZE BIDERAGARRI ETA JASANGARRI EGINEZ.
5. ARDATZA: EREDUARI KOHESIO ETA ERAKARGARRITASUN HANDIAGOA EMATEA, HAREN GIZARTE-BABESA HOBETU
HELBURUA: EREDUA ERAKARGARRIAGO EGITEA ETA IKUSGARRITASUN HANDIAGOA EMATEA, HAREN BERTUTEAK ZABALDUZ
6. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO EREDUAREN IKUSGARRITASUNA ETA GIZARTE-HARMENA HOBETZE, EREDU HORI HEDATZE ETA SENDOTZE ERRAZTEKO BITARTEKO GISA, ETA HAREN JARDUERAREN HEDAPENA ZIURTATZE
7. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIARI BURUZKO NEURKETA- ETA EZAGUTZA-SISTEMA GARATZE
HELBURUA: POLITIKA PUBLIKOEN GOBERNANTZA HOBETZE ETA LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUA SUSTATZE
8. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIARI LAGUNTZEKO POLITIKA PUBLIKOEN EFIZIENTZIA ETA ERAGINKORTASUNA HOBETZE
9. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAREN ESPARRU JURIDIKOA AZTERTZE ETA GARATZE, HAREN HEDAPENA MUGATZEN DUTEN OZTOPOAK EZABATUZ
10. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO ENPRESETAN ETA ERAKUNDEETAN GENERO-BERDINTASUNA SUSTATZE
11. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO FAMILIEN ARTEKO ALIANTZAK ETA OSAGARRITASUNAK BULTZATZE, EGESEN BIDEZ, TOPALEKU GISA
HELBURUA: LANGILEEK ENPRESETAN PARTE HAR DEZATEN SUSTATZE
12. ARDATZA: LANGILEEK ENPRESETAN PARTE HAR DEZATEN BULTZATZE

1. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO EKINTZAILTZA BULTZATZEA, DAUDEN ENPRESAK INDARTZEA, INFORMATZAILEEN ETA PRESKRIPTOREEN SAREA ETA AHOLKULARITZA-ZERBITZUAK HOBETZEA

Ekintzailtza kolektiboa gizarte-ekonomia garatzeko eta hazteko oinarritzko elementua da, Gizarte Ekonomiaren muinean dauden gizarte-kohesioari, elkartasunari, lurralde-sustraitzeari, toki-garapenari eta abarri erantzuten dieten enpresa eta enplegu berriak sortuz. Gizarte-ekonomiako ekintzailtzak konpromiso etiko bat du, sortzen diren enpresa-proiektuen ekarpen sozial handiagoa bermatzen duena (bazkideek hartutako benetako konpromiso monetarioa, etekinen banaketari eta berrinbertsioari dagokionez, sortutako enpleguaren kalitateari dagokionez, lurraldean sustraitzeari dagokionez, etab.),

Hala ere, testuinguru ekonomikoa eta politikoa ekintzailtzaren aldekoa den arren, Euskadin ikusitako tasa globalak nahiko txikiak dira, eta, ondorioz, baita ekintzailtza kolektibokoak ere. Horregatik, ardatz honek egoera horri aurre egin nahi dio, ekintzailtza sustatzeko eragileen ekosistema bat sendotzera bideratutako jarduera-ildo batzuk planteatuz batez ere, gizarte-ekonomiako ekintzailtzak eskaintzen dituen aukerei dagokienez kontzientek eta proaktiboak direnak, eta logika koordinatu eta elkarri lotuta jardunez, sinergiak baliatuz.

Ardatz honen oinarrian dagoen indar-ideia, beraz, informazio, orientazio eta laguntza edo tutoretza espezializatuaren eskaintza egituratzea, artikulatzea eta hobetzea da, kooperatiba, lan-sozietate edo bestelako erakunde gisa ekintzailtza kolektiboko proiektuak sor daitezen.

Plan honek aktibatu nahi dituen palankak dira gizarte-ekonomiako ekintzailtzaren zerbitzura dauden edo egon daitezkeen eragileen eta programen ekosistema indartzea eta gizarte-ekonomiako enpresak sortzeko joera handiagoa duten jarduera-esparruak aprobetxatzea.

1. Ardatzak, zehazki, zazpi jarduera-ildo ditu:

- **1.1. ildo** Gizarte-ekonomiako enpresa gehiago eta hobeagoak sortzea, daudenak sendotuz eta enplegua handitzen laguntzea
- **1.2. ildo** Gizarte Ekonomiako ereduaren preskriptoreen sarea optimizatzea eta osatzea, tresnak emanez (informazioa eta ezagutza), ekintzailtza kolektiborako ibilbideetan sartzeko atak izan daitezen
- **1.3. ildo** Gizarte-ekonomiako enpresak sustatzera berariaz bideratzen diren erakundeen lana optimizatzea
- **1.4. ildo** Gizarte Ekonomiako enpresa berriei aholkularitza eta laguntza emateko sarea zabaltzea, Gizarte Ekonomiako berriazko ekintzailtza-mintegiak bultzatuz
- **1.5. ildo** Gizarte-ekonomiako erakundeak indartzea, kalitatezko enplegu inklusiboa sortuz
- **1.6. ildo** Enpresen eraldaketa-prozesuetan (krisiak, birmoldaketak, etab.) eta belaunaldi-erreleboan fokua jartzea, gizarte-ekonomian enpresa berriak integratzeko bide gisa
- **1.7. ildo** Aukera-guneak baliatzea gizarte-ekonomiako proiektu eta enpresa berriak bultzatzeko: etxebizitza, zainketa pertsonalak, ekonomia zirkularra, landa- nekazaritza sektorea-Km0, energia-komunitateak, plataforma digitalak, finantza etikoak, etab.

1.1 ildoan, gizarte-ekonomiako enpresak eratzea sustatu nahi da, eta enpresa horiek eratzearekin zerikusia duten sustapen-ekintzak egitea erraztu (enpresa-kudeaketari buruzko jarraipena eta aholkularitza) (1.1.1 ekintza). Era berean, ildo horren barruan, lehendik dagoen ehuna sendotzea eta mantentzea bilatzen da, enpresa-kudeaketa indartuz (merkatu- eta bideragarritasun-azterketak, kudeaketa-planak, merkataritza-planak, gerentziari laguntzea, etab.). (1.1.2. ekintza)

1.2 ildoan, gizarte-ekonomiaren eredia agintzen duten potentzialen sarean jartzen da fokua, hau da, prozesu ekintzailearen lehen faseetan (informazioa eta orientazioa) esku hartzen duten eragileetan. Helburua da eragile horien lana hobeto aprobetxatzea eta ekintzailtza kolektiboa sustatzeko helburuarekin hobeto bat egitea. Honako hauek dira garatu beharreko ekintzak:

- Lanbideren bulego-sarea, lurraldean ondo banatuta. Baliabide hori hobeto aprobetxatzeko, bulego horietako langileei gizarte-ekonomiaren ereduari (1.2.1 ekintza eta 1.2.2 ekintza) buruzko tresnak eman behar zaizkie, bai eta sentsibilizazio eta proaktibitate handiagoa ere, ekintzailtza kolektiborako aukerak erakartzeko/sustatzeko (1.2.3 ekintza).
- Hezkuntza-sistemako orientazio-zerbitzuak (LHko zentroak, institutuak eta unibertsitateak); horiekin Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren etengabeko lana ezartzea planteatzen da, gizarte-ekonomiako ereduak gehiago integratu eta balioesteko (1.2.4 ekintza).
- Garapen ekonomikoa bultzatzeko lurralde-eragileak (tokikoak, eskualdekoak, foralak, BIC-ak), gizarte-ekonomiako ereduaren balioa nabarmentzea ere indartzekoak (1.2.5 ekintza).
- Ekintzailtzarako informazio- eta orientazio-zerbitzuen beste eragile pribatu hornitzaile batzuk (merkataritza-ganberak, aholkularitzak, banku-fundazioak...), haiekin lankidetzaren areagotzeko, gizarte-ekonomiako ereduaren preskripzio-emaizak hobetzeko (1.2.6 ekintza).
- Lehendik dauden ekintzailtza sustatzeko programak (Urratsbat, Ikasenpresa, graduondokoak...); horietan, inplikaturako eragileekin egindako azterketa batetik abiatuta, gizarte-ekonomiaren aukera bertan aurkitzen dela ziurtatu behar da, prestakuntza eta boterea duten pertsonen talentu ekintzailea erakartzeko, eta, horrela, ekintzailtza kolektiboaren harrobia bermatu eta elikatzeko (1.2.7 ekintza).

1.3. ildoak ekintzailtza-prozesuaren fase «helduago» batean jartzen du arreta, zehazki, gizarte-ekonomiako proiektuak sortzeko/inkubatzeko prozesuetan espezializatutako aholkularitza- edo laguntza-lana egiten duten bitarteko eragileetan. Kasu honetan, helburua ez da sarrera-ateak hobetzea, baizik eta asmo handikoak eta zehatzagoak izatea jarduera-helburuetan, eta lortu nahi diren helburuen lorpenaren jarraipena sistematizatzea (1.3.1 ekintza).

1.4 ildoaren helburua da aholkularitza espezializatuko sarea zabaltzea eta enpresa berriei laguntzea, gizarte-ekonomiako berariazko ekintzailtza-mintegiak bultzatuz (batez ere kooperatibak eta lan-sozietateak), eragileen lankidetzaren ekosistema berriak sustatuz (enpresen, udalen, erakunde dinamizatzaileen, prestakuntza-eragileen, finantzaketa-eragileen eta abarren konpromisoa biltzen dutenak), gizarte-ekonomiaren esparruan proiektuak abian jartzea ahalbidetzen dutenak. Horretarako, lurralde-sustapeneko programa eremu eta eskualde berrietara zabaltzea proposatzen da (1.4.1 ekintza), programaren estaldura geografikoa hobetuz eta lurralde-eremu bakoitzean diharduten eragile guztiak behar bezala artikulatzen direla ziurtatuz.

1.5 ildoak kalitatezko enplegu inklusiboa sortzea du helburu. Horretarako, honako kolektibo hauek gizarte-ekonomiako enpresetan bazkide langile edo lan-bazkide gisa sartzea bultzatzen du: langabeak, besteren konturako lan-kontratua duten bazkide ez diren langileak, desgaitasuna duten pertsonak edo nekazaritza-kooperatibetan bazkide langile gisa sartzen diren nekazaritza-

ustiatzietako titularrak (1.5.1 ekintza). Jarduera-ildo horrek, halaber, enplegu-zentro berezietan desgaitasuna duten pertsonen lanpostuak mantentzea sustatzen du (1.5.2 ekintza), eta enplegu-zentro berezietan desgaitasuna duten langileentzako enplegu egonkorra sortzeko inbertsioa bultzatzen du (1.5.3 ekintza). Era berean, Gizarteratzeko enpresak sortzera eta mantentzera bideratutako aktibo finkoetan inbertsioak egiteko laguntza jasotzen du (1.5.4 ekintza), bai eta enplegu-zentro berezietako lanbide-jarduerari laguntzeko unitateak finantzatzeko laguntzak ere (1.5.5 ekintza). Azkenik, gaur egun indarrean dagoen araudiari buruzko azterketa bikoitz bat egiteko proposamena jasotzen du, alde batetik, urriaren 29ko 168/2019 Dekretua, Euskal Autonomia Erkidegoko desgaitasunen bat duten pertsonen enplegarritasunarekin lotutako programak eta zerbitzuak arautzen dituena, eta Enplegu Zentro Berezien Euskal Erregistroa (1.5.6 ekintza), eta, bestetik, azaroaren 11ko 182/2008 Dekretua eguneratzea, gizarteratzeko enpresen kalifikazioa arautzen duena, enpresa horietan sartzeko prozedura eta erregistroa ezartzen dituena (1.5.7 ekintza).

1.6 ildoak merkataritza-enpresen eraldaketa-prozesuen (krisiak, birmoldaketak, etab.) eta belaunaldi-erreleboko procesuen garrantzia azpimarratzen du, gizarte-ekonomiaren eredia hedatzeko aukerak sortzen baitituzte eta enplegu-zifretan jauzi kualitatibo garrantzitsuak egitea ahalbidetu baitezakete; izan ere, orokorrean, enpresa sendoei eragin diezaiekete, tamaina handikoak eta bizirauteko aukera handikoak. Baina, horretarako, beharrezkoa da gizarte-ekonomiaren aukera prozesu horietan azaltzea eta bertan egotea. Ildo horretan, egungo programari irismen handiagoa eman nahi zaio (1.6.1 ekintza), eta arreta jarri nahi da, prozesu horiek aurretiaz identifikatu ahal izateko eta preskriptoreen sarea eta elkarte-egiturak inplikaturik egoteko (1.6.2 ekintza).

1.7 ildoak jarduera ekonomikoko sektore-esparruei arreta ematearen alde egiten du, ekintzailtza kolektiboko proiektuak sortzeko aukerak ikusten baitira, bai arlo berezko ezaugarriengatik, bereziki aproposak direlako gizarte-ekonomiarako (etxebizitzaren eraikuntza eta birgaitzea, zaintza pertsonalak, nekazaritza-sektorea, ekonomia zirkularra, etab.), bai etorkizuneko hazkunde-eremu argiak direlako (sektore biosanitarioa, IKTB, Big Data, Adimen Artifiziala, etab.). Horretarako batzorde sektorial tematikoak eratzea du helburu, aukerak identifikatzeko eta arlo horietan proiektu pilotuak bultzatzeko (1.7.1 ekintza).

2. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO PRODUKTUEN ETA ZERBITZUEN ESKARIA BULTZATZEA, EROSKETA PUBLIKO ARDURATSUAREN BIDEZ

Kontratazio publikoa funtsezko faktorea da jarduera ekonomikoa eta, oro har, enplegua sortzeko, eta, bereziki, gizarte-ekonomiako enpresa eta erakundeetan. Ardatz honek palanka hori aprobetxatu nahi du, Eusko Jaurlaritzak, Foru Aldundiek eta Toki Administrazioak erosketa publiko arduratsuaren hainbat formula sustatuz eta erabiliz. Horrek Gizarteratzeko enpresen eta enplegu-zentro berezien ondasunen eta zerbitzuen eskaria sustatuko luke, laneratzeko zailtasun bereziak dituzten pertsoneri mesede eginez.

- **2.1. ildo** Kontratazio publiko arduratsua sustatzea

Planteatutako lehen ekintza (**2.1.1 ekintza**) da hobeto ezagutaraztea (mintegien, tailerren eta bestelako tresnen bidez) erreserbatutako kontratazio publikoaren potentzialtasunak, klausula sozialak eta balizko beste tresna batzuk. Horri dagokionez, aipatu behar da EGESek dagoeneko lan egin duela arlo horretan, eta, beraz, arlo horretan sakontzea litzateke helburua. Era berean, erreplika daitezkeen jardunbide egokiak zabaltzera edo aldizka jarraipena egitera eta klausula sozialen eragina baloratzera bideratutako ekintzak has litezke.

Hurrengo bi ekintzak Sektore Publikoko Kontratuen Legean (SPKL) jasotako kontratu erreserbatuen formulen erabilera sustatzeari buruzkoak dira. **2.1.2 ekintza** kontratu jakin batzuk edo horien lote jakin batzuk gizarte-ekimeneko enplegu-zentro bereziei eta araututako laneratzeko enpresei esleitzeko erreserba sustatzearen alde egiten du, SPKLren 4. xedapen gehigarriaren arabera). **2.1.3 ekintza**: baldintza jakin batzuk (gizarte-ekonomiako erakundeen ezaugarriekin bat datozenak) betetzen dituzten erakunde jakin batzuei erreserbatzea gizarte-, kultura- eta osasun-zerbitzuen kontratuen lizitazio-prozeduretan parte hartzeko eskubidea (SPKLren 48. xedapen gehigarria).

Azkenik, **2.1.4 ekintza** SPKLk onartzen dituen irizpideak eta tresnak aplikatzea sustatzen du, gizarte-ekonomiako enpresei/erakundeei kontratazio publikorako sarbidea errazteko (klausula sozialak eta bestelakoak) (SPKLren 1.3 artikulua).

- **2.2. ildo** Enplegu Zentro Bereziatarako eta Gizarteratzeko enpresetarako ondasun eta zerbitzuen kontratazioa sustatzea

Enplegu-zentro bereziatarako eta Gizarteratzeko enpresetarako ondasunen eta zerbitzuen kontratazioa sustatzeko, Sektore Publikoko Kontratuen Legearen (**2.2.1 ekintza**) 4. xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera erreserbatutako kontratuak bultzatuko dira.

- **2.3.ildo** Desgaitasuna duten pertsonen enpleguari buruzko araudia betetzearen jarraipena bultzatzea

Desgaitasuna duten pertsonen enpleguari buruzko araudia betetzearen jarraipena bultzatzea

Enplegu Zentro Berezietan eta Gizarteratzeko enpresetan jarduera gehiago sortzeko asmoa, era berean, 50 pertsona edo gehiago plantillan dituzten enpresei eragiten dieten desgaitasunen bat duten pertsonen % 2ren kontratazioaren ordezeko neurrien gaineko kontrolak hobetzean datzan ekintza baten bidez ere lagundu daiteke (2.3.1 ekintza).

3. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO PRESTAKUNTZA SUSTATZEA ETA INTEGRATZEA HEZKUNTZA-ETAPA GUZTIETAN, TARTEAN DIREN ERAGILEEN ARTEAN ETA SEKTOREAN BERTAN

Plan honen esparruan egindako diagnostikoak agerian utzi du gizarte-ekonomiak hezkuntza arautuko programetan duen presentzia hobetzeko tarte handiak daudela, bai eta gizarte-ekonomiaren ereduari buruzko ezagutza-gabezia handiak ere, eragile preskriptoreen aldetik. Azken kasu horretan, informazio-hutsuneek hainbat eremuri eragiten diete: araudiari, prozedurari, laguntza-mekanismoei, eskakizunei, ereduaren arteko desberdintasunei, eta abarri. Hori eragozpen bat da ekintzailatza kolektiborako, pertsona ekintzaile potentzialak ezagunagoak edo errazagoak zaizkien beste eredu batzuetara bideratzea ahalbidetzen baitu.

Planak urritasun hori arindu nahi du, ikasleek gizarte-ekonomiaren ereduari buruz duten ezagutza-maila areagotuz eta hobetuz, prestakuntza-ibilbide osoan, bai eta eredu bultza dezaketen bitarteko eragileek ere (agindu-emaileak). Gizarte Ekonomiari buruzko unibertsitate-ikerketak sustatzea ere proposatzen da. Horren guztiaren ondorio dira lau jarduera-ildo hauek:

- **3.1. ildoak** Gizarte-ekonomiaren ereduaren ezagutza zabaltzea hezkuntza arautuaren etapa guztietan
- **3.2. ildoak** Gizarte-ekonomiaren ereduaren ezagutza egokia ziurtatzea arautu gabeko prestakuntzaren bidez zerikusia duten eragile preskriptoreei
- **3.3. ildoak** Gizarte Ekonomiako ikerketa aplikatua unibertsitateen bidez bultzatzea
- **3.4. ildoak** Sektorearen beraren gizarte-ekonomiako prestakuntza bultzatzea

3.1. ildoak prestakuntza-etapa desberdinetako ikasleen artean gizarte-ekonomiako ereduaren ezagutza hobetzera bideratzen da, unitate didaktiko espezifikoak diseinatu (3.1.1 ekintza), gizarte-ekonomiako prestakuntza-planak irakasteko ikastetxeetan esperientzia pilotuak eginez (3.1.2 ekintza) eta lanbide-heziketako eta unibertsitateko ikasleentzako prestakuntza dualeko eta enpresetako praktiketako programak garatuz (3.1.3 ekintza). Azkenik, etorkizuneko Eusko Jaurlaritzaren Unibertsitate Sistemaren Planean Gizarte Ekonomiaren presentzia bermatuz (3.1.4 ekintza). Ekintza horiek Lan eta Enplegu Sailaren eta Hezkuntza Sailaren arteko lankidetzak eskatzen dute.

3.2. ildoak gizarte-ekonomiaren ereduaren ezagutza hobetzera bideratuta dago, arautu gabeko prestakuntzaren bidez, gizarte-ekonomiaren eredu bultzatzearekin zerikusia duten eragile preskriptoreei zuzenduta: Administrazio Publikoa (3.2.1 ekintza), ekintzaile potentzialak (3.2.2 ekintza) eta aholkularitzetan, agentzietan eta abarretan agintzen duten langileak. (3.2.3 ekintza).

3.3. ildoan, unibertsitateen bidez gizarte-ekonomiako ikerketa aplikatua sustatzea proposatzen da, gizarte-ekonomiako erakundeek hautemandako problematikak aztertuz eta etorkizunerako proposamenak eginez (3.3.1 ekintza).

3.4 ildoak gizarte-ekonomiaren sektorea bera osatzen duten pertsonen ematen die arreta, eta kideei zuzendutako prestakuntza-ekintza espezifikoak garatzea planteatzen du, kooperatibismoari edo sozietate-eremuko lan-sozietateei buruzko ezagutza hasteko, hobetzeko edo kualifikatzeko (3.4.1 ekintza).

4. ARDATZA: ENPRESA-EKIMEN, ENPRESA ETA ERAKUNDE TXIKI BERRIETARAKO BEHAR DEN FINANTZA-EUSKARRIA EMATEA, SENDOTZEA BIDERAGARRI ETA JASANGARRI EGINEZ.

Gizarte-ekonomian proiektu berriak eta jarduera gehiago bultzatzeko eta garatzeko elementu kritikoetako bat finantza-euskarria da. Horregatik, ardatz honek beharrezko finantzaketa lortzeko interesa du, eta honako jarduera-ildo hau proposatzen du:

- **4.1. ildoak** Gizarte-ekonomiako proiektu berriak eta jarduera berria finantzatzea erraztuko duten aukerak aztertzea

4.1 jarduera-ildoak lankidetzan oinarritzen da, gizarte-ekonomiako proiektuak finantzatzeko aukeren sorta zabalduko duten ekimenak garatzen laguntzeko palanka gisa. Ildo horretan, elkartasun-funtsak edo bestelakoak gizarte-ekonomiako enpresen ekintzailtza-, finkatze-, garapen- edo birdimentsionamendu-proiektuak finantzatzeko baliatzeko aukera aztertzea planteatzen da (**4.1.1 ekintza**).

Gizarte Ekonomiako enpresa/erakunde txikiei dagokienez, Elkargiren edo beste tresna/eragile batzuen bidez (**4.1.2 ekintza**) abalen eta bermeen sistema indartzea ere aztertzea proposatzen da, bai eta lehendik dauden funtsen zabalkundea eta ezagutza indartzea ere (Lanpar funtsa, adibidez), enpresetan langileen parte-hartzea sustatzeko (**4.1.3 ekintza**). Era berean, gizarte-ekonomiako enpresek eta erakundeek Next Generation EU funtsak eta Europako beste finantzaketa-iturri batzuk (**4.1.4 ekintza**) eskuratzeko modua aztertzea planteatzen da.

Azkenik, **4.1.5 ekintzak** gizarte-ekonomiako enpresei bereziki zuzendutako laguntza-atari bat (bilatzailea) sortzera bideratutako azterlan bat egitea aurreikusten du (EAE, Estatua, Europa).

- **4.2. ildoak** Gizarte-ekonomiako erakundeen arteko lankidetzaren areagotzea

4.2 jarduera-ildoak gizarte-ekonomiako erakundeen arteko lankidetzaren areagotu nahi du, elkartegiturak Administrazioarekiko solaskide gisa sendotzen lagunduz (**4.2.1 ekintza**) eta Administrazio Publikoaren eta sektorearen artean lankidetzarako beste aukera batzuk aztertuz (**4.2.2 ekintza**).

5. ARDATZA: EREDUARI KOHESIO ETA ERAKARGARRITASUN HANDIAGOA EMATEA, HAREN GIZARTE-BABESA HOBETUZ

Gizarte-ekonomiaren ereduari kohesioa eta erakargarritasuna emateko helburuaren barruan, kolektiboaren gizarte-babesa hobetzeko ardatz hau planteatzen da. Horretarako, gizarte-ekonomian lan egiten duten pertsonen gizarte-aurreikuspen osagarriko sarbidea erraztu nahi zaie, erretirorako aurrezki kolektiboko sistema baten bidez, gizarte-ekonomiaren beraren parte den tresna batek kudeatuta (Borondatezko Gizarte Aurreikuspeneko Erakundeak, BGAE). Jarduera hori, gainera, gizarte-ekonomiaren ereduarekin errotzeko eta bertan lan egiten duten pertsonak leial bihurtzeko formula izan daiteke. Horrela, honako jarduera-ildo hau sartzen da:

- **5.1. ildo** **Gizarte-aurreikuspen osagarriaren estaldura hedatzea, enplegu-sistemen bidez, kooperatiba eta lan-sozietateetako langileei**

5.1. jarduera-ildoak esan nahi du epe luzeko ikuspegia aplikatu behar dela gizarte-aurreikuspen osagarririk ez duten eta gizarte-ekonomian inplikaturik dauden pertsonen etorkizuneko pentsioen hobekuntzan. Aldi berean, BGAEek, Gizarte Ekonomiako familietako batek, ezarrita duten orokortzearen helburua garatzen laguntzea dakar. Honako hauek dira lan-ildo horretan ezarritako mugarriak: kooperatibisten eta lan-sozietateen egoera erreala aztertzea (**5.1.1 ekintza**), gizarte-aurreikuspen osagarrian enplegu-sistemek dituzten abantaileri eta aukerei buruz taldea kontzientziatuz bideratutako ekimenak abiaraztea (**5.1.2 ekintza**) eta, azkenik, gizarte-aurreikuspen osagarriko plan bat diseinatzea, interesa duten pertsonak har ditzan (**5.1.3 ekintza**).

6. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO EREDUAREN IKUSGARRITASUNA ETA GIZARTE-HARMENA HOBETzea, EREDU HORI HEDATzea ETA SENDOTzea ERRAZTEKO BITARTEKO GISA, ETA HAREN JARDUERAREN HEDAPENA ZIURTATzea

Gizarte Ekonomiako eredua hobeto ikusarazteko beharra hainbat familiak partekatzen duten erronka da. Nabaritasun handiagoa eta gizarte-harmen handiagoa izatea eredua hedatzen eta finkatzen lagunduko duten elementuak izan daitezke. Horrela, gizarteak, oro har, hobeto hauteman behar du eredu horien balio-ekarpina (ekonomikoa, soziala...), ezagutu egin behar ditu eta alderdi guztietan eta ezaugarri guztiekin hauteman behar ditu. Ezagutza eta aintzatespen sozial hori lortzeko, honako jarduera-ildo hauek sartu dira, ereduaren dibulgazio-lanetan arreta jartzen dutenak:

- **6.1. ildoak** **Gizarte-ekonomian garatutako balioak, konpromisoak eta jarduera zabaltzea**
- **6.2. ildoak** **Euskadiren erreferentzialtasuna sustatzea munduan, Gizarte Ekonomiaren eredua izanik**

6.1. ildoak, aldi berean, hiru ekintza biltzen ditu: gizarte-ekonomiako familiek hainbat mailatan gizartean duten eragin positiboa ezagutaraziko duten mezuen hedapena hobetzea eta programatzea (**6.1.1 ekintza**), gizarte-ekonomiako ereduari buruzko diskurtsoa eta mezuak egokitzea, gazteen artean sar daitezen (**6.1.2 ekintza**), eta ekintzailatza kolektiboaren ikusgarritasuna hobetzea, enplegua eta aberastasuna sortzeko formula gisa (**6.1.3 ekintza**).

6.2. ildoak, bere aldetik, **6.2.1 ekintza** planteatzen du, Euskadi-Basque Country markan eta euskal partaidetza duten garapen-lankidetzako ekimenetan gizarte-ekonomiaren presentzia eta ikusgarritasuna sustatzen jarraitzera bideratua.

7. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIARI BURUZKO NEURKETA- ETA EZAGUTZA-SISTEMA GARATZEA

Egindako diagnostikoan agerian geratu dira gizarte-ekonomiari buruzko informazio-sistemak dituen mugak, eta haren dimentsio guztiak behar bezala ezagutzea ahalbidetuko duten datu egituratu eta jarraituen sorta zabaltzeko beharra (adibidez, genero-berdintasunari buruzko datuak, 4.0 industriaren ezarpen-maila, aplikatutako kontratu motak, laneko ezbeharren eragina, euskararen erabilera, etab.). Informazio mota horrek ereduaren errealitatearen irudi zehatzagoa izatea ahalbidetuko luke, bai eragile sektorial publiko eta pribatuen jarduera estuagoa ahalbidetzeko, bai haien ontasunei eta ekarpenei buruzko komunikazio-kanpainak elikatzeke. Hori dela eta, honako jarduera-ildo hau sartu da plan honetan:

- **7.1. ildoak** Gizarte-ekonomiari buruzko informazioa hobetzea, antzemandako hutsuneen estaldura ziurtatuz

7.1. ildoak, hain zuzen ere, euskal Gizarte Ekonomiaren Estatistika berrikusi eta osatu nahi du, sektorearen neurketa eta ezagutza hobetuko duten elementuak integratuz eta haren ontasunen dibulgazio-mezuak (**7.1.1 ekintza**) elikatu ahal izango dituztenak, Gizarte Ekonomiaren ereduak emandako diferentziala hobeto neurtu ahal izango dutenak (**7.1.2 ekintza**) eta Gizarte Ekonomiako arlo espezifikoeetan aplikatutako ikerketa-programa bat diseinatu eta bultzatu, Gizarte Ekonomiako Euskal Behatokiaren (GEEB) eta aukeren zeregina ere aztertuta (**7.1.3 ekintza**). Behatoki horrek, gainera, ondorioak transmititzeko ildo gisa jardun behar du, eta egindako lanen emaitzak partekatu behar ditu.

8. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIARI LAGUNTZEKO POLITIKA PUBLIKOEN EFIZIENTZIA ETA ERAGINKORTASUNA HOBETzea

Eusko Jaurlaritzak aplikatutako politiken eraginkortasunari eta eragingarritasunari buruzko ardatzak lau esparru nagusi ditu: sektorea sustatzeko lana garatzeko erabilgarri dagoen aurrekontua, ezarri beharreko politiken beharrezko zeharkakotasuna, lortu nahi diren helburuekin bat etorri behar duten diru-laguntzen ildoak optimizatzea eta indartzea, eta sektorearekin (publiko-pribatua) lankidetzan aritzea helburu berak garatzeko eta enpresa-proiektu asko arrakasta bermatzeko bitarteko sozial gisa. Zehazki, honako jardun-ildo hauek sartzen dira:

- **8.1 ildoak** Gizarte-ekonomiak Eusko Jaurlaritzan duen kokapena indartzea, haren balio-ekarpenaren eta ahalmenaren arabera.
- **8.2 ildoak** Gizarte-ekonomiaren garapenean inplikaturako Jaurlaritzaren arloetan zeharkakotasun handiagoa sustatzea, bai eta gizarte-ekonomia bultzatzeko erakunde arteko koordinazio handiagoa ere
- **8.3 ildoak** Gizarte Ekonomiara bideratutako laguntza ekonomikoaren sistema hobetzea eta indartzea
- **8.4 ildoak** Lankidetzan publiko-pribatua garatzea, sektorearekin batera Gizarte Ekonomiaren garapenean lan eginez.

8.1 ildoan, Plan Estrategikoari aurrekontuko eta giza baliabideetako zuzkidura bat eman behar zaiola aipatzen da. Zuzkidura hori nahikoa izan behar da ezarritako ildoak garatzeko, eta bat etorri behar du gizarte-ekonomiak Euskadiko egoera ekonomikoan duen pisuarekin eta eginkizunarekin (**8.1.1 ekintza**). Horri dagokionez, azpimarratzekoa da Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzak dagoeneko baliabide tekniko gutxi dituela gaur egun dauden laguntzen urteko zortzi deialdiei ekiteko, eta, beraz, beharrezkoa dela plan hau bultzatzeko gaitasun gehigarria izatea.

8.2 ildoak zeharkakotasun eta koordinazio handiagoa sustatzen du gizarte-ekonomiarekin zerikusia duten Eusko Jaurlaritzako arloen jardunean, ekintza publikoa eraginkorragoa izan dadin. Horretarako, Gizarte Ekonomiako Sailarteko Batzordea eratzea proposatzen da (**8.2.1 ekintza**), bai eta batzorde tekniko tematikoak ere (**8.2.2 ekintza**), gizarte-ekonomia sustatzea industria-politikarekin, berrikuntza-politikarekin, enplegu-politikarekin, hezkuntza-politikarekin eta abarrekin gehiago lerrokatuko duten ekimen zehatzak garatzeko. **8.2.3 ekintzak**, bere aldetik, Gizarte Ekonomiaren parte-hartzea planteatzen du Trantsizio Sozialerako Agentziarako eta Lankidetzarako 2030 Agendarako Agentzian.

8.3. ildoak gizarte-ekonomiara bideratutako laguntza-sistema hobetzea eta indartzea du helburu. Horretarako, laguntza-kontzeptu berriak aztertzea proposatzen da, garapen ekonomiko eta sozialak enpresei eta erakundeei eskatzen dizkien kudeaketa-arloen inguruan, batez ere tamaina txikikoak eta hain profesionalizatuta ez daudenak, hala nola berrikuntza, digitalizazioa, iraunkortasuna eta abar. (**8.3.1 ekintza**). Era berean, **8.3.2. ekintzak** Euskadiko gizarte-ekonomiaren zerga-araubidea aztertzea proposatzen du, haren garapena bultzatuko duten aldaketak identifikatzeko. Azkenik, **8.3.3. ekintzak** laguntzen programen ebaluazioa sistematikoki egiteko beharrari erantzuten dio, programa horien eraginkortasuna eta eragingarritasuna ezagutzeko.

8.4 jarduera-ildoak lankidetzan publiko-pribatua garatzea du helburu, sektorearekin batera ordezkartza-elkarte eta -erakundeekin egindako akordioen bidez lan eginez. (**8.4.1 ekintza**).

9. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAREN ESPARRU JURIDIKOA AZTERTZEA ETA GARATZEA, HAREN HEDAPENA MUGATZEN DUTEN OZTOPOAK EZABATUZ

Gizarte Ekonomiaren esparru juridikoa egokitu eta sinplifikatzeko beharrari erantzun nahi dio 9. ardatzak, oztopoak eta botila-lepoak saihestuz gizarte-ekonomiako enpresak/erakundeak eratzeko, abian jartzeko eta funtzionatzeko administrazio-prozeduretan, bereziki kooperatibetan eta lan-sozietateetan.

- **9.1. ildoak** Euskadiko Kooperatiben Legearen garapena eta lan-sozietateen legearen aldaketa bultzatzea
- **9.2. ildoak** Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren lankidetzaren Euskadin gizarte-ekonomiari eragiten dion legeriari buruzko estatu-mailako azterketa eta garapen juridikoetan

9.1 ildoak Euskadiko Kooperatiben Legearen garapenean eta lan-sozietateen legearen aldaketa bultzatzean jartzen du arreta. Zehazki, Kooperatiben Legeari dagokionez, hainbat dekretu egokitu, modernizatu eta modu operatiboan sinplifikatzea planteatzen da: Kooperatiben Erregistroari buruzko Dekretua (9.1.1 ekintza), zehapen-araubideari buruzko Dekretua (9.1.2 ekintza), Kooperatiben Erregelamenduari buruzko Dekretua (9.1.3 ekintza), Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluaren Dekretua (9.1.4 ekintza), eta Kooperatiben Legea garatzea berdintasunaren esparruan (9.1.5 ekintza). Azkenik, 9.1.6 ekintza gizarte-ekonomiako enpresa gehiago sortzeko eta eraldatzeko pizgarriak kentzen dituzten oztopo juridikoak aztertzeraz bideratzen da (araudi autonomikoa).

Bestalde, 9.2 ildoak adierazten du Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren lankidetzaren beharrezkoa dela Euskadiko gizarte-ekonomiaren sektoreari eragiten dion legeriari buruzko estatu-mailako azterketa eta garapen juridikoetan. Bereziki, Lan Sozietateen Erregistroari buruzko Estatu Dekretua nabarmentzen da (prozeduren digitalizazioa eta abar bultzatuz). (9.2.1 ekintza), gizarte-ekonomiako enpresa gehiago sortzeko eta eraldatzeko pizgarriak kentzen dituzten oztopo juridikoak estatuko araudian (9.2.2 ekintza), Europako Lan Sozietateen Legea sustatuz Lan Sozietateek Europan duten presentzia indartzea, nazioartean duten zeregina azpimarratuz (9.2.3 ekintza) eta, azkenik, gizarte-ekonomiaren Enplegu Zentro Berezien sektorearekin lankidetzaren aritzea, estatu mailako azterketa eta garapen juridikoetan (9.2.4 ekintza). Azkenik, 9.2.5 ekintzak lan-sozietateen legearen aldaketa bultzatzen laguntzea planteatzen du.

10. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO ENPRESETAN ETA ERAKUNDEETAN GENERO-BERDINTASUNA SUSTATZEA

GEko enpresetan eta erakundeetan genero-berdintasuna eta emakumeen ahalduntzea sustatzeko ezinbesteko helburua bultzatu nahi du 10. ardatzak. Gaur egun, esan daiteke genero-berdintasunari buruzko zeharkako ikuspegirik eta genero-datu espezifikorik ez dagoela Euskadiko gizarte-ekonomiari buruzko estatistiketan eta ikerketetan. Era berean, oro har, emakumeek erabakiak hartzerakoan duten ordezkartza, sarbidea eta kontrola hobetzeko eremu argia nabari daiteke, bai eta gizarte-ekonomian emakumeen enpresa-garapenaren aldeko ingurune espezifikorik ez dagoela ere.

Hori dela eta, jarduera-ildo bat planteatzen da, emakumeek euskal gizarte-ekonomian duten egoera aztertzen hasteko, eta horren ondorioetatik abiatuta, bertan berdintasunaren aldeko ekintzak bultzatzea.

- **10.1. ildo** **Gizarte-ekonomiaren sektoreak genero-berdintasunari dagokionez duen egoera aztertzea eta berdintasun-ekintzak bultzatzea**

Ildo hori hainbat ekintzatan banatzen da, azterlan horren nondik norakoak zehazteko eta informazioa biltzeko, Euskadiko Gizarte Ekonomiaren generoaren gaiaren errealitatearen ezagutzan sakontzeko (10.1.1 ekintza), bai eta Emakunderekin gizarte-ekonomiako enpresetan eta erakundeetan berdintasun-ekintzei laguntza ekonomikoa eta teknikoa emateko aukera aztertzeko ere (10.1.2 ekintza).

11. ARDATZA: GIZARTE-EKONOMIAKO FAMILIEN ARTEKO ALIANTZAK ETA OSAGARRITASUNAK BULTZATZEA, EGESEN BIDEZ, TOPALEKU GISA

Gizarte Ekonomiak ezaugarri nahiko desberdinak dituzten familiak biltzen ditu, baina hala ere, pertsonen eta haien ingurunearen zerbitzura jarduteko balio eta printzipio batzuk partekatzen dituzte, sinergiak eta jarduteko esparru komunak ezartzea ahalbidetzen dutenak, segmentu guztientzat elkarrekiko onurak ekarriko dituztenak.

Horregatik, 11. ardatzak bi jarduera-ildo ditu: bata, familien arteko lankidetzak sustatzera bideratua, batez ere EGESen bidez (Euskal Gizarte Ekonomiaren Sarea), gure gizartean GERen balioak eta praktikak sustatzeko eta garatzeko lankidetzak gune gisa, eta, bestea, euskal gizarte-ekonomiaren presentzia aktiboa sustatzera bideratua, hura bultzatu eta garatzera bideratutako nazioarteko sare eta proiektuetan.

- **11.1. ildoak** Gizarte Ekonomiako familien arteko lankidetzak sustatzea
- **11.2. ildoak** Euskal Gizarte Ekonomiaren presentzia eta parte-hartze aktiboa bultzatzea nazioarteko sare eta proiektuetan

11.1 ildoak bi ekintzatan banatzen da: lehenengoa, EGESen lana bultzatzea, Gizarte Ekonomiako familien kezka eta beharren bozeramaile gisa, politika publikoak formulatzeko, eta familia guztiek partekatutako topaleku eta erronken identifikazio gisa (GJH, berrikuntza, digitalizazioa, belaunaldien arteko erreleboa,...) (**11.1.1 ekintza**), eta bigarrena, zehazki, Gizarteratzeko enpresen eta Enplegu Zentro Berezien (EZB) eta kooperatiben eta Lan-sozietate publikoen arteko lankidetzak aukera berariaz aztertzea, enplegu babestutik arrunterako bidea sustatzeko.

11.2 ildoak **11.2.1 ekintza** zehazten da, gizarte-ekonomiako enpresa eta entitateen presentzia instituzionala eta sektoriala ziurtatzeko sektorea garatzen laguntzeko Europako eta nazioarteko programa, sare eta ekimenetan.

12. ARDATZA: LANGILEEK ENPRESETAN PARTE HAR DEZATEN BULTZATZEA

12. ardatzak langileen parte-hartzea enpresetan bultzatzearen alde egiten du, honako jardun-ildo honen bidez:

- **12.1 ildoak** Langileek enpresetan parte har dezaten bultzatzeko mugarri zehatzak ezartzea

12.1 ildoak mugarri zehatzak ezarri nahi ditu langileek enpresetan parte har dezaten bultzatzeko, horretarako planak eta tresnak egin eta ezarriz (**12.1.1 ekintza**), zabaltzeko eta ikusarazteko jarduerak eginez (**12.1.2 ekintza**), Europan parte hartzen duten enpresen moduak eta ereduak aztertuz (**12.1.3 ekintza**) eta eredu horri buruzko beste ikerketa-lan batzuk eginez (**12.1.4 ekintza**).

HELBURUA: GIZARTE-EKONOMIAKO EKINTZAILTZA-EREDUA ZABALTZEA ETA INDARTZEA: ENPRESA ETA ENPLEGU GEHIAGO ETA HOBEAGOAK		Eragile arduradunak
1. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIAKO EKINTZAILTZA BULTZATZEA, DAUDEN ENPRESAK INDARTZEA, INFORMATZAILEEN ETA PRESKRIPTOREEN SAREA ETA AHOLKULARITZA-ZERBITZUAK HOBETZEA	
1.1. ILDOA	Gizarte-ekonomiako enpresa gehiago eta hobeagoak sortzea, daudenak sendotuz eta enplegua handitzen laguntzea	
1.1.1. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresen eraketa sustatzea eta horrelako enpresen eraketarekin lotutako sustapen-ekintzak erraztea.	GE Zuzendaritza
1.1.2. Ekintza	Gizarte-ekonomian dauden enpresak sendotzea, enpresa-kudeaketa indartuz.	GE Zuzendaritza
1.2. ILDOA	Gizarte Ekonomiako ereduaren preskriptoreen sarea optimizatzea eta osatzea, tresnak emanez (informazioa eta ezagutza), ekintzailtza kolektiborako ibilbideetan "sartzeko ateak" izan daitezen	
1.2.1. Ekintza	Lanbideko langileen prestakuntzara bideratutako eduki espezifikokoak garatzea.	Lanbide eta GE Zuzendaritza
1.2.2. Ekintza	Gizarte-ekonomiako ereduak Lanbideko emandako informazio-, orientazio- eta prestakuntza-zerbitzuetan txertatzea eta balioestea (aurrez aurreko bulegoak eta etorkizuneko bulego birtualak).	Lanbide eta GE Zuzendaritza
1.2.3. Ekintza	Lanbideko ekimen indibidualak bateratu ditzan bultzatzea, ekintzailtza kolektiboa sustatzeko.	Lanbide eta GE Zuzendaritza
1.2.4. Ekintza	LHko ikastetxeetako, institutuak eta unibertsitateetako orientazio-zerbitzuetan gizarte-ekonomiako ereduak txertatzea eta balioestea, eta, horretarako, lantalde bat sortzea Gizarte Ekonomiako Zuzendaritzaren eta zentro horietako ordezkarien artean.	Hezkuntza, Lanbide eta GE Zuzendaritza
1.2.5. Ekintza	Lurraldeko eragileen artean gizarte-ekonomiako ereduaren balioa nabarmentzea indartzea (tokikoak, eskualdekoak, foralak, BICak...)	GE Zuzendaritza
1.2.6. Ekintza	Gizarte-ekonomiako ereduaren balioa indartzea, ekintzailtzarekin lotutako beste eragile batzuen artean (merkataritza-ganberak, aholkularitzak, banku-fundazioak, etab.).	GE Zuzendaritza
1.2.7. Ekintza	Gizarte-ekonomiari Urrats bat, Ikasapresa, graduondokoak eta antzeko programetan presentzia handiagoa nola eman dakikeen aztertzea inplikaturako eragileekin.	Hezkuntza eta GE Zuzendaritza
1.3. ILDOA	Gizarte-ekonomiako enpresak sustatzera berriaz bideratzen diren erakundeen lana optimizatzea	
1.3.1. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresen sustapenean ardaztutako erakundeekin partekatutako urteko helburuak ezartzea.	GE Zuzendaritza
1.4. ILDOA	Gizarte Ekonomiako enpresa berriei aholkularitza eta laguntza emateko sarea zabaltzea, Gizarte Ekonomiako berriazko ekintzailtza-mintegiak bultzatuz	
1.4.1. Ekintza	Planifikatutako Lurralde Sustapeneko Programa ezagutzaren, finantzen, lurraldeko enpresen eta erakunde sustatzaile/dinamizatzaileen zutabeek bat egin dezaketen beste eremu eta eskualde batzuetara hedatzea.	GE Zuzendaritza
1.5. ILDOA	Gizarte-ekonomiako erakundeak indartzea, kalitatezko enplegu inklusiboa sortuz	
1.5.1. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresetan bazkide langile gisa sar daitezen sustatzea, enpresen sozietate-oinarria zabaltzea lortuz.	GE Zuzendaritza
1.5.2. Ekintza	Desgaitasuna duten pertsonen lanpostuak Enplegu Zentro Bereziatan mantentzea sustatzea.	Lanbide
1.5.3. Ekintza	Enplegu Zentro Bereziatan desgaitasuna duten langileentzako enplegu egonkorra sortzeko inbertsioa bultzatzea.	Lanbide
1.5.4. Ekintza	Gizarteratzeko enpresak sortzen eta mantentzen laguntzea	Lanbide
1.5.5. Ekintza	Enplegu-zentro berezien lanbide-jarduerari laguntzeko unitateak finantzatzen laguntzea.	Lanbide

1.5.6. Ekintza	Euskal Autonomia Erkidegoko desgaitasuna duten pertsonen enplegarritasunarekin lotutako programak eta zerbitzuak eta Enplegu Zentro Berezien Euskal Erregistroa arautzen dituen urriaren 29ko 168/2019 Dekretuaren eguneratzea aztertzea.	Lanbide
1.5.7. Ekintza	Gizarteratzeko enpresen kalifikazioa arautzen duen, horietan sartzeko prozedura ezartzen duen eta erregistratzen duen azaroaren 11ko 182/2008 Dekretuaren eguneratzea aztertzea.	Lanbide
1.6. ILDOA	Enpresen eraldaketa-prozesuetan (krisiak, birmoldaketak, etab.) eta belaunaldi-erreleboan fokua jartzea, gizarte-ekonomian enpresa berriak integratzeko bide gisa	
1.6.1. Ekintza	Merkataritza-sozietateak kooperatiba/lan-sozietateak bihurtzeko programa (laguntza eta tutoretza).	Sustapen Ekonomikoa eta GE Zuzendaritza
1.6.2. Ekintza	Transformazio, ondorengotza, birmoldaketa eta abarreko prozesuak goiz detektatzeko arreta, preskripzio-egileen sareko informazioan oinarrituta eta elkartze-egituren esku-hartzea kontuan hartuta.	Sustapen Ekonomikoa eta GE Zuzendaritza
L.A. 1.7.	Aukera-guneak baliatzea gizarte-ekonomiako proiektu eta enpresa berriak bultzatzeko: etxebizitza, zainketa pertsonalak, ekonomia zirkularra, landa- nekazaritza sektorea-Km0, energia-komunitateak, plataforma digitalak, finantza etikoak, etab.	
1.7.1. Ekintza	Gaikako batzorde sektorialak eratzea proiektu pilotuak bultzatzeko.	GE Zuzendaritza
2. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIAKO PRODUKTUEN ETA ZERBITZUEN ESKARIA BULTZATZEA, EROSKETA PUBLIKO ARDURATSUAREN BIDEZ	
2.1. ILDOA	Kontratazio publiko arduratsua sustatzea	
2.1.1. Ekintza	Erreserbatutako kontratazio publikoaren ahalmenen, klausula sozialen eta gizarte-ekonomiaren kontratazio publikoaren aldeko beste tresna batzuen ezagutza hobetzen duten ekimenak bultzatzea.	Ekonomia eta Ogasun Saila
2.1.2. Ekintza	Zerbitzu jakin batzuetarako kontratu erreserbatuak sustatzea, SPKLren 48. xedapen gehigarriaren arabera.	Ekonomia eta Ogasun Saila
2.1.3. Ekintza	SPKLk gizarte-ekonomiako enpresei/erakundeei kontratazio publikorako sarbidea eratzeko onartzen dituen irizpideak eta tresnak aplikatzen laguntzea (klausula sozialak eta bestelakoak) (SPKLren 1.3 artikulua).	Ekonomia eta Ogasun Saila
2.2. ILDOA	Enplegu Zentro Bereziatarako eta Gizarteratzeko enpresetarako ondasun eta zerbitzuen kontratazioa sustatzea	
2.2.1. Ekintza	Gizarteratzeko enpresentzat eta gizarte-ekimeneko enplegu-zentro bereziarentzat gordetako kontratuak sustatzea (SPKL, 4. xedapen gehigarria).	Ekonomia eta Ogasun Saila
2.3. ILDOA	Desgaitasuna duten pertsonen enpleguari buruzko araudia betetzearen jarraipena bultzatzea	
2.3.1. Ekintza	Desgaitasuna duten pertsonen % 2k langileak kontratatzeke neurri alternatiboei buruzko kontrolak hobetzea.	Lan Zuzendaritza eta Lan Ikuskaritza
HELBURUA:	GIZARTE-EKONOMIAKO PRESTAKUNTZA SUSTATZEA	
3. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIAKO PRESTAKUNTZA SUSTATZEA ETA INTEGRATZEA HEZKUNTZA-ETAPA GUZTIAN, TARTEAN DIREN ERAGILEEN ARTEAN ETA SEKTOREAN BERTAN	
3.1. ILDOA	Gizarte-ekonomiaren ereduaren ezagutza zabaltea hezkuntza arautuaren etapa guztietan	
3.1.1. Ekintza	Unitate didaktiko egokiak diseinatzea eta prestakuntza-jarduerak sistematizatzea, curriculumekoak edo curriculumetik kanpokoak (topaketak, jardunaldiak...).	GE Zuzendaritza eta Hezkuntza Saila
3.1.2. Ekintza	Ikastetxeetan esperientzia pilotuak diseinatzea, gizarte-ekonomiako prestakuntza-plan bat garatzeko, ikastetxeen beharrei erantzuteko.	Hezkuntza Saila
3.1.3. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresetan prestakuntza dualeko eta praktiketako programak garatzea LHko eta unibertsitateko ikasleentzat, gizarte-eredura eta ekintzailetzara hurbiltzeko.	Hezkuntza Saila
3.1.4. Ekintza	Euskal unibertsitate-sistemaren plan berrian gizarte-ekonomia egon dadin zaintzea.	GE Zuzendaritza

3.2. ILDOA	Gizarte-ekonomiaren ereduaren ezagutza egokia ziurtatzea arautu gabeko prestakuntzaren bidez zerikusia duten eragile preskriptoreei	
3.2.1. Ekintza	Gizarte Ekonomia Administrazio Publikoaren (IVAP) prestakuntza-planetan sartzea	GE Zuzendaritza eta IVAP
3.2.2. Ekintza	Ekintzaileentzako oinarriko prestakuntzara bideratutako eduki espezifikoak garatzea.	GE Zuzendaritza
3.2.3. Ekinza	Agindu-emaileak prestatzea (aholkularitzak, garapen-agentziak eta abar).	GE Zuzendaritza
3.3. ILDOA	Gizarte Ekonomiako ikerketa aplikatua unibertsitateen bidez bultzatzea	
3.3.1. Ekintza	Unibertsitateetako kooperatiba-institutuen eta gizarte-ekonomiako institutuaren ikerketen bidez, gizarte-ekonomiako erakundeek hautemandako arazoak aztertzea eta etorkizunerako proposamenak egitea.	GE Zuzendaritza
3.4. ILDOA	Sektorearen beraren gizarte-ekonomiako prestakuntza bultzatzea	
3.4.1. Ekintza	Gizarte-ekonomiaren sektorean bertan prestakuntza espezifiko eta bereiziko ekintzak babestea.	GE Zuzendaritza
HELBURUA: GIZARTE-EKONOMIAKO ENPRESEN/ERAKUNDEEN FINANTZAKETARAKO SARBIDEA ZIURTATzea ETA ZABALTzea, ETA EREDUARI KOHESIOA ETA ERAKARGARRITASUNA EMATEA, LANKIDETZAREN BIDEZ		
4. ARDATZA	ENPRESA-EKIMEN, ENPRESA ETA ERAKUNDE TXIKI BERRIETARAKO BEHAR DEN FINANTZA-EUSKARRIA EMATEA, SENDOTZEA BIDERAGARRI ETA JASANGARRI EGINEZ.	
4.1. ILDOA	Gizarte-ekonomiako proiektu berriak eta jarduera berria finantzatzea erraztuko duten aukerak aztertzea	
4.1.1. Ekintza	Elkartasun-funtsak edo bestelakoak gizarte-ekonomiako ekintzailatza-proiektu berrien sustapena finantzatzeko eta lehendik dauden enpresak sendotzeko, garatzeko eta birdimentsionatzeko baliatzeko aukera aztertzea.	Sektorea, GE Zuzendaritza
4.1.2. Ekintza	Gizarte Ekonomiako enpresa/erakunde txikiei dagokienez, abal eta bermeen sistema indartzea aztertzea Elkargiren (Oinarri) edo beste tresna/eragile batzuen bidez.	GE Zuzendaritza, Sektorea
4.1.3. Ekintza	Langileek enpresetan parte har dezaten sustatzeko dauden funtsen ezagutza indartzea (Lanpar funtsa).	GE Zuzendaritza, ASLE
4.1.4. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresek Next Generation funtsetara eta Europar Batasuneko beste finantzaketa-lerro batzuetara nola iritsi aztertzea.	GE Zuzendaritza
4.1.5. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresei bereziki zuzendutako laguntza-atari (bilatzaile) baten (EAE, Estatua, Europa) sorrera aztertzea.	GE Zuzendaritza
4.2. ILDOA	Gizarte-ekonomiako erakundeen arteko lankidetzaren areagotzea	
4.2.1. Ekintza	Elkarte-egiturak finkatzen laguntzea, Administrazioarekiko solaskide gisa, lankidetzaren indartzea	GE Zuzendaritza
4.2.2. Ekintza	Sektorearekin batera, lankidetzarako beste aukera batzuk aztertzea.	GE Zuzendaritza
5. ARDATZA	EREDUARI KOHESIO ETA ERAKARGARRITASUN HANDIAGOA EMATEA, HAREN GIZARTE-BABESA HOBETUZ	
5.1. ILDOA	Gizarte-aurreikuspen osagarriaren estaldura hedatzea, enplegu-sistemen bidez, kooperatiba eta lan-sozietateetako langileei	
5.1.1. Ekintza	Gizarte-aurreikuspen osagarririk gabeko gizarte-ekonomiako pertsonen benetako egoera aztertzea.	Finantza Politika Zuzendaritza
5.1.2. Ekintza	Gizarte-aurreikuspen osagarriak gizarte-ekonomiarik ez duten gizarte-ekonomiako kolektiboetan duen interesaz kontzientziatzera bideratutako ekimenak abian jartzea.	Finantza Politika Zuzendaritza
5.1.3. Ekintza	Gaur egun babes osagarririk ez duen gizarte-ekonomiako kolektiboari estaldura emango dion Aurreikuspen Plana diseinatzea (lehendik dagoen BGAE batek kudea dezake).	Finantza Politika Zuzendaritza

HELBURUA:	EREDUA ERAKARGARRIAGO EGITEA ETA IKUSGARRITASUN HANDIAGOA EMATEA, HAREN BERTUTEAK ZABALDUZ	
6. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIAKO EREDUAREN IKUSGARRITASUNA ETA GIZARTE-HARMENA HOBETZEA, EREDU HORI HEDATZEA ETA SENDOTZEA ERRAZTEKO BITARTEKO GISA, ETA HAREN JARDUERAREN HEDAPENA ZIURTATZEA	
6.1. ILDOA	Gizarte-ekonomian garatutako balioak, konpromisoak eta jarduera zabaltzea	
6.1.1. Ekintza	Gizarte-ekonomiako familiek gizartean duten eragin positiboa ezagutzera emango duten mezuen hedapena hobetzea eta programatzea.	Sektorea, GE Zuzendaritza
6.1.2. Ekintza	Gizarte-ekonomiaren kultura eta irudia eguneratzea, gazteentzat erakargarri izan dadin eta gizartean aintzatespena lortzeko. Gazteengan eragina izan duten klima-aldaketari, berdintasunari eta abarri buruzko diskurtsoetan oinarritzea.	Sektorea, GE Zuzendaritza
6.1.3. Ekintza	Ekintzailletza kolektiboaren ikusgarritasuna hobetzea, enplegua eta aberastasuna sortzeko formula gisa.	GE Zuzendaritza, EKGK
6.2. ILDOA	Euskadiren erreferentzialtasuna sustatzea munduan, Gizarte Ekonomiaren eredia izanik	
6.2.1. Ekintza	Basque Country markan eta garapenerako lankidetzako ekimenetan Gizarte Ekonomiaren presentzia eta ikusgarritasun handiagoa lantzea.	GE Zuzendaritza, Lehendakaritza
7. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIARI BURUZKO NEURKETA- ETA EZAGUTZA-SISTEMA GARATZEA	
7.1. ILDOA	Gizarte-ekonomiari buruzko informazioa hobetzea, antzemandako hutsuneen estaldura ziurtatuz	
7.1.1. Ekintza	Euskal Gizarte Ekonomiaren Estatistika berrikustea eta osatzea, haren ontasunen dibulgazio-mezuak elika ditzaketen elementuak integratuz.	GE Zuzendaritza
7.1.2. Ekintza	Gizarte-ekonomiaren ereduaren diferentziala hobeto neurtzea.	Sektorea, GE Zuzendaritza
7.1.3. Ekintza	Gizarte Ekonomiako arlo espezifikoetan (berdintasuna, ezbehar-tasa, etab.) ikerketa aplikatuko programa bat diseinatzea eta bultzatzea, eta Gizarte Ekonomiaren Behatokiak ereduari eragiten dioten joerak atzemateko antena gisa eta haren errealitatea aztertzeko tresna gisa duen zeregina aztertzea.	GE Zuzendaritza
HELBURUA:	POLITIKA PUBLIKOEN GOBERNANTZA HOBETZEA ETA LANKIDETZA PUBLIKO-PRIBATUA SUSTATZEA	
8. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIARI LAGUNTZEKO POLITIKA PUBLIKOEN EFIZIENTZIA ETA ERAGINKORTASUNA HOBETZEA	
8.1. ILDOA	Gizarte-ekonomiak Eusko Jaurlaritzan duen kokapena indartzea, haren balio-ekarpenaren eta ahalmenaren arabera.	
8.1.1. Ekintza	Plan hau garatzeko behar diren aurrekontu-partidak eta giza baliabideak ematea.	EJ
8.2. ILDOA	Gizarte-ekonomiaren garapenean inplikaturik dauden Jaurlaritzaren arloetan zeharkakotasun handiagoa sustatzea, bai eta gizarte-ekonomia bultzatzeko erakunde arteko koordinazio handiagoa ere.	
8.2.1. Ekintza	Gizarte Ekonomiako Sailarteko Batzordea eratzea, gizarte-ekonomiaren sustapena industria-politikarekin, berrikuntza-politikarekin, enplegu-politikarekin, hezkuntza-politikarekin eta abarrekin bateratzea bermatzeko.	GE Zuzendaritza
8.2.2. Ekintza	Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzako batzorde tekniko tematikoak sortzea, bai eta gizarte-ekonomiarekin lotura estua duten esparru eta politiken arduradunak ere.	GE Zuzendaritza
8.2.3. Ekintza	Gizarte Ekonomiaren parte-hartzea Trantsizio Sozialerako eta 2030 Agendarako Foro Multiagentean eta Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzian.	GE Zuzendaritza, Lehendakaritza
8.3. ILDOA	Gizarte Ekonomiara bideratutako laguntza ekonomikoaren sistema hobetzea eta indartzea	
8.3.1. Ekintza	Trantsizio digitalari eta berdeari lotutako gizarte-ekonomiari laguntzeko kontzeptu berrien garapena aztertzea.	GE Zuzendaritza

8.3.2. Ekintza	Euskadiko gizarte-ekonomiaren zerga-araubidea aztertzea.	Ekonomia eta Ogasun Saila eta GE Zuzendaritza
8.3.3. Ekintza	Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren laguntza-programak sistematikoki ebaluatzea.	GE Zuzendaritza
8.4. ILDOA	Lankidetzeta publiko-pribatua garatzea, sektorearekin batera Gizarte Ekonomiaren garapenean lan eginez.	
8.4.1. Ekintza	Fomentar y promocionar la Economía Social a través de acuerdos con las asociaciones y entidades representantes del sector.	GE Zuzendaritza
9. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIAREN ESPARRU JURIDIKOAK AZTERTZEA ETA GARATZEA, HAREN HEDAPENA MUGATZEN DUTEN OZTOPOAK EZABATUZ	
9.1. ILDOA	Euskadiko Kooperatiben Legearen garapena eta lan-sozietateen legearen aldaketa bultzatzea	
9.1.1. Ekintza	Kooperatiben legean oinarrituta, Kooperatiben Erregistroaren Dekretua garatzea, egokitu, modernizatu eta operatiboki sinplifikatzeko.	GE Zuzendaritza
9.1.2. Ekintza	Kooperatiben legean oinarrituta, zehapen-araubideari buruzko Dekretua garatzea.	GE Zuzendaritza
9.1.3. Ekintza	Kooperatiben legean oinarrituta, kooperatiben erregelamenduari buruzko Dekretua garatzea.	GE Zuzendaritza
9.1.4. Ekintza	Kooperatiben legean oinarrituta, CSCEn Dekretua garatzea.	GE Zuzendaritza
9.1.5. Ekintza	Kooperatiben Legea garatzea berdintasunaren eremuan.	GE Zuzendaritza
9.1.6. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresa gehiago sortzeko eta eraldatzeko pizgarriak kentzen dituzten oztopo juridikoak aztertzea (araudi autonomikoa).	GE Zuzendaritza
9.2. ILDOA	Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren lankidetzeta Euskadin gizarte-ekonomiari eragiten dion legeriari buruzko estatu-mailako azterketa eta garapen juridikoetan	
9.2.1. Ekintza	Lan Sozietateen Erregistroari buruzko Estatuko Dekretua berrikustea eta prozeduren digitalizazioa eta notariotzaren, Lan Sozietateen Erregistroaren eta EMren arteko komunikazioa sustatzea, izapideak ahalik eta gehien arintzeko.	GE Zuzendaritza
9.2.2. Ekintza	Gizarte-ekonomiako enpresa gehiago sortzeko eta eraldatzeko pizgarriak kentzen dituzten oztopo juridikoak aztertzea (Estatuko araudia: zorraren deribazioa, langabeziaren kapitalizazioa, konkurtso-legea).	GE Zuzendaritza
9.2.3. Ekintza	Lan-sozietateek Europar duten presentzia indartzea, Lan Sozietateen lege europarra sustatuz, nazioartean duten garrantzia azpimarratuz.	GE Zuzendaritza
9.2.4. Ekintza	Gizarte-ekimeneko enplegu-zentro berezien sektorearekin lankidetzan aritzea gizarte-ekonomiarekin lotutako legeriaren inguruan egiten diren estatu-mailako azterketa eta garapen juridikoetan.	GE Zuzendaritza, Gizarte Politiketako Zuzendaritza
9.2.5. Ekintza	Lan-sozietateen legearen aldaketa babestea eta bultzatzea.	GE Zuzendaritza
10. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIAKO ENPRESETAN ETA ERAKUNDEETAN GENERO-BERDINTASUNA SUSTATZEA	
10.1. ILDOA	Gizarte-ekonomiaren sektoreak genero-berdintasunari dagokionez duen egoera aztertzea eta berdintasun-ekintzak bultzatzea	
10.1.1. Ekintza	Gizarte Ekonomiako generoaren errealitatearen ezagutzan sakontzeko aukera emango duen informazio-ikerketa eta -bilketa egitea: eskumen-profilei, zuzendaritza-postuei eta erabaki-organoei buruzko azterlana.	Emakunde eta GE Zuzendaritza
10.1.2. Ekintza	Emakunderekin aztertzea gizarte-ekonomiako enpresei eta erakundeei berdintasun-ekintzak egiteko orduan laguntza ekonomikoa eta teknikoa emateko aukera.	Emakunde eta GE Zuzendaritza
11. ARDATZA	GIZARTE-EKONOMIAKO FAMILIEN ARTEKO ALIANTZAK ETA OSAGARRITASUNAK BULTZATZEA, EGESEN BIDEZ, TOPALEKU GISA	
11.1. ILDOA	Gizarte Ekonomiako familien arteko lankidetzeta-akordioak sustatzea	
11.1.1. Ekintza	EGESen lana sustatzea, familia guztiak partekatzen dituzten erronkak (GJH, berrikuntza, digitalizazioa, plantillen zahartzea) identifikatzeko eta elkartzeko gune gisa.	GE Zuzendaritza, EGKS

11.1.2. Ekintza	Gizarteratzeko enpresen eta EZBen eta kooperatiben eta LSSen arteko lankidetzaz aztertzea, enplegu babestutik arruntera igarotzea sustatzeko.	GE Zuzendaritza, EGKS
11.2. ILDOA	Euskal Gizarte Ekonomiaren presentzia eta parte-hartze aktiboa bultzatzea nazioarteko sare eta proiektuetan	
11.2.1. Ekintza	Gizarte-ekonomia garatzen laguntzeko Europako eta nazioarteko programa, sare eta ekimenetan presentzia instituzional eta sektorial aktiboa ziurtatzea.	GE Zuzendaritza
HELBURUA: LANGILEEK ENPRESETAN PARTE HAR DEZATEN SUSTATZEA		
12. ARDATZA LANGILEEK ENPRESETAN PARTE HAR DEZATEN BULTZATZEA		
12.1. ILDOA	Langileek enpresetan parte har dezaten bultzatzeko mugarri zehatzak ezartzea	
12.1.1. Ekintza	Langileek enpresetan parte hartzeko planak egitea eta ezartzea bultzatzea, bai eta plan horiek erraztuko dituzten metodoak eta tresnak garatzea eta ezartzea ere.	GE Zuzendaritza
12.1.2. Ekintza	Enpresa partaidetua hedatzeko eta ikusarazteko jarduerak garatzea.	GE Zuzendaritza
12.1.3. Ekintza	Europar parte hartzen duten enpresen moduak eta ereduak aztertzea.	GE Zuzendaritza
12.1.4. Ekintza	Parte hartzen duen enpresaren ereduari buruzko ikerketa-lanak garatzea (mekanismo juridikoak, fiskalak, finantzarioak, dokumentuak/ereduak, enpresen esperientziak, etab.).	GE Zuzendaritza

3.

PLANAREN AURREKONTUA

3. PLANAREN AURREKONTUA

Hurrengo taulan Gizarte Ekonomiako Sailarteko Plan Estrategikoaren aurrekontua aurkezten da, jarduera-ardatzen arabera banatuta..

(Euros)	Guztira 2021	Guztira 2022	Guztira 2023	Guztira 2024	2022-2024 AURREK.
1. Ardatza. Gizarte-ekonomiako ekintzaitza bultzatzea, dauden enpresak indartzea, informatzaileen eta preskriptoreen sarea eta aholkularitza-zerbitzuak hobetzea	74.415.000	79.134.185	81.256.415	83.460.825	318.266.425
2. Ardatza. Gizarte-ekonomiako produktuen eta zerbitzuen eskaria bultzatzea, erosketara publiko arduratsuen bidez					
3. Ardatza. Gizarte-ekonomiako prestakuntza integratzea hezkuntza-etapa guztietan,, tartean diren eragileen artean eta sektorean bertan	348.500	468.500	608.500	738.500	2.164.000
4. Ardatza. Enpresa-ekimen, enpresa eta erakunde txiki berrietarako behar den finantza-euskarria ematea, sendotzea eta bideragarri eta jasangarri eginez.	795.800	875.800	925.800	1.025.800	3.623.200
5. Ardatza. Ereduari kohesio eta erakargarritasun handiagoa ematea, haren gizarte-babesa hobetu		30.000	85.000	160.000	275.000
6. Ardatza. Gizarte-ekonomiako ereduaren ikusgarritasuna eta gizarte-harmena hobetzea, eredu hori hedatzea eta sendotzea errazteko bitarteko gisa, eta haren jardueen hedapena ziurtatzea	348.500	348.500	408.500	438.500	1.544.000
7. Ardatza. Gizarte-ekonomiari buruzko neurketa eta ezagutza-sistema garatzea	66.000	66.000	126.000	146.000	404.000
8. Ardatza. Gizarte-ekonomiari laguntzeko politika publikoen efizientzia eta eraginkortasuna hobetzea		60.000	60.000	85.000	205.000
9. Ardatza. Gizarte-ekonomiaren esparru juridikoa aztertzea eta garatzea, haren hedapena mugatzen duten oztopoak ezabatuz		30.000	60.000	150.000	240.000
10. Ardatza. Gizarte ekonomiako enpresetan eta erakundeetan genero-berdintasuna sustatzea		0	60.000	60.000	120.000
11. Ardatza. Gizarte-ekonomiako familien arteko aliantzak eta osagarritasunak bultzatzea, EGESen bidez, topaleku gisa		80.000	160.000	190.000	430.000
12. Ardatza. Langileek enpresetan parte har dezaten bultzatzea	290.000	290.000	320.000	350.000	1.250.000
GUZTIRA	76.263.800	81.382.985	84.070.215	86.804.625	328.521.625

4.

PLANAREN GOBERNANTZA

4. PLANAREN GOBERNANTZA

Planteatutako gobernantza-ereduak barne hartzen ditu:

- ✓ Plana bultzatzea, kudeatzea eta koordinatzea
- ✓ Kontrastea eta jarraipena.

Planean jasotako jarduerak **bultzatzeko, kudeatzeko eta koordinatzeko** eginkizunari dagokionez, tresna nagusiak bi izango dira:

1. **Gizarte Ekonomiako Sailarteko Batzordea:** sailburuordeek osatzen dute, gizarte-ekonomiaren sustapena industria-politikarekin, berrikuntza-politikarekin, enplegu-politikarekin, hezkuntza-politikarekin eta abarrekin bateratzeko ekimen zehatzak garatzeko. Batzorde horrek aurrez zehaztutako lan-egutegi eta -programarekin lan egingo du, eta proiektuen sendotasuna eta koherentzia bermatuko ditu.
2. **Batzorde tekniko tematikoak,** proiektu zehatzak bultzatzeko. Honako hauek planteatzen dira:
 - Lehendakaritza
 - Lan eta Enplegu Saila eta Lanbide
 - Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Saila
 - Hezkuntza Saila
 - Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila
 - Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Saila
 - Gobernantza Publiko eta Autogobernu Saila
 - Foru-Aldundiak

Planaren kontrasteari eta jarraipenari dagokienez, Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzaren gidaritzapean, Sailarteko Batzordea izango da lortu nahi diren helburuak behar bezala betetzen direla zaintzeko tresna. Batzorde horrek ebaluazio-txosten bat jasoko du urtero, aurreikusitako jardueren aurrerapen-mailarekin.

5.

**PLANAREN JARRAIPENA ETA
EBALUAZIOA**

5. PLANAREN JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA

Enpleguko Gizarte Ekonomiaren Sail arteko Plan Estrategikoak garrantzi berezia ematen dio 2021-2024 aldirako planteatutako helburuen eta ekintzen betetze-mailaren jarraipen- eta ebaluazio-prozesuari. Tarteko bi ebaluazio (2022 eta 2023) eta 2021-2024 aldiko Gizarte Ekonomiaren Plan Estrategikoaren ebaluazio orokor bat egitea planteatzen da..

Ebaluazio-txostenak
Tarteko ebaluazioa 2022
Tarteko ebaluazioa 2023
Ebaluazio orokorra 2021-2024

Egin beharreko ebaluazioek Planean jasotako ekintzen gauzatzeko-mailari buruzko informazioa bildu beharko dute, eta espero diren emaitzak aztertu, ardatz estrategikoen eta jarduera-ildoen arabera eraginkortasun- eta efizientzia-irizpideen arabera.

Jarraian, Gizarte Ekonomiaren Sail arteko Plan Estrategikoaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko adierazleen aginte-taula aurkezten da. Bi adierazle mota ezartzen dira: Planean jasotako ekintzen gauzatzeko-adierazleak eta eragin-adierazleak.

Halaber, testuinguru-adierazleen taula bat aurkezten da, Euskadiko gizarte-ekonomiaren magnitude nagusien jarraipena egiteko aukera ematen duena.

5.1 taula Aginte-taula: gauzatze- eta inpaktu-adierazleak

HELBURUA	ARDATZAK	GAUZATZE-ADIERAZLEAK	ERAGINAREN ADIERAZLEAK
GIZARTE-EKONOMIAKO EKINTZAILTZA-EREDUA ZABALTZEA ETA INDARTZEA: ENPRESA ETA ENPLEGU GEHIAGO ETA HOBEAGOAK	1. Ardatza. Gizarte-ekonomiako ekintzailtza bultzatzea, dauden enpresak indartzea, informatzaileen eta preskriptoreen sarea eta aholkularitza-zerbitzuak hobetzea	<ul style="list-style-type: none"> Egindako ekintzailtza kolektiboa sustatzeko ekintzen kopurua, bitarteko eragile motaren arabera Planifikatutako Lurralde Sustapeneko Programan onartutako planen kopurua Krisian dauden enpresen bideragarritasun-azterlanen kopurua. Proiektu pilotuak bultzatzeko sortutako batzorde sektorial tematikoen kopurua Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	<ul style="list-style-type: none"> Gizarte-ekonomian abian jarritako enpresa berrien kopurua (motaren arabera) Gizarte-ekonomian sortutako enpresa berriek sortutako enplegua (motaren arabera) Sortutako gizarte-ekonomiako enpresa berrien batez besteko tamaina Gizarte-ekonomiako ekintzailtza-tasa
	2. Ardatza. Gizarte-ekonomiako produktuen eta zerbitzuen eskaria bultzatzea, erosketara publiko arduratsuen bidez	<ul style="list-style-type: none"> Kontratazio publiko arduratsuari buruzko informazio- eta dibulgazio-ekintza antolatuen kopurua Kontratazio publiko arduratsuari buruzko informazio- eta dibulgazio-ekintzetan parte hartu duten erakundeen kopurua Desgaitasuna duten pertsonen enpleguari buruzko araudia betetzen dela kontrolatzeko egindako ikuskapen-ekintzen kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> Gizarte-ekonomiako erakundeentzat gordetako euskal administrazio publikoko kontratuen ehunekoa Gizarte-ekonomiako erakundeentzat gordetako euskal kontratazio publikoaren aurrekontuaren ehunekoa Gizarte-ekonomiaren aldeko klausula sozialak dituzten Euskal Administrazio publikoko kontratuen ehunekoa Gizarte-ekonomiaren aldeko klausula sozialak dituzten euskal kontratazio publikoaren aurrekontuaren ehunekoa
GIZARTE-EKONOMIAKO PRESTAKUNTZA SUSTATZEA	3. Ardatza Gizarte-ekonomiako prestakuntza integratzea hezkuntza-etapa guztietan,, tartean diren eragileen artean eta sektorean bertan	<ul style="list-style-type: none"> Gizarte-ekonomiako prestakuntza espezifiko eta bereizita (erakunde- eta onuradun-kopurua) Diseinatutako unitate didaktikoen kopurua Zenbat esperientzia pilotu diseinatu diren ikastetxeetan Gizarte-ekonomiako ikerketa berritzaile eta erabilgarrien kopurua Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	<ul style="list-style-type: none"> Gizarte Ekonomiari buruzko prestakuntza eskaintzen duten ikastetxeen kopurua Gizarte-ekonomiako enpresetan/erakundeetan prestakuntza duala egiten ari diren ikasleen kopurua (LH, Unibertsitatea) Prestakuntza dualean laguntzen duten gizarte-ekonomiako enpresen/erakundeen kopurua (LH, Unibertsitatea)
GIZARTE-EKONOMIAKO ENPRESEN/ERAKUNDEEN FINANTZAKETARAKO SARBIDEA ZIURTATZEA ETA ZABALTZEA, ETA EREDUARI KOHESIOA ETA ERAKARGARRITASUNA EMATEA, LANKIDETZAREN BIDEZ	4. Ardatza Enpresa-ekimen, enpresa eta erakunde txiki berrietarako behar den finantza-euskarria ematea, sendotzea eta bideragarri eta jasangarri eginez.	<ul style="list-style-type: none"> Elkartasun-arteke funtsen edo bestelako enpresen aprobetxamenduari buruzko azterlana (bai/ez) Emandako abalen kopurua Emandako abalen zenbatekoa 	<ul style="list-style-type: none"> Elkartasun-funtsekin edo bestelakoekin finantzatzutako enpresen kopurua
	5. Ardatza Ereduari kohesio eta erakargarratasun handiagoa ematea, haren gizarte-babesa hobetu	<ul style="list-style-type: none"> Gizarte Aurreikuspen Osagarriko Plana (BGAE) diseinatzea Borondatezko Gizarte Aurreikuspeneko Erakunde baten bidez (bai/ez) Kolektibo hartzaileei GAOrri buruzko kontzientziazio-ekintzen kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> Sortutako Aurreikuspen Sozialeko Planari atxikitako pertsonen kopurua Sortutako Gizarte Aurreikuspeneko Planari atxikitako pertsonen estaldura-tasa (%), egon litekeen populazioa kontuan hartuta

HELBURUA	ARDATZAK	GAUZATZE-ADIERAZLEAK	ERAGINAREN ADIERAZLEAK
EREDUA ERAKARGARRIAGO EGITEA ETA IKUSGARRITASUN HANDIAGOA EMATEA, HAREN BERTUTEAK ZABALDUZ	6. Ardatza. Gizarte-ekonomiako ereduaren ikusgarritasuna eta gizarte-harmena hobetzea, eredu hori hedatzea eta sendotzea errazteko bitarteko gisa, eta haren jardueen hedapena ziurtatzea	<ul style="list-style-type: none"> • Kooperatibei eta lan-sozietateei buruz argitaratutako aldizkako argitalpenen kopurua • Egindako zabalkunde-ekitaldien kopurua (jardunaldiak, biltzarrak, bereziak) • Beste bide batzuetatik (hedabideak, etab.) egindako hedapen-ekintzen kopurua • Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	<ul style="list-style-type: none"> • Biztanleriaren gizarte-ekonomiari buruzko ezagutza-maila, bereziki gazteena
	7. Ardatza. Gizarte-ekonomiari buruzko neurketa eta ezagutza-sistema garatzea	<ul style="list-style-type: none"> • Gizarte-ekonomiaren estatistika berrikustea (bai/ez) • Gizarte-ekonomiaren ereduaren diferentziala neurtzeko sistema (bai/ez) • Ikerketa aplikatuko programen kopurua gizarte-ekonomiako arlo espezifikoetan • Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	
POLITIKA PUBLIKOEN GOBERNANTZA HOBETZEA ETA LANKIDETZA PUBLIKO- PRIBATUA SUSTATZEA	8. Ardatza. Gizarte-ekonomiari laguntzeko politika publikoen efizientzia eta eraginkortasuna hobetzea	<ul style="list-style-type: none"> • Gizarte-ekonomiako Sailarteko Batzordea eratzea (bai/ez) eta egindako bileren kopurua • Abian jarritako gaikako batzordeen kopurua eta bilera-kopurua • Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	<ul style="list-style-type: none"> • Enpresei laguntzeko tresna teknikoak ezartzea • Bideragarritasun ekonomiko eta finantzarioari buruz egindako azterlanen kopurua
	9. Ardatza. Gizarte-ekonomiaren esparru juridikoa aztertzea eta garatzea, haren hedapena mugatzen duten oztopoak ezabatuz	<ul style="list-style-type: none"> • Euskadiko Kooperatiben Legearen garapena (bai/ez) • Gizarte-ekonomiari eragiten dion legeriari buruzko estatu-mailako azterlan juridikoetan parte hartzea (bai/ez) • Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	
	10. Ardatza. Gizarte-ekonomiako enpresetan eta erakundeetan genero-berdintasuna sustatzea	<ul style="list-style-type: none"> • Gizarte-ekonomiako erakunde eta enpresetan genero-berdintasunak duen errealitateari buruzko azterlana egitea (bai/ez) • Emakunderekin egindako azterketa, berdintasun-ekintzak egiteko gizarte-ekonomiako enpresei laguntza tekniko eta ekonomikoa emateko aukera baloratzeko (bai/ez) 	<ul style="list-style-type: none"> • Berdintasunaren aldeko ekintzak egin dituzten gizarte-ekonomiako enpresen eta erakundeen kopurua • Berdintasunaren aldeko ekintzak dituzten gizarte-ekonomiako enpresen enplegu kopurua
	11. Ardatza. Gizarte-ekonomiako familien arteko aliantzak eta osagarritasunak bultzatzea, EGESen bidez, topaleku gisa	<ul style="list-style-type: none"> • EGESen urteko lan-plana onartzea (bai/ez) • EGESen esparruan egindako lankidetz-ekintzen kopurua • Gizarte-ekonomiaren presentzia duten nazioarteko sareen eta proiektuen kopurua • Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	<ul style="list-style-type: none"> • Sustatutako aliantzen eta osagarritasun-proiektuen kopurua
LANGILEEK ENPRESETAN PARTE HAR DEZATEN SUSTATZEA	12. Ardatza. Langileek enpresetan parte har dezaten bultzatzea	<ul style="list-style-type: none"> • Parte-hartzea hobetzeko metodoak eta tresnak ezartzeko lagundutako ekintzen eta enpresen kopurua • Planteatutako ekintzetarako aurrekontua 	<ul style="list-style-type: none"> • Parte-hartzea hobetzeko metodoak eta tresnak ezartzen dituzten enpresen kopurua

A. Eranskina

APLIKATUTAKO METODOLOGIA

A. APLIKATURAKO METODOLOGIA

Hona hemen Gizarte Ekonomiako Sailarteko Plan Estrategikoa egiteko erabilitako tresna metodologikoak:

1. Estatistika-berrikuspena eta dokumentuen azterketa
2. Elkarrizketa pertsonalak erakunde eta eragile publiko eta pribatuekin
3. Lan-taldeak Gizarte Ekonomiako familien ordezkariekin
4. Bilerak Sailarteko Batzordearekin

A.1. Azterketa estatistikoa eta dokumentuen analisisa

Epigrafe honen garapen metodologikoa kabinetearen lanean oinarritu da, batez ere Euskadiko Gizarte Ekonomian zentratutako informazioaren bilketan eta azterketan oinarrituta, baina beste eremu batzuetako (Espainia eta EB) informazio garrantzitsua ere barne hartuta.

A.2. Elkarrizketa pertsonalak funtsezko erakunde/eragile publiko eta pribatuekin

Elkarrizketa pertsonalak egin ziren gizarte-ekonomiako eragile publiko eta pribatu garrantzitsuekin. Elkarrizketa horiei esker, egungo egoerari buruzko informazio kualitatiboa bildu ahal izan zen, familien errealitatean sakondu ahal izan zen, aurreikusitako joerak eta hautatutako eragile eta solaskideek etorkizunean izango zituzten erronkak edo jardun-esparruak ezagutu ziren.

Guztira, 25 elkarrizketa edo lan-saio egin ziren, eta 47 pertsonak parte hartu zuten.

Berriazko elkarrizketa-gidoiak proposatu ziren solaskideen arabera, baina guztiek honako alderdi hauek izan zituzten amankomunean:

- Gizarte-ekonomiaren egoera Euskadin, gizarte-ekonomiaren sektorearen balorazio orokorra eginez, familien araberrako balorazioa eginez eta alderdi bereizgarriak identifikatuz.
- Gainerako eragile ekonomiko, sozial eta instituzionalekiko harremana
- Erakundeen babesa eta gizarte-ekonomia sustatzeko programak
- Pandemiaren eragina
- Etorkizunerako ikuspegiak eta joerak
- Planean sartu beharreko jardura-proposamenak

A.1 taula Egindako elkarrizketa pertsonalak

ERAKUNDEA	PARTE-HARTZAILEAK
EKGK ETA CONFEKOOP	CSCE, KONTSEILU GORENA KOOP. EUSKAL AE <ul style="list-style-type: none"> Lehendakaria, Patxi Olabarria Kontseiluko idazkaria, Belén Balerdi KONFEKOOP, CONF. KOOP. EUSKAL AE <ul style="list-style-type: none"> Lehendakaria, Rosa Lavin Zuzendaria, Iñaki Nubla
ELKARLAN	<ul style="list-style-type: none"> Javier Sanz
ELHABE	<ul style="list-style-type: none"> Pablo Moratalla
MU	<ul style="list-style-type: none"> Lander Beloki Mendizabal Saioa Arando Ainara Udaondo
BGAE FEDERAZIOA	<ul style="list-style-type: none"> Lehendakaria: Ignacio Etxebarria Idazkari teknikoa: Patxo Aiestaran
FUNKO	<ul style="list-style-type: none"> Ramón Bernal
GIZATEA	<ul style="list-style-type: none"> Marijose Rodrigo, Gizatea elkarteko lehendakaria Joana Revilla, Elkartearen koordinatzailea
EASS	EASS <ul style="list-style-type: none"> Koordinatzailea: Carlos Askunce
ETXEBIZITZA SAILA-EJ	<ul style="list-style-type: none"> Mario Yoldi
ASLE	<ul style="list-style-type: none"> Jone Nolte Vega León Anabel Yoldi, Ana Irazabal Kepa Olivares
LANBIDE	<ul style="list-style-type: none"> Maite Martínez Granada
HEZKUNTZA SAILA (UNIBERTSITATEAK)-EJ	<ul style="list-style-type: none"> Miren Artaraz
GARRAIO SAILA-EJ	<ul style="list-style-type: none"> Aritz Virumbrales
GOBERNANTZA PUBLIKO ETA AUTOGOBERNU SAILA -EJ	<ul style="list-style-type: none"> Josune Irabien Borja López (Aholkularitza juridikoa -Elkartek) Almudena Cuadrado (Aholkularitza juridikoa - Fundazioak Itxaso Agirrebengoa Mikel Guerrero
SAIOLAN WORK- LAN AZARO FUNDAZIOA -LEA ARTIBAI	Saiolan: <ul style="list-style-type: none"> Javier Vicuña Iratxe Atxa Azaro Fundazioa-Lea Artibai Ikastetxea: <ul style="list-style-type: none"> Ainhoa Arrizubieta Yanoba Mariezkurrena Work-Lan: <ul style="list-style-type: none"> Belen Varela
HEZKUNTZA SAILA (LH ETA HEZKUNTZA-BERRIKUNTZA)-EJ	<ul style="list-style-type: none"> Nicolás Sagarzazu Nicolás Sagarzazu eta Ricardo Lamadrid

ERAKUNDEA	PARTE-HARTZAILEAK
GIZARTE POLITIKETAKO SAILA-EJ	• Marian Olabarrieta
GARAPEN	• Fernando Nebreda
EKONOMIAREN GARAPEN SAILA (ARRANTZALEEN KOFRADIAK)-EJ	• Leandro Azcue
GARAPEN EKONOMIKOKO SAILA (ERALDAKETAKO NEKAZARITZA-SOZIETATEAK)-EJ	• Josu Garbisu
KONTSUMOBIDE-EJ	• Nazareth Holgado
EMAKUNDE + BERDINTASUN SAILA-EJ	• Zuriñe Elordi (Emakunde) • María Sanz (GV)
EKONOMIAREN GARAPENA EJ	• Leyre Madariaga
FINANTZA ZUZENDARITZA-EJ	• Arantza Larrauri • Luis Carlos Izquierdo
OLATUKOOP	• Beñat Irasuegi

*: Mundukide Fundazioaren ekarpenak ere izan dira.

A.3. Lan-taldeak

Bi lantalde egin dira.:

- 1. taldea: Gizarte Ekonomiako forma klasikoak (Kooperatibak eta Lan Sozietateak) osatzen dituzten aktoreek osatzen dute, Gizarte Ekonomiaren Estatistikak azken edizioan erabilitako terminologiaren arabera⁴.
- 2. taldea: Gizarte Ekonomiako beste forma batzuen (Fundazioak, Elkartek, EZB-ak...) funtsezko eragileek osatzen dute, Gizarte Ekonomiaren Estatistikak azken edizioan erabilitako terminologiaren arabera⁵.

Eragile horiekin egindako lan-saioen ondoren, epe bat eman zen ekarpenak jasotzeko. Gainera, Unibertsitate eta Ikasketa Kooperatiboen Institutuetako ekarpenak ere izan ziren.

Iradokizunen eta ekarpenen epea amaituta, eta horien egokitasuna aztertu ondoren, egoki iriztitakoak sartu ziren (irismena, edukia eta justifikazioa), eta, horrela, dokumentuaren behin betiko bertsioa egin zen.

⁴ 2018 eta 2019ko aurrerapena.

⁵ 2018 eta 2019ko aurrerapena.

A.4. Bilerak Sailarteko Batzordearekin

Sailen arteko plan batek nahitaez izan behar du Eusko Jaurlaritzako sailen parte-hartzea. Prozesua eta egin beharreko lanaren planteamenduak partekatzeke eta Planari egindako ekarpenak bideratzeko gaitutako tresna planaren eraginpeko sailburuordetzek/zuzendaritzek osatutako sail arteko batzorde bat izan zen.

Batzorde hori bi aldiz bildu zen: lehenengoan, 2021eko uztailaren 13an, GESPEren prestaketa-prozesuari buruzko informazioa ematea eta hura partekatzea izan zen helburua. Bigarren hitzordua 2021eko azaroaren 18an egin zen, eta Planaren edukia eta helburuen, ardatzen eta jarduera-ildoen xehetasunak jorratu ziren.

A.2 taula Lan Taldeak

TALDEA	DATA	PARTE-HARTZAILEAK
1 LAN TALDEA-FCES	2021/2/11	<ul style="list-style-type: none"> CSCE, Patxi Olabarria CSCE, Belén Balerdi KONFEKOOP, Rosa Lavin KONFEKOOP, Iñaki Nubla ASLE, Jone Nolte <p>EJ</p> <ul style="list-style-type: none"> Jokin Diaz Alfredo Ispizua Ander Rahm <p>IKEI</p>
2 LAN TALDEA-OFES	2021/11/23	<ul style="list-style-type: none"> EHLABE - Pablo Moratalla, GIZATEA –Joana Revilla FUNKO – Esther Irigaray BGAE– Pedro Unamuno REAS – Carlos Askunze y Marian Díez <p>EJ</p> <ul style="list-style-type: none"> Jokin Diaz Alfredo Ispizua Ander Rahm <p>IKEI</p>

**EUSKO LEGEBILTZARREKO
LAN ETA ENPLEGU BATZORDEAK
ONETSITAKO EBAZPENAK**

**EUSKO LEGEBILTZARRA
PARLAMENTO VASCO**

**LAN ETA ENPLEGU BATZORDEA
COMISIÓN DE TRABAJO Y EMPLEO**

12\10\08\00\00007 espediente zk.

N.º expediente: 12\10\08\00\00007

EUSKO LEGEBILTZARREKO MAHAIARI

A LA MESA DEL PARLAMENTO VASCO

Lan eta Enplegu Batzordeak, 2022ko martxoaren 9an egindako bileran, aztergai izan ditu 2021-2024 Gizarte Ekonomiaren Plan Estrategikoa eta aurkeztutako proposamenak, eta, eztabaida egin ondoren, ebazpenak onetsi ditu jarraian dagoen testuaren arabera.

La Comisión de Trabajo y Empleo, en la sesión celebrada el día 9 de marzo de 2022, tras el debate del Plan Estratégico de Economía Social 2021-2024 y de las propuestas formuladas, ha aprobado las resoluciones con arreglo al texto adjunto.

Eta horrela jasota geratzeko, eta erabakitakoa bete dadin, ziurtagiri hau egiten da batzordeburuaren oniritziarekin, Gasteizen, 2022ko martxoaren 30ean.

Y para que así conste, y en orden a su ejecución, se expide la presente certificación con el visto bueno de la presidenta de la comisión, en Vitoria-Gasteiz, a 30 de marzo de 2022.

**Ontzat emana
BATZORDEBURUA
Visto bueno
LA PRESIDENTA DE LA COMISIÓN**

**BATZORDEO IDAZKARIA
LA SECRETARIA DE LA COMISIÓN**

Sonia Pérez Ezquerria

Itxaso Berrojalbiz Zabala

2021-2024 GIZARTE EKONOMIAREN PLAN ESTRATEGIKOARI BURUZ ONETSITAKO EBAZPEN PROPOSAMENAK

"1. Eusko Legebiltzarrak babesa eta bultzada ematen dio Gizarte Ekonomiako Sailarteko 2021-2024 Lehen Plan Estrategikoari, "Arlo kolektiboaren indarra, lurraldean errotua" izenburupean. Plan horrek bete egiten du 2021eko martxoaren 4an aho batez onartutako Legebiltzarraren agindua; izan ere, gizarte-ekonomiako familia guztien ikuspegi integrala ematen du, inplikaturako Eusko Jaurlaritzako sailen eta eragindako eragileen ekarpenak jasotzen ditu, eta lerrotatuta dago Europako Eskualdeetako Lantaldearen gomendioekin, Gizarte Ekonomiaren Europako Ekintza Planari dagokionez, sustatzeko gizarte-ekonomiak Europaren toki- eta eskualdegarapenari egiten dion ekarpena –plan horretan kokatzen da Euskadiko dokumentu estrategiko hau–.

Hori dela eta, Eusko Legebiltzarrak:

- Europar Batasuneko Kontseiluaren 2015eko abenduaren 7ko ondorioekin bat etorriz, adierazten du gizarte-ekonomia funtsezko elementua dela Europako garapen ekonomiko eta sozialerako, eta, gizarte-ekonomiako tradizio luze baten indarrean oinarriturik, ekintzaile sozialak aldaketarako motorrak direla eta modu aktiboan parte hartzen dutela konponbide berritzaileak garatzeko eta praktikan jartzeko, gaurko gizarteak aurrean dituen ekonomiako, gizarteko eta ingurumeneko erronka nagusietarako.
- Adierazten du gizarte-ekonomia faktore garrantzitsua dela gizarte-eskubideen Europako zutabearen printzipioak aplikatzeko; horregatik, garrantzitsua iruditzen zaio Euskadiren 2021-2024 plana lerrotatuta egotea Europako Batzordeak Europako Legebiltzarrari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Lantaldeari eta Eskualdeetako Lantaldeari egin dien komunikazio honekin: "Personentzat

RESOLUCIONES APROBADAS EN RELACIÓN CON EL PLAN ESTRATÉGICO DE ECONOMÍA SOCIAL 2021-2024

"1. El Parlamento Vasco muestra su apoyo e impulso al Primer Plan Estratégico Interdepartamental de Economía Social 2021 – 2024, bajo el título de "La fuerza de lo colectivo enraizado en el territorio" y que cumple con el mandato parlamentario aprobado por unanimidad el pasado 4 de marzo de 2021, ya que aporta una visión integral de todas las familias de la economía social, incorpora las aportaciones de los departamentos del Gobierno Vasco implicados y de los propios agentes afectados, y se alinea con las recomendaciones del Comité de las Regiones de Europa en relación con el Plan de Acción Europeo de Economía Social para fomentar la contribución de la economía social al desarrollo local y regional de Europa en el que se instala el presente documento estratégico vasco.

En este sentido, El Parlamento Vasco:

- Declara, en consonancia con las conclusiones del Consejo de la Unión Europea de 7 de diciembre de 2015, que la economía social es elemento clave del desarrollo económico y social de Europa y que, inspirándose en la fuerza de una larga tradición de economía social, los emprendedores sociales son motores de cambio y participan activamente para desarrollar y poner en práctica soluciones innovadoras a los principales retos económicos, sociales y medioambientales a los que se enfrenta la sociedad actual.
- Declara que la economía social es un importante factor para aplicar los principios del pilar europeo de derechos sociales; por ello, considera importante que el plan vasco 2021-2024 se alinee con la Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones: "Construir una economía que

funtzionatuko duen ekonomia bat eraikitzea: gizarte-ekonomiarako ekintza-plan bat".

- Babestu egiten du Cascaiseko Adierazpena: "Gizarte-eskubideen Europako zutabeen gizarte-ekonomiaren papera bultzatuko duen gizarte-ekonomiarako Europako plan baten alde". Halaber, gizarte-ekonomia sustatzeko, garrantzi handikotzat jotzen dira Erroma (2014), Luxenburgo (2015), Bratislava (2016), Madril (2017) eta Ljubljana (2017) konferentzia europarretako adierazpenak, Parisiko "Inpaktuaren aldeko paktua" Manifestua (2019) eta gizarte-ekonomia bultzatzeko Toledoko Adierazpena (2020), zeinek bultzatzen baitute elkar-aditze eta euskarri komuna gizarte-ekonomiaren forma guztientzat, gizarte-ekonomiarako merkatu bakarra sortzea eta finantza-ekosistema egokia garatzea gizarte-ekonomiarako.
- Bat egiten du gizarte-ekonomiaz arduratzen diren Europar Batasuneko 23 ministrok 2021eko otsailaren 17ko Parisiko Konferentzian atera zituzten ondorioekin, eta, zehazki, honekin: "Gizarte-ekonomiaren finantzaketa ziurtatu behar da, eta sektore horretako egiturak hobeto informatu behar dira finantzaketa-aukerari buruz, arreta berezia jarriz Europako Batzordeak egin duen proposamenean, gizarte-ekonomiaren Europako atari bat sortzeari buruzkoan, non sektore horretara bideratutako politika eta finantzaketa publiko guztiak agertuko baitira, bai eta finantzaketa publikoaren eskaintza handitzeko proposamenean ere".
- Babestu egiten du Euskadiko hiru unibertsitateetako ekonomia sozial eta kooperatiboaren unibertsitate-institutuek egiten duten lana, eta, bereziki, Euskal Herriko Unibertsitateari eskatzen dio helaraz diezaiola gizarte-ekonomiaren proiektuen eta ikerketen emaitza.

funcione para las personas: un plan de acción para la economía social".

- Apoya la Declaración de Cascais, "Por un plan europeo para la economía social que promueva el papel de la economía social en el pilar europeo de derechos sociales". Así mismo, se valoran como de gran importancia las declaraciones de las conferencias europeas de Roma (2014), Luxemburgo (2015), Bratislava (2016), Madrid (2017), Liubiana (2017), el Manifiesto de París (2019) "Pacto por el impacto" y la Declaración de Toledo (2020) para el fomento de la economía social, que promueven un entendimiento y soporte comunes para las diversas formas de la economía social, la creación de un mercado único para la economía social y el desarrollo de un ecosistema financiero adecuado para la economía social.
- Comparte las conclusiones de la Conferencia de París del 17 de febrero de 2021 de 23 ministros/as de la Unión Europea encargados de economía social y, en concreto, "La necesidad de asegurar la financiación de la economía social y de informar mejor a las estructuras de este sector sobre las posibilidades de financiación, haciendo hincapié en la propuesta de la Comisión Europea de crear un portal europeo de la economía social, en el que figurarán todas las políticas y financiaciones públicas dedicadas a este sector, así como en la propuesta de aumentar la oferta de financiación pública".
- Apoya el trabajo realizado por los institutos universitarios de economía social y cooperativas de las tres universidades vascas e insta, especialmente a la Universidad Pública Vasca/Euskal Herriko Unibertsitatea, a que traslade a la sociedad el resultado de sus proyectos e investigaciones.

2. Eusko Legebiltzarrak babesten du transbertsalitate handiagoa sustatzea gizarte-ekonomiaren garapenean parte hartzen duten Jaurlaritzaren arloetan, bai eta gizarte-ekonomia bultzatzeko erakunde arteko koordinazio handiagoa ere. Eusko Legebiltzarrak babesten du, halaber, gizarte-ekonomiako proiektuak finantzatzeko aukerak zabalduko dituzten ekimenak garatzea, Berreskurapen eta Erresilientzia Mekanismoaren funtsen bidez; halaber, eskatzen du gizarte-ekonomiako erakundeen eta Administrazio publikoen arteko lankidetzaren areagotzea ere, bidezko trantsizio digitalari, ingurumenekoari eta demografikoari aurre egiteko oinarritzko zutabe gisa, berdintasun, gizarte-kohesio eta lurralde-errotze handiagoarekin.
 3. Eusko Legebiltzarrak uste du gizarte-ekonomia enpresak sortzeko ekintzaitza-modu gisa erabiltzeak eredu ekonomiko jasangarria eta lurraldean errotua dakarrela, eta horrek aukera ematen duela Euskadiri gizarte-kohesio handiagoa emateko, aberastasuna eta ongizatea sortuz. Ildo horretan, gizarte-ekonomiak Eusko Jaurlaritzan duen posizioa indartzeko bere balio-ekarpenaren eta potentzialtasunaren arabera, Eusko Jaurlaritzari eskatzen zaio jar ditzala plan hori garatzeko behar diren aurrekontu-partidak eta giza baliabideak.
 4. Eusko Legebiltzarraren ustez, langileek enpresen kudeaketan, irabazietan eta kapitalean parte hartzea sustatuko duten enpresa-ereduak garatu behar dira. Ildo horretan, parte hartzeko eredu malguak diseinatu behar direla uste du. Horretarako, Eusko Legebiltzarrak Lanaren eta Gizarte Ekonomiaren Ministerioari eskatzen dio garatu dezala Lan Sozietateen eta Partaidetzako Sozietateen urriaren 14ko 44/2015 Legearen III. kapitulua.
 5. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio jarrai dezala laneratzeko proiektuak eta enplegu-zentro bereziak babesten eta sustatzen, desgaitasuna duten edo lan-merkatuan sartzeko zailtasun bereziak dituzten pertsonen enplegu inklusiboa garatzeko formula egoki gisa, haren arau erregulatzaileak eguneratuz eta inbertsiorako laguntzak ere mantenduz (aintzat hartuta laneratzeko enpresak sortzera eta haiei
2. El Parlamento Vasco apoya promover una mayor transversalidad en las áreas del Gobierno implicadas en el desarrollo de la economía social, así como una mayor coordinación interinstitucional en el impulso a la economía social y el desarrollo de iniciativas que amplíen las opciones de financiación de proyectos en economía social a través de los fondos del Mecanismo de Recuperación y Resiliencia; igualmente, insta a aumentar la intercooperación entre entidades de la economía social y las Administraciones públicas, como pilar básico para lograr afrontar la transición digital, medioambiental y demográfica justa y con mayor igualdad, cohesión social y arraigo territorial.
 3. El Parlamento Vasco considera que la utilización de la economía social como forma de emprendimiento para la creación de empresas supone un modelo económico sostenible y con arraigo en el territorio, que permite dotar a Euskadi de una mayor cohesión social con creación de riqueza y bienestar. En este sentido, y con el objetivo de reforzar la posición de la economía social en el seno del Gobierno Vasco de acuerdo con su aportación de valor y potencialidad, se insta al Gobierno Vasco a dotar las partidas presupuestarias y medios humanos requeridos para el desarrollo de dicho plan.
 4. El Parlamento Vasco considera que se deben desarrollar modelos empresariales que fomenten la participación de las personas trabajadoras en la gestión, beneficios y capital de las empresas. En este sentido, considera que deben diseñarse modelos flexibles de participación, para lo cual el Parlamento Vasco insta al Ministerio de Trabajo y Economía Social a que desarrolle el capítulo III de la Ley 44/2015, de 14 de octubre, de Sociedades Laborales y Participadas.
 5. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a seguir apoyando y fomentando proyectos de inserción laboral y centros especiales de empleo como fórmula adecuada para el desarrollo del empleo inclusivo de las personas con discapacidad o con especiales dificultades para su inclusión en el mercado de trabajo, actualizando sus normas reguladoras y manteniendo también las ayudas a la inversión

eustera bideratutako aktibo finkoetan inbertitzeko laguntza eta enplegu-zentro berezien jarduera profesionala babesteko unitateak finantzatzeko laguntzak), ahaztu gabe azken helburua izan behar dela desgaitasuna duten pertsonak enpresetan modu arruntean laneratzea.

6. Gizarte-ekonomiaren balioek (bultzatzea toki-garapenarekiko konpromisoa sustatzen duten barne-elkartasuna eta gizartearekiko elkartasuna; gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasuna; gizarte-kohesioa; gizarte-bazterketaren arriskuan dauden pertsonen gizarteratzea; enplegu egonkor eta kalitatezkoa sortzea; bizitza pertsonala, familiarra eta lanekoa bateratzea, jasangarritasuna...) lotura zuzena dute garapen jasangarriko helburuekin. Alde horretatik, Eusko Legebiltzarrak uste du euskal gizarte-ekonomia garatzea eta hedatzea funtsezkoa dela 2030erako Enpleguaren Euskal Estrategiaren helburuak betetzeko kalitatezko enplegu inklusiboa sortzeari dagokionez, eta eskatzen du garatu dezala, planteatutako adierazleetan oinarrituta, gizarte-ekonomia neurtzeko eta ezagutzeko sistema.

7.- Legebiltzarrak gure lurraldean eta gure kulturari sustraituta dagoen gizarte-ekonomiaren aitortza egiten du, gizarte-ekonomiak gure herria eremu horretan erreferente izatea ekartzen baitu, kalitatezko enplegua sortuz eta aberastasuna birbanatzea eta gizarte-kohesioa sustatuz. Alde horretatik, Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio ezar dezala herri-erronka gisa gizarte-ekonomiaren eta kultura kooperatiboaren eredia sendotzea eta hedatzea, horren bidez sustatzeko gizarte-ekonomiaren eredia sendotzeko eta hedatzeko estrategiak, erabil dezala euskal gizarte-ekonomiak duen mundu erreferentzialtasuna herri-ikur bezala, eta areagotu dezala kultura kooperatiboari eta haren eragileei ematen dien laguntza.

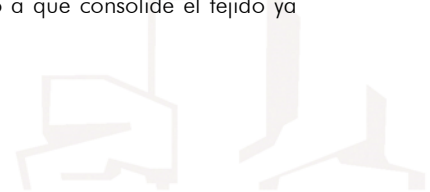
8. Eusko Legebiltzarrak ezinbestekotzat jotzen du gizarte-ekonomiako eragileekiko elkarlana justizia sozialaren irizpideekin aurre egiteko bizitzen ari garen eraldaketa garrantzitsuei. Alde horretatik, Eusko Jaurlaritzari eskatzen zaio sendotu dezala gizarte-ekonomian lehendik

(contemplando el apoyo a inversiones en activos fijos orientadas a la creación y sostenimiento de empresas de inserción y ayudas para la financiación de las unidades de apoyo a la actividad profesional de los centros especiales de empleo), sin olvidar que el fin último ha de ser la inserción laboral ordinaria de las personas con discapacidad en las empresas.

6. Los valores que representa la economía social (promoción de la solidaridad interna y con la sociedad que favorece el compromiso con el desarrollo local; igualdad de oportunidades entre hombres y mujeres; cohesión social; inserción de personas en riesgo de exclusión social; generación de empleo estable y de calidad; conciliación de la vida personal, familiar y laboral, la sostenibilidad...) tienen una vinculación directa con los objetivos de desarrollo sostenible (ODS). En este sentido, el Parlamento Vasco considera que el desarrollo y la extensión de la economía social vasca es fundamental para el cumplimiento de los objetivos de la Estrategia Vasca de Empleo 2030 en cuanto a la creación de empleo de calidad e inclusivo e insta a que, sobre la base de los indicadores planteados, desarrolle el sistema de medición y conocimiento sobre la economía social.

7. El Parlamento hace un reconocimiento de la economía social fuertemente arraigada en nuestro territorio y en nuestra cultura, y que hace de nuestro país un referente en este ámbito, creando empleo de calidad y fomentando la redistribución de la riqueza y la cohesión social. En este sentido, insta al Gobierno Vasco a implementar como reto de país la consolidación y difusión del modelo de economía social y de la cultura cooperativa, y, con ello, promover estrategias de consolidación y difusión del modelo de economía social, a utilizar la referencialidad mundial de la economía social vasca como símbolo de país y a incrementar el apoyo a la cultura cooperativa y a sus agentes.

8. El Parlamento Vasco considera imprescindible la colaboración con los agentes de la economía social para hacer frente a las importantes transformaciones que estamos viviendo con criterios de justicia social. En este sentido, se insta al Gobierno Vasco a que consolide el tejido ya

dagoen sarea enpresa-kudeaketa eta enpresa-eraldaketako prozesuak indartuz, eta hobetu eta indartu dezala gizarte-ekonomiara bideratutako laguntza-sistema, berrikuntza-, digitalizazio- eta jasangarritasun-prozesuei aurre egin ahal izateko eta, bereziki, klima-aldaketaren aurkako borrokan eragin dezaketen gizarte-ekonomiako proiektu eta enpresa berriak (hala nola, energia-komunitateak, ekonomia zirkularra, landa-nekazaritza-km 0 sektorea...) bultzatzeko aukeraguneak baliatzeko. Orobat, Eusko Legebiltzarrak beharrezko ikusten du aztertzea gizarte-ekonomiari laguntzeko kontzeptu berriak, trantsizio digitalari eta berdeari lotuak, garatzeko aukera.

9. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio kontratazio publiko arduratsua susta dezala, kontratazio publiko erreserbatuaren ahalmenak, klausula sozialak eta gizarte-ekonomia garatzen lagunduko duten beste tresna batzuk ezagutaraziz. Horretarako, beharrezkotzat jotzen da gizarte-ekonomiako enpresak edo entitateak kontratazio publikoan errazago sartzeko irizpideak eta tresnak (klausula sozialak eta beste batzuk) aplikatzea sustatzea, baita kontratu jakin batzuk edo kontratuen lote jakin batzuk gizarte-ekimeneko enpleguko zentro bereziei eta araututako laneratze-enpresei esleitzeko erreserba sustatzea ere, eta gizarte-, kultura- eta osasun-zerbitzuen kontratuak lizitzatzeko prozeduretan parte hartzeko eskubidea uztea baldintza jakin batzuk, gizarte-ekonomiako entitateen ezaugarrien antzekoak, betetzen dituzten erakunde jakin batzuei, indarrean dagoen legediari jarraituz.

10. Eusko Legebiltzarrak eskatzen du kontratu publikoak lizitzatzeko prozesuen klausula-agiriek sustatu ditzatela langileak kontratatuzko jardunbide egokiak (parekotasuna, laneko prebentzioa eta segurtasuna, kolektibo zaugarrien gizarteratzea eta laneratzea...), eta sustatu dezatela ingurumen-inpaktu negatiboak murriztea (ingurumen-ziurtagiriak, produktu ekologikoen eta bidezko merkataritzakoen erabilera, energia-efizientzia...), eta hirugarren sektorea deituriko horretako erakundeei mesede egitea (irabazi-asmorik gabeko erakundeak, kooperatibak...), hain zuzen ere, lurraldean

existente en la economía social mediante el refuerzo de la gestión empresarial y los procesos de transformación empresarial, mejorando y reforzando el sistema de ayudas orientadas a la economía social que les permita afrontar los procesos de innovación, digitalización y sostenibilidad, y, en especial, aprovechar los espacios de oportunidad para impulsar nuevos proyectos y empresas de economía social que puedan incidir en la lucha contra el cambio climático, como comunidades energéticas, economía circular, sector rural-agro-km 0..., así como entiende necesario estudiar el desarrollo de nuevos conceptos de ayuda a la economía social vinculados a la transición digital y verde.

9. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a fomentar la contratación pública responsable, dando a conocer las potencialidades de la contratación pública reservada, las cláusulas sociales y otros posibles instrumentos que ayuden al desarrollo de la economía social. En este sentido, se entiende necesario promover la aplicación de criterios y herramientas para facilitar el acceso a la contratación pública de las empresas o entidades de economía social (cláusulas sociales y otras), así como fomentar la reserva de adjudicación de determinados contratos o de determinados lotes de los mismos a centros especiales de empleo de iniciativa social y a empresas de inserción reguladas, y reservar el derecho a participar en los procedimientos de licitación de los contratos de servicios de carácter social, cultural y de salud a determinadas organizaciones que cumplen ciertos requisitos afines a las características de las entidades de economía social, conforme a la legislación vigente.

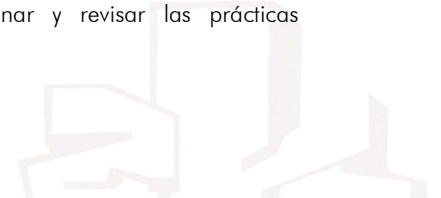
10. El Parlamento Vasco insta a que los pliegos de los procesos de licitación de contratos públicos favorezcan las buenas prácticas de contratación de personal (paridad, prevención y seguridad laboral, inserción sociolaboral de colectivos vulnerables...), que reduzcan los impactos medioambientales negativos (certificaciones medioambientales, utilización de productos ecológicos y de comercio justo, eficiencia energética...), que favorezcan a entidades del denominado tercer sector (entidades sin ánimo de lucro, cooperativas...) y con arraigo en el territorio y la responsabilidad social.

errotuta daudenei eta gizarte-erantzukizuna dutenei.

11. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio bat egin dezala Europako Batzordearen "Pertsonentzako ekonomia bat eraikitzea: gizarte-ekonomiarako ekintza-plan bat" izeneko komunikazioarekin eta horrekin lerroka ditzala Gizarte Ekonomiaren Sailarteko Plan Estrategikoaren ekintzak.
 12. Bizi dugun krisi ekosozialaren aurrean, Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio, herritarren arlo sozial eta ekonomikoan lankidetzat bultzatu, eta lurraldeen erresilientzia sustatzeko, berrikuntza sozialerako tresna gisa susta dezala ekonomia sozial eta solidarioa.
 13. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio ekintzaitza sustatu eta diruz laguntzeko deialdietan ekintzaitza sozial eta kooperatiboa sustatzeko lan-lerro bat txertatu eta ekintza hauetarako zuzkidura ekonomikoa zabaldu dezala, eta, halaber, lan-lerro berriaren epe luzerako ekintza eta helburuak ekonomia sozialeko eragile ezberdinekin elkarlanean defini ditzala eta, horretarako, aurrera eraman dezala ekimen ekonomikoak martxan jartzen laguntzeko garapen-agentzietako teknikariak formatu eta gaitzeko plan bat.
 14. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio gizarte-ekonomia babesteko eta bultzatzeko planaren ardatza lurraldea izan dadila, tokiko garapenaren ereduaren baitan, Lanbiderekin, eskualdeetan aritzen diren tokiko garapen-agentziekin eta sektoreko eragile sozioekonomikoekin elkarlanean.
 15. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio, gizarte-ekonomia babesteko eta bultzatzeko, gizarte-ekonomiara bideratzen diren dirulaguntzen eta finantzaketa-lerro publikoen inguruko informazioa ekonomia sozialeko agenteetara heltzen dela ziurtatzeko neurriak har ditzala, bai eta haien tramitazioa errazte aldera neurriak har ditzala, besteak beste, burokrazia sinplifikatuz, beti ere, berme guztiak kontuan hartuz.
 16. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio gizarte-inpaktuaren neurketa eta kudeaketa garatzen lagundu dezala, dauden praktikak zehaztuz eta
11. El Parlamento insta al Gobierno a sumarse a la comunicación de la Comisión Europea titulada "Construcción de una economía para las personas: un plan de acción de economía social" y a alinear con ella las acciones del Plan Estratégico Interdepartamental de Economía Social.
 12. El Parlamento, ante la crisis ecosocial que vivimos, insta al Gobierno a promover una economía social y solidaria como herramienta para impulsar la cooperación ciudadana en materia social y económica, y para fomentar la resiliencia territorial.
 13. El Parlamento insta al Gobierno a que, en las convocatorias para el fomento y subvención del emprendimiento, incluya una nueva línea de trabajo para promover el emprendimiento social y cooperativo, y a que amplíe la dotación económica para estas acciones. Le insta, asimismo, a definir las acciones y los objetivos a largo plazo de la nueva línea de trabajo en colaboración con los diferentes agentes de la economía social, y a llevar a cabo, para ello, un plan de formación y habilitación de personal técnico de agencias de desarrollo que ayuden a poner en marcha iniciativas económicas.
 14. El Parlamento insta al Gobierno a que el plan de apoyo e impulso a la economía social pivote sobre el territorio, en el marco del modelo de desarrollo local, en colaboración con Lanbide, con las agencias de desarrollo que operan en las comarcas y con los agentes socioeconómicos del sector.
 15. El Parlamento insta al Gobierno, con el fin de apoyar e impulsar la economía social, a adoptar medidas que aseguren que la información sobre subvenciones y líneas de financiación públicas destinadas a la economía social llega a los agentes de la economía social, así como a adoptar medidas que faciliten su tramitación, como la simplificación de la burocracia, teniendo siempre en cuenta todas las garantías.
 16. El Parlamento insta al Gobierno a ayudar a desarrollar la medición y gestión del impacto social, a determinar y revisar las prácticas

berrikusiz, eta gizarte-ekonomiako alderdi interesdunentzako prestakuntza-ikastaroak abian jar ditzala, praktika horiek hobeto ulertzeko eta errazago bereganab017tzeko. Gainera, Jaurlaritzak alderdi interesdunekin lan egingo du, EAEko gizarte-ekonomiako eragileen gizarte-inpaktua ebaluatzeko metodologia normalizatu errazak garatzeko.

17. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio kontratazio publiko erresebatuaren eta klausula sozialen legezko betebeharren ezagutza hobetzen duten ekimenak indartu ditzala, besteak beste, inplikaturako erakunde publiko guztietan enplegu babestua sustatzeko, kontratazio publikoan aspektu sozialak, etikoak, berdintasunaren aldekoak eta ingurumenari lotutakoak txertatzeko eta gizarte-ekonomiako ekimenen mantentzea eta haztea errazte aldera.
 18. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio Sektore Publikoko Kontratuen 9/2017 Legeak ahalbidetzen dituen erosketak publiko arduratsuaren irizpideak eta tresnak aplikatu ditzala.
 19. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio ekonomia sozial eta solidarioak sorturiko merkatu soziala sustatu dezala, irizpide etikoak, ekologikoak, demokratikoak, solidarioak eta tokiko garapenerako irizpideak dituzten merkaturatze-zirkuituak bultzatuz.
 20. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio finantza etikoen kooperatiba-erakundeak erabilera sustatu dezala, bai bazkide, bai bezero, bai bitartekari gisa.
 21. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio, hainbat sektoretan (etxebizitza, ekonomia zirkularra, zaintzen ekonomia, ekonomia zuzena, energia, nekazaritzako elikagaiak, mugikortasuna...) gizarte-ekonomiako proiektu eta enpresa berriak sustatzeko, planeatu ekonomia sozialeko lan-ildo berezituak diseinatu eta martxan jarri ditzala.
 22. Legebiltzarrak Jaurlaritzari eskatzen dio hainbat sektoretan (energia, elikadura, finantza, etxebizitza, zaintza...) aritzen diren zerbitzuak kooperatibizatzeke herri-ekimenak zein beren ezaugarri eta orientabideetatik guztien onuraren
17. El Parlamento insta al Gobierno a reforzar las iniciativas que mejoren el conocimiento de las obligaciones legales, tanto de la contratación pública reservada como de las cláusulas sociales, para, entre otras cosas, fomentar el empleo protegido en todas las instituciones públicas implicadas, incluir en la contratación pública aspectos sociales, éticos, de igualdad y medioambientales, y facilitar el mantenimiento y crecimiento de iniciativas de economía social.
 18. El Parlamento insta al Gobierno a aplicar los criterios y las herramientas de compra pública responsable permitidos por la Ley 9/2017, de Contratos del Sector Público.
 19. El Parlamento insta al Gobierno a fomentar el mercado social creado por la economía social y solidaria, y a impulsar circuitos de comercialización que tengan criterios éticos, ecológicos, democráticos, solidarios y de desarrollo local.
 20. El Parlamento insta al Gobierno a promover el uso de organizaciones cooperativas de finanzas éticas, ya sea como socio, como cliente o como intermediario.
 21. El Parlamento insta al Gobierno a diseñar y poner en marcha en el plan líneas de trabajo específicas de economía social, con el objetivo de fomentar nuevos proyectos y empresas de economía social en diferentes sectores (vivienda, economía circular, economía de los cuidados, economía directa, energía, agroalimentación, movilidad...).
 22. El Parlamento insta al Gobierno a incluir una línea de trabajo para promover y financiar las iniciativas populares de cooperativización de servicios que operan en diferentes sectores (energía, alimentación, finanzas, vivienda, cuidados...), así como las cooperativas de

alde egiten duten ekimen sozialeko eta erabilgarritasun publikoko kooperatibak sustatzeko eta diruz laguntzeko lan-ildo bat txerta dezala.

23. Eusko Legebiltzarrak funtsezkotzat jotzen du, gure errealitate ekonomikoan, gizarte-ekonomiako enpresa eta erakundeek jokatzen duten papera, eta aitortzen du ezen, COVID-19aren pandemiak eragin dituen kalteak direla-eta –zeinek oso eragin handia izan baitute osasun publikoan, gorabehera handiak eragin baitituzte gure herrialdeko eta EB osoko ekonomietan eta gizarteetan, eta ziurgabetasuna eragiten baitute gure Erkidegoko bizitzako esparru guztietan–, gizarte-ekonomiaren papera are garrantzitsuagoa dela gizarte-krisiari aurre egiteko, eta gizarte-kohesioa, kohesio ekonomikoa eta lurralde-koehesioa sustatzeko.

24. Eusko Legebiltzarrak funtsezko elementu estrategikotzat jotzen du administrazio guztiekin (udaletakoak, foralak, Estatukoak eta Europakoak) lankidetzan aritzea gizarte-ekonomia sustatu, babestu eta bultzatzeko politikak garatzeko.

Beharrezkoa da erakundeen arteko lankidetzaren sustatzea gizarte-ekonomia garatzeko. Horretarako, udalekin lankidetzaren hitzarmenak egitea bultzatuko da, toki-garapenerako agenteen bidez, zeinen funtzioa zabalduko bailitzateke gizarte-ekonomiako enpresak sortzera eta mamitzera. Udalen sare trinkoak biderkatu egingo du efektu sustatzailea, garapen-agente horien bidez.

25. Eusko Legebiltzarrak funtsezkotzat jotzen du al bait lasterren burutzea Euskadiko Kooperatiben 11/2019 Legearen erregelamendu bidezko garapena.

26. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eta gainerako administrazio publikoei eskatzen die egin dezatela lan estuki Euskadin kokatuta dauden eta gizarte-ekonomiaren adierazpenak gehien ordezkatzen dituzten elkarte, federazio, konfederazio eta sareekin.

27. Estrategia hau garatzen den denboran, ekintzailetzarako eta gizarte-ekonomiako

iniciativa social y utilidad pública que, por sus características y orientación, trabajan para el bien común.

23. El Parlamento Vasco valora como esencial en nuestra realidad económica el papel desarrollado por la empresas y entidades de economía social, reconociendo que los daños causados por la pandemia de COVID-19 –con un profundo impacto en la salud pública, y fuertes ondas en las economías y sociedades de nuestro país y de toda la UE, así como la incertidumbre que provoca en todos los ámbitos de la vida de nuestra Comunidad– hacen que el papel de la economía social sea más relevante para afrontar la crisis social y promover la cohesión social, económica y territorial.

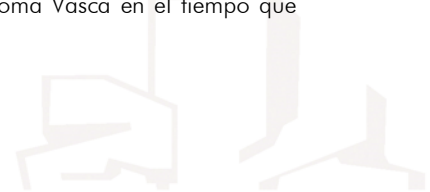
24. El Parlamento Vasco declara como elemento fundamental y estratégico la colaboración con el conjunto de administraciones (municipales, forales, estatales y europeas) en desarrollo de políticas de fomento, apoyo e impulso de la economía social.

Es necesario el fomento de la cooperación interinstitucional para el desarrollo de la economía social. Para ello, se promoverá el establecimiento de acuerdos de cooperación con los municipios a través de los agentes de desarrollo local, cuya función se ampliaría a la de la creación e incubación de empresas de economía social. La tupida red de municipios multiplicará el efecto promotor a través de estos agentes de desarrollo.

25. El Parlamento Vasco considera fundamental completar a la mayor brevedad el desarrollo reglamentario de la Ley 11/2019, de Cooperativas de Euskadi.

26. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco y al resto de administraciones públicas a colaborar estrechamente con las asociaciones, federaciones, confederaciones y redes más representativas de las distintas expresiones de la economía social que tienen su implantación en Euskadi.

27. Se reforzarán en los presupuestos generales de la Comunidad Autónoma Vasca en el tiempo que

enpresak sortzeko laguntza ekonomikoak indartuko dira Euskal Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorretan.

28. Administrazio publikoek eta, bereziki, Eusko Jaurlaritzak sustatuko dute jardunbide egokietarako eta esperientziak trukatzeko esparruak sortzea gizarte-erantzukizunaren esparruan, hori baita gizarte-ekonomiako enpresen ezaugarri behinena. Sustatuko da foroak sortzea, edo lehendik daudenak baliatzea, gizarte-ekonomiako entitateek gizarte-erantzukizunaren esparruan (ingurumena, genero-berdintasuna, gizarte-ekintza eta gobernu ona, besteak beste) garatutako esperientziak eta jardunbide egokiak bateratzeko eta trukatzeko. Horrek elkarrekiko ikaskuntza sustatuko du, eta hura zabaltzen eta ugaritzen lagunduko du.
29. Gizarte-ekonomiako euskal enpresak gure mugez haraindi daude; hori dela eta, 2025 Nazioartekotzeko Esparru Estrategiaren eta Kanpo Ekintzaren Planaren jarduketan parte izango dira. Kooperatibak eta bestelako entitate eta enpresak gizarte-ekonomiak eta haren printzipioek ordezkatzan duten horren eredu dira munduan.
30. Aintzat hartuta zein harreman berezia duten euskal enpresek Latinoamerikarekin, Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio susta ditzala lankidetzako edo elkarlaneko ekintzak, gizarte-ekonomiaren arloan, sektore hori sustatzeko politikak ezarri dituzten herrialdeekin. Ildo horretan, erabilgarri suerta daitezke Europako Ekonomia eta Gizarte Lantaldeak "Latinoamerikako gizarte-ekonomia"ri buruz emandako REX/325 Irizpeneko 1.8 eta 1.9 gomendioak.
31. Eusko Legebiltzarrak adierazten du Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentziak ezartzen dituen kooperazio- eta elkartasun-politikek aintzat hartu behar dituztela Euskadiko gizarte-ekonomiako entitateak, bai eta Euskadik kooperazio-kide dituen herrialdeetakoak ere – kooperatibak, fundazioak, eta abar–, bide hori egokia baita oinarrian ekonomia eta enpresa-garapena duten kooperazio-programei eraginkortasuna emateko.

se desarrolle esta estrategia los apoyos económicos al emprendimiento y creación de empresas de economía social.

28. Se fomentará desde las administraciones públicas, especialmente desde el Gobierno Vasco, la generación de espacios de buenas prácticas e intercambio de experiencias en el ámbito de la responsabilidad social, seña de identidad de las empresas de la economía social. Se fomentará la creación de foros, o el aprovechamiento de aquellos existentes, para la puesta en común e intercambio de experiencias y buenas prácticas desarrolladas por las entidades de la economía social en el ámbito de la responsabilidad social (medioambiente, igualdad de género, acción social y buen gobierno, entre otras), lo que favorecerá el aprendizaje mutuo y contribuirá a su difusión y proliferación.
29. Las empresas vascas de economía social traspasan nuestras fronteras; por ello, formarán parte de parte de las actuaciones de la Estrategia Marco de Internacionalización 2025 y del Plan de Acción Exterior. Cooperativas y otras entidades y empresas son modelos en el mundo de lo que la economía social y sus principios representan.
30. Dada la especial relación de las empresas vascas con América Latina, el Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a promover acciones de colaboración o cooperación en materia de economía social con los países que han establecido políticas de promoción de este sector. En ese sentido, pueden ser útiles las recomendaciones 1.8 y 1.9 del Dictamen REX/325 del Comité Económico y Social Europeo sobre "La economía social en América Latina".
31. El Parlamento Vasco declara que las políticas de cooperación y solidaridad que establece la Agencia Vasca de Cooperación al Desarrollo deben contemplar a las entidades de economía social vasca y también a las de los países con los que establece lazos de cooperación – cooperativas, fundaciones, etcétera– como un cauce apropiado para dar eficiencia a los programas de cooperación que tienen base económica y de desarrollo empresarial.

32. Eusko Legebiltzarrak eskatzen du egin daitezela plan berriak gazteei laguntzeko gizarte-ekonomiako enpresak sortzen –junior-kooperatibak eta gainerako forma aratuak–, herritar gazteei zuzendutako planak garatzearen ondorioz (Gazte Plana, Unibertsitate Plana eta Lanbide Heziketaren Plana).
33. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Sailari eskatzen dio ezen, komunikazio honetatik abiatuta, egin dezala kanpaina bat, Lanbide Heziketako eta unibertsitateko ikasleen artean, Euskadiko gizarte-ekonomia sustatzeko.
34. Dokumentu hau eztabaidatu ondoren onesten diren ebazpenak, Eusko Jaurlaritzari ez ezik, foru-aldundiei eta Eudeli ere bidaliko zaizkie, Euskadiko udalerriei banatu diezazkieten. EHU, Deustu eta Mondragon Unibertsitateari ere bidaliko zaizkie.
35. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio hezkuntza arautuaren etapa guztietan, batez ere, bigarren hezkuntzatik aurrera, eta enplegurako prestakuntzan, gizarte-ekonomiako ereduari buruzko ezagutzak zabal ditzala, enpresak eta kalitatezko enplegu inklusiboa sortzeko ekintzaitza kolektiboko formula gisa.
36. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio enpresen jabetzan belaunaldien arteko ordezkapena erraztu dezala, langileek enpresetan parte hartuz eta enpresa horiek Euskadin gizarte- eta enpresa-proiektuekin jarraitzeko aukera emango duten kooperatiba edo lan-sozietate bihurtzea sustatuz.
37. Eusko Legebiltzarrak erakundeei eskatzen die babes ditzatela gizarte-ekonomiako enpresen proiektu berriak, partaidetzakoak direlako eta irabazi-asmorik ez dutelako kalitate-, informazio- eta prezio-baldintza hobekak lor ditzaketanak ondasun eta zerbitzuetan, bereziki energia-komunitateak garatzeko edo zainketen erronkari aurre egiteko.
38. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio, enpleguaren euskal sistemaren legea
32. El Parlamento Vasco insta a que se establezcan nuevos planes de apoyo a la creación de empresas de economía social por parte de los jóvenes –junior cooperativas y las otras formas reguladas– en desarrollo de los planes dirigidos a esta parte de la población (Plan Joven, Plan Universitario, Plan de Formación Profesional).
33. El Parlamento Vasco insta al Departamento de Trabajo y Empleo del Gobierno Vasco a que, a partir de la presente comunicación, realice una campaña de fomento de la economía social en Euskadi entre los alumnos de Formación Profesional y universidad.
34. Las resoluciones aprobadas tras el debate del presente documento serán enviadas, además de al Gobierno Vasco, a las diputaciones forales y a Eudel para su distribución a los municipios de Euskadi. Así mismo, se enviarán a las universidades UPV/EHU, Deusto y Mondragón Unibersitatea.
35. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a que extienda en las distintas etapas de la educación reglada, especialmente a partir de secundaria, y en la formación para el empleo, conocimientos sobre los distintos modelos de economía social como fórmula de emprendimiento colectivo para la creación de empresas y de empleo de calidad e inclusivo.
36. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a facilitar el relevo generacional en la propiedad de las empresas a través de la participación de las personas trabajadoras en las mismas, fomentando la conversión de estas en cooperativas o sociedades laborales que permitan la continuidad de los proyectos socioempresariales en Euskadi.
37. El Parlamento Vasco insta a las instituciones a que apoyen nuevos proyectos de empresas de la economía social que, por su carácter participativo y sin ánimo de lucro, pueden procurar mejores condiciones de calidad, información y precio, en bienes y servicios, especialmente, para el desarrollo de las comunidades energéticas o para hacer frente al reto de los cuidados.
38. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a que, en el marco de la elaboración de la ley del

egiteko esparruan, gogoeta egin dezala gizarte-ekonomiak eta, bereziki, kooperatibek Euskadiko enplegu-politika aktiboen diseinuan eta artikulazioan parte hartzeko modu egokiari buruz.

39. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio azter dezala gizarte-ekonomiako familia bakoitzaren zerga-esparrua eta jarrai dezala sustatzen ekintzailatza kolektiboa gizarte-ekonomiaren bidez (batez ere, kooperatiben eta lan-sozietateen bidez) garatu ahal izateko neurri fiskalak.
40. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio gazteen artean gizarte-ekonomia ikusarazteko eta zabaltzeko ekintzak diseina eta antola ditzala, gizarte-ekonomiako erakundeen berezko berdintasun-, elkartasun- eta partaidetza-balioak eta -printzipioak transmititzeko.
41. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio jarraitu eta zaindu dezala desgaitasuna duten pertsonen enpleguari buruzko araudia betetzea, Lan Ikuskaritzaren bitartez.
42. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio langileen gizarte-babesa indartzea susta dezala gizarte-aurreikuspen osagarria hedatuz, enplegu-sistemen bidez.
43. Eusko Legebiltzarrak gizarte-ekonomiako erakundeetan genero-berdintasunaren helburua aintzat hartzen du, eta, beraz, erakunde horiei guztiei eskatzen die genero-berdintasunaren aldeko neurriak bultzatzeko eta ezartzeko, emakumeek erakunde horietan duten egoera aztertuko duen diagnostiko bat egin ondoren.
44. Eusko Legebiltzarrak Eusko Jaurlaritzari eskatzen dio gizarte-ekonomiako familien arteko lankidetzak akordioak susta ditzala Euskal Gizarte Ekonomia Sarearen (EGES) bidez, gizarte-ekonomiaren balioak eta praktikak sustatzeko lankidetzak gisa".

sistema vasco de empleo, reflexione sobre la forma adecuada de participación de la economía social, y en especial de las cooperativas, en el diseño y la articulación de las políticas activas de empleo en Euskadi.

39. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a que estudie el marco fiscal de cada una de las familias de la economía social y que siga promoviendo medidas fiscales que permitan el desarrollo del emprendimiento colectivo a través de la economía social, especialmente cooperativas y sociedades laborales.
40. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a diseñar y organizar acciones de visibilización y difusión de la economía social entre las personas jóvenes a fin de transmitir los valores y principios de igualdad, solidaridad y participación propios de las entidades de la economía social.
41. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a seguir y vigilar el cumplimiento de la normativa relativa al empleo de personas con discapacidad, a través de la Inspección de Trabajo.
42. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a fomentar el refuerzo de la protección social de las personas trabajadoras a través de la extensión de la previsión social complementaria, mediante sistemas de empleo.
43. El Parlamento Vasco considera el objetivo de la igualdad de género en las entidades de economía social, por lo que insta a todas ellas a impulsar e implementar medidas que favorezcan la igualdad de género tras la realización de un diagnóstico que analice la situación de la mujer en ellas.
44. El Parlamento Vasco insta al Gobierno Vasco a promover acuerdos de colaboración entre las familias de la economía social a través de la Red Vasca de Economía Social (EGES), como espacio de cooperación para promocionar los valores y las prácticas de la economía social".

